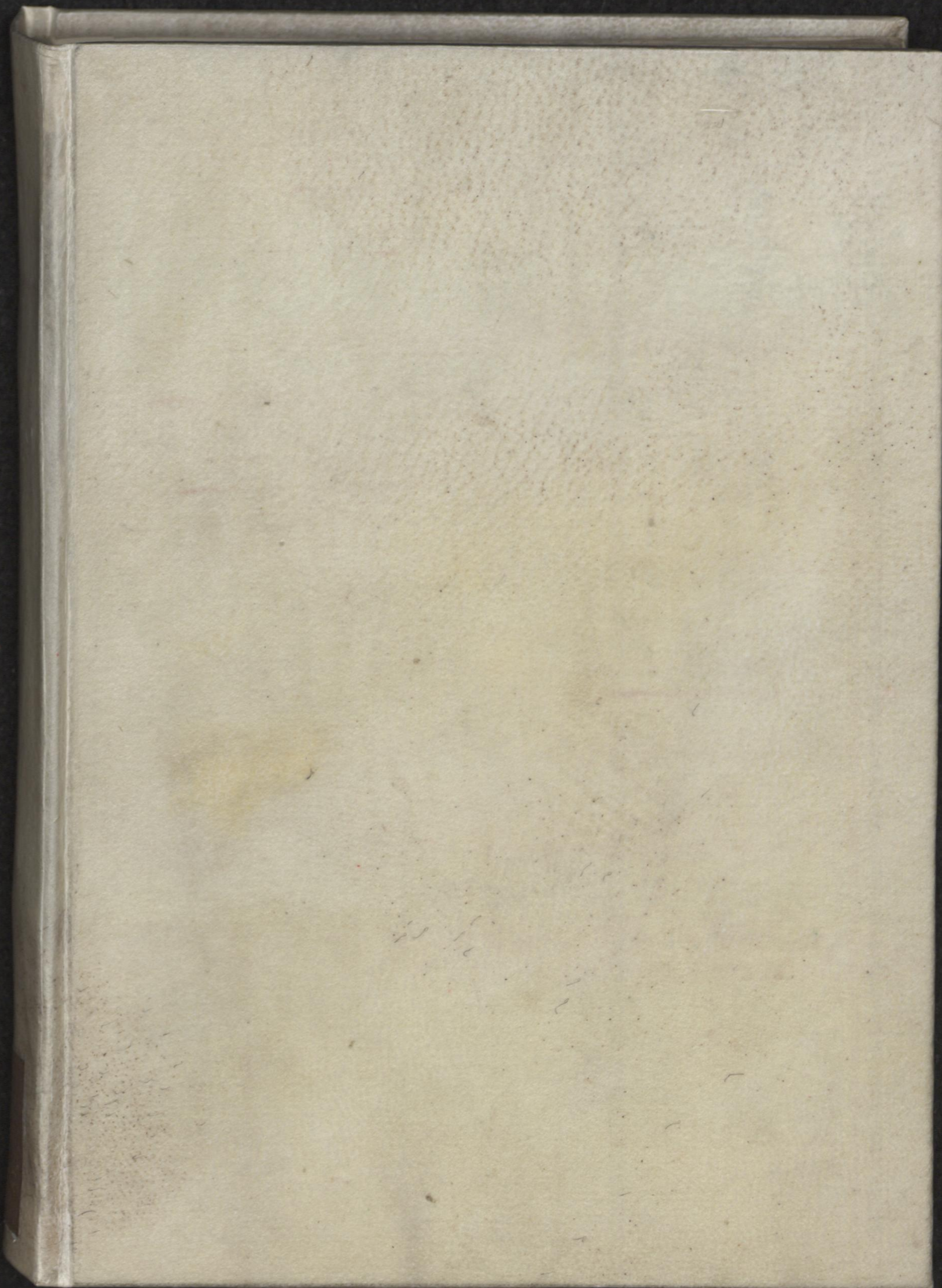
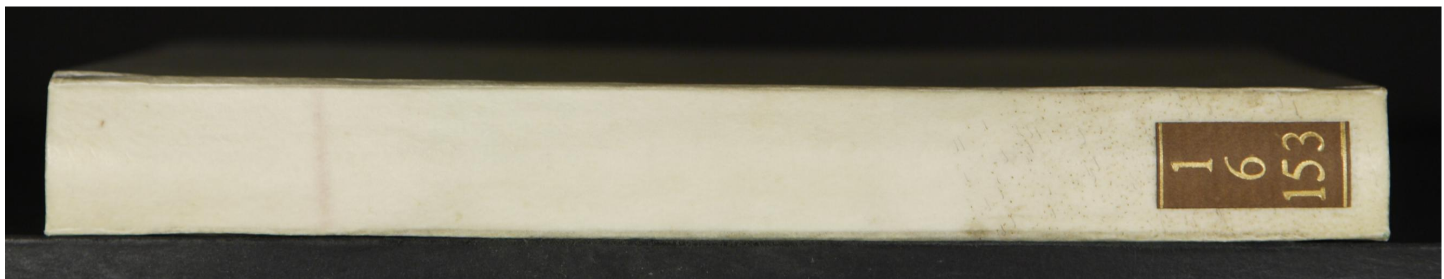
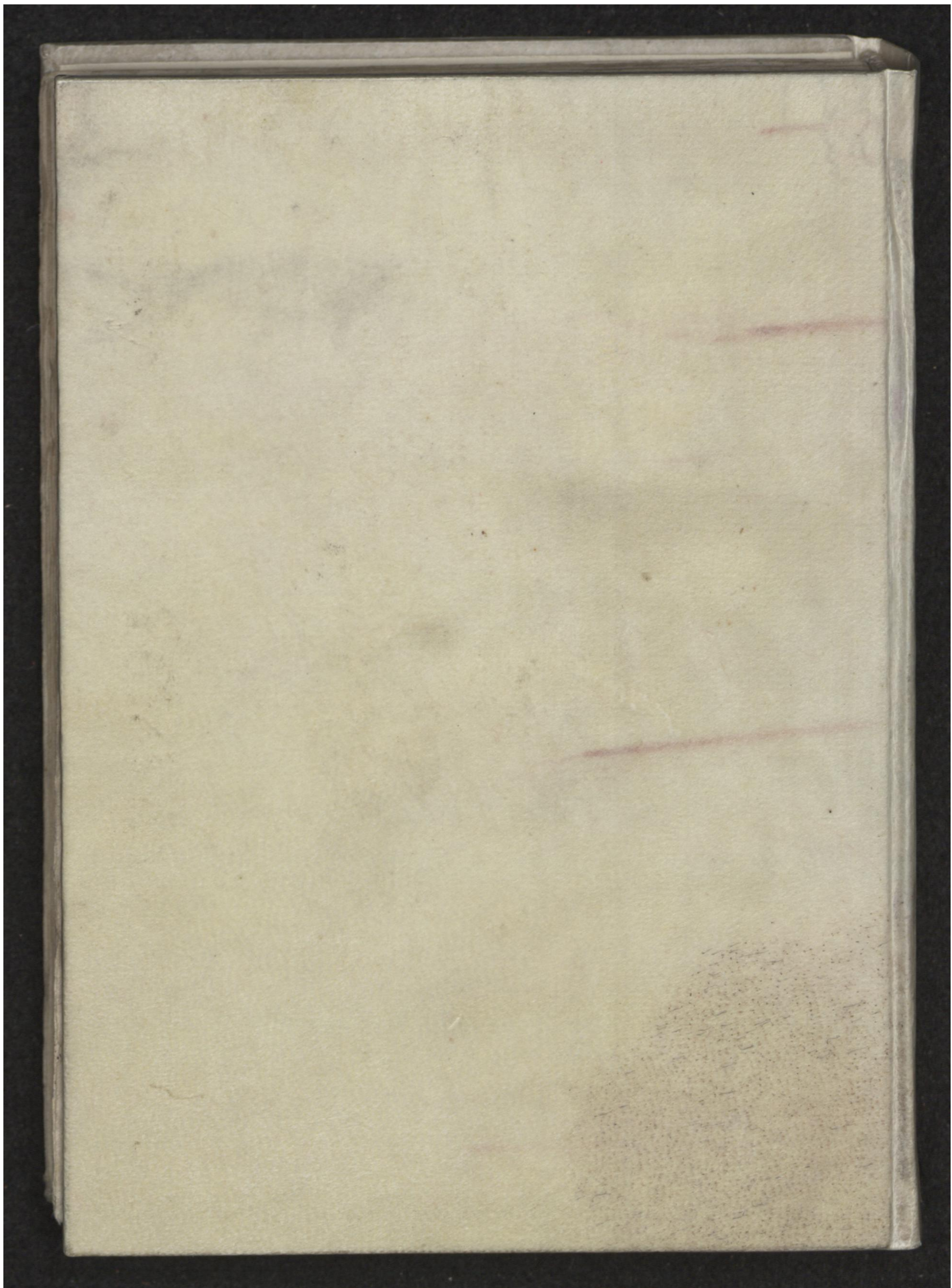

1
6
153

VINCENTII FOLLINI
FLORENTINI

HIERONYMI MATRANGA
PANHORMITANI
è Congregatione Cler. Reg.
THEOLOGI
DE
ACADEMIA
SYNTAGMATA VII.
PANHORMI
In domo S. Ioseph per Antonium
martarelli 1637. Superiorum permissu

Reuerendissimo P.
D. PHILIPPO MARIA
GVADAGNIO
CONGREGATIONIS CLER.REG.PRAEPOS. GENE.
VIGILANTISSIMO INTEGERRIMO.

E mirere, Pater reuerendissime, si grauioribus Sacræ Theologiæ studijs, te etiàm iubente applicitus, te impellente appulsus, de ACADEMIA scribo. Grata rerum varietas mentem demulcet, in vno arduo in dipiscendo defatigatam. Par est difficilia seriò profitentem, subseciuis temporibus ludere, ociari. In sublime collimantes pupillæ, ac defixæ, aciem acuent, quandoq; variato adspectu, & ad iucundiora conuerso. Quæstionum vorticibus, ac validiori Boreà diù raptum, quis illaudet, veluti boni Naucleri limites prætergressum, si blandà feratur aurà, aut si propè littus viride ad delitias riparius feriatur? Animum nè quis despondeat, & nè laxatæ vires hebescant; à serijs quantispèr diuertere necessum est. Iuuat è Lycæo ad Permessum, è Nemore ad Hortos, è Pomonæ sportis, ad Floræ calathiscos, è Porticu ad Heliconem, è Pallade ad Musas deflectere. Vtcumq; res sit. Tibi hanc opellam carptìm, furtiuisq; horis intextam, do, dico, addico; cui mea omnia iampridèm lubens deuoui. Innumeris quidem nominibus

nibus

nibus mancipatam, tibi eam debeo, sed in primis Mineruæ gratiâ; cum ardore vehementissimo, bonas artes, ac meliora studia in dies propagare satagas, coneris. Sed & meâ etiã caussâ. Patrono etenim, ac defensore, ad securitatẽ mihi opus est, & Numine præstite; vt omen auertat, si quod imminet minus faustum. In triuio verens, ac dubius, te Tricipitem Hermetem aduoco. Ad aram tuæ benignitatis, prò libelli fortunâ vota suspendo; tuasq; manus veluti Deorum imploro. Te fauente, bonis auibus incepta isthæc prosequar; tuoq; ferox ferar auxilio. Vale Reuerendissime Pater, votis annue, & vltrà pensum felicitèr viue.

D. Hieronymus Matranga Cler. Reg.

CANDIDE LECTOR.

ALtiora dum commodùm machinor, dum molior, amicorum ſuadà, prece, & imperio, vt opellam de Academia ſcriberem coactus, inque lucem proderem, etiàm non multo labore elucubratam, inuitus innui; & ægrè quidèm, ſed feci tamèn. Ea profectò neque Ariſlophanis, neque Cleanthis olet lucernam; nàm quà potui celeritate, citiùs quàm gradatìm compleui, ac minore pomoerio definiui. Vereor nè feſtinanter parta, vno etiàm die conſeneſcat. Scio quoſdam hàc de re prolixius conſcripſiße; & vberiori quidèm tractatione, ſed longè diuersà. Alienam ego meſſem non meto: neq; ſpicilegium tantùm colligo, ſed noualia ſero. Non eſt vnius omnia vidiße, neque vnà ſolùm vià Corinthum aditur. Copioſus Autumnus litterarius eſt, & varius qui à varijs legitur prouentus. De ſelectiore, & curioſiore lecto, tu cum illos vidiſti, iudicium dà. Plurima menda tàm Græcis, quàm latinis characteribus Typographorum incuriâ ſubrexere. Hos noſtro fato, & neceſſitate compulſi inſequimur, quos cottidiè deploramus, rudiſſimos, Grammatices, & Orthographiæ ignariſſimos. Solers vigilia, & ſollicitudo vix profuere, vt accuratius excuderent. Iam verò hoc vnum acerbè fero, quod apicibus comiſque corroſis, ac malè iunctis vitiatiſue formulis, Satyræ, ac malè feriatis hominibus anſam præber detractionis; qui ſi menda quædam in cortice adnotarint, totam arborem exe-crantur. Atquì ego vltrò fateor, Prouinciolam hanc, quantula ea ſit, non ità ſubij, vt ad amuſſim, & perpendiculum operari crederem, & in quadrum opus redigerem. Punctis ſingulis, omniumque & Mineruæ calculo, omnium vota ſperet nemo. Capillus etiàm vmbrà non caret. Quarè Seueriſſimos Ariſtarchos, canes venaticos, cenſoreſque Academicos, qui agminatìm libellum obſeruent, opperior lubens. Criticos ego, & Criſim, haudquaquàm deteſtor, ſed maledicta, & maledicos. Sapientis morſum, cribro diuinare ſatagentis, tolerabiliorem exiſtimo, qui ſepta tranſilit nunquàm; & non niſi graui de cauſsà detrectat, re medullitùs perrimatà. Tantùm vos Sciolos mordaces, Muſarum Graculos, & Crabrones exeſſe precor; ſi voſmetipſos benè noſtis, & ſi quæ valent Satyrico preces. Miſerrimas quaſdam voculas, errores non diſpunctos, mendoſaſque periodos, nimiùm nè defatigate.

APPROBATIO.

HOc opus, cuius inscriptio, *de Academiâ Syntagmata septem*, à P. D. Hieronymo Matranga S. T. D. compositum, & à nonnullis nostræ Congregationis Theologis, nostrà auctoritate recognitum, & approbatum, vt typis mandetur (modò ijs, ad quos spectat, visum fuerit) facultatem concedimus. In quorum fidem, præsentes litteras, proprià manu subscriptas, & solito Congregationis sigillo munitas damus. Romæ. Apud S. Siluestrum Montis Quirin. Idibus Februarij. M. DC. XXXVII.

D. Philippus Maria Guadagnius Præposit. Gen.

HIeronymi Matranga, *de Academiâ Syntagmata*, ex præscripto Reuerendissimi Patris Gen. perlegimus. Quæ cum mirà eruditione, & doctrinæ varietate sint referta, luce, ac laude dignissima existimamus. In quorum fidem &c.

D. Ioseph Maria Caracciolus Cler. Reg. S.T.D.

D. Placidus Maria Vanni Cler. Reg. S.T.D. & prò S. Inquis. Qualificator.

SYNTAGMATVM SYLLABVS.

SYNTAGMA I.

ACADEMIAE AETHYMON SITVS, ET APOGRAPHE.

DE ACADEMIAE ORIGINE, EIVSQVE NATALIBVS.

CAPVT I.

Sylloge

CADEMIA locus Suburbanus, Academi Herois. Academus eius loci possessor. Periphrasis Horatiana. Porticus Philosophorum. Inambulationes. Academici Siluani Academus heros apud Lacedæmones celeberrimus. Idiotes à Pausaniâ dicitur. Echedemia ab Echedemo. Eius rei Apodosis. Quare Lauacrum, aut Vrbs nuncupatur. Iunius redarguitur.

ACademiam ab Academo quodã nomen sortitam Timon, & Eupolis testantur apud Laertium: *lib. 3. de vitis philos.* ἐπανελθὸν δ᾽ εἰς Ἀθήνας διατρίβον (De Platone loquitur) ἐν Ἀκαδημίᾳ τῷ ἐστι γυμνάσιον προάστειον ἀπό τινὸς ἥρωος ὀνομασθὲν ΑΚΑΔΗΜΟΥ *In Academià versabatur: quæ locus est suburbanus à quodam Heroë Academo appellatus.*

Adstipulatur Græcum Aethymon: Ἀκαδήμιον γυμνάσιον τόπος ἐστὶ πρὸ τοῦ ἄστεως ἀπὸ ΑΚΑΔΗΜΟΥ ὀνομασμένος, διὸ καὶ Ἀκαδημία καλεῖται *Academicum Gymnasium locus in suburbio positus. Qua propter Academiæ cognomentum obtinuit.* Mirandulæ Comes: *Academia à villà, in quà degebat Plato ab Academo Heròè sortita nomen.*

lib. 1. exam. Doct. Gen.

Academus eius loci possessor amplissimas ædes, ac porticus deambulatorias, medio in nemore construxit, in quas Sophistarum cœtus conueniret. Schol: Aristophanis Ἦν γὰρ καὶ γυμνάσιον ἀπὸ Ἀκαδήμου τινὸς καταλείψαντος τὴν κτῆσιν ἑαυτοῦ, πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ τόπου, ἐνταῦθα γὰρ διέτριβον οἱ Φιλόσοφοι. *Gymnasium profectò erat ab Academo quodam nuncupatum, qui possessione se ipsum abdicans, locum instaurauit, in quò Philosophorum collegium adstruxit.* Et Vlpianus Ἡ μὲν Ἀκαδημία ἀπὸ Ἥρωος τινὸς Ἀκαδήμου κτήσαντος τὸν τόπον. *Academia ab Heròe quodam eius loci possessore nuncupata.* Exinde est quod Periphrasi Horatianà Academia, Academi Silua sæpius dictitata.

Schol. Aristoph.

Contra Timocratem

Horat. *In siluis Academi quærere verum.*

Ibi Porticus inambulationibus Philosophantium affabrè dispositas, Academum construxisse scripsit Hor: Schol: *Academus apud Athenas porticus construxit: vnde porticus Academiæ. Ex quo* Academici *siluani, ac siluarum alumni.*

Schol.

Academi Herois nomen, magnæ existimationis erat apud Lacedæmones: cuius gratià milites, qui vniuersam fermè Atticam depopulati erant Academiæ pe-

pepercerunt. Refert Plutarchus : *Lacedemonij, qui sę pius incursauerant Atticã* Ακαδημίας ἀπείχοντο διὰ τὸν Ακάδημον. *Academi caussà ab Academià abstinuerunt.* Hunc Heroa pluries dictitatum, ἰδιώτην Priuatumque appellat Pausanias : Ακαδημία χωρίον τε ἀνδρὸς ἰδιώτε: *Academia priuati olim hominis ager.*

In Theseo. lib. 1. Attic.

Alij dictam volunt Εκαδήμειαν, Εκαδήμεαν seu Εχεδήμιαν ab Echedemo. inter quos Stephanus. Quid ni? Fortè Echedemia prius ab Echedemo, posteà Academia ab Academo nuncupata, Colligo ex Dicæarcho apud Plutarchum in Theseo: qui hæc habet. *Dicæarchus tradit quod cum Echemus, & Marathas Tyndarides ex Academià essent bellum sequuti, nomen ab illo obtinuiße Echedemiam :* Προσαγορευθῶναι τὴν νῦν Ακαδημία. *Quæ nunc appellatur Academia.* Seu malis transmutatione aliquà litterarum, idem prorsus sonare Echedemian, & Academian: eundemque loci auctorem Echedemum, & Academũ.

Stephanus. Dicæarchus. Plut. 1 Thes.

Hunc sensum expressisse videtur Læuinus Torrentius. *Academia ab Academi, qui eum locum consecrauerat nomine dicta, quem tamen aliqui Echedemum, & Echedemiam appellarunt. Auctores inter alios Stephanus, & Plutarchus.* Academiæ Aethymon nescio quà ratione à lauacro, aut vrbe quidam deprompsit. Fortasse quia propè lauacrum, aut vrbem erectam voluit. Auctore Hesychio.

In lib. 2. ep. Horat. ep. 2. N. 45

Hesychius.

Satis miror Iunij de hac re placitum, qui non ab Academo originem suam, nomenque traxisse affirmat:

C. 1. & 2. Academ.

ſed à Cadmo Phœnice litterarũ, ac liberalium artium ſtudiorumque in Græcià inſtauratore, pluribus demonſtrat; ibique itidem Græcorum vanitatem, Hebræas antiquitates obliterantium, aperire, ac refellere nititur. Eſto Phœnices ſtudiorum primordia cæteris nationibus dediſſe; eoſque principes ignorantiæ tenebras, matutinis ſcientiarum radijs illuſtrare. Eſto; Cadmum fuiſſe primum, qui exortas alibi diſciplinas, in Græcià propagauit, ac multiplici fęnore excoluit: quis vnquam teſtatus eſt locum illum, in quo Plato ſua dogmata tradidit, à Cadmo, non ab Academo, vel Echedemo nomen ſumpſiſſe? Videat ipſe.

ACADEMIAE AETHYMON APVD Hebræos, atque Aramæos aperitur.

CAPVT II.

Sylloge

Cademia antonomaſticè Platonis Gymnaſium. Illius nomen, collegia quæq. ſuffurantur. Sciolorum turbæ eo nomine perſonatæ. Cur Heb. ישיבה *Ieſciuah. Beth hamidraſc Genebrardo.* בית־המידרש*. Chenauathdangha Moyſi Aegyptio. Syra circumlocutio. Diſputatio Tritura. Scientia non niſi crebris diſquiſitionibus fulguraſcit. Academia Apum examen. Beth vanghad.*

PLatonis igitur Gymnaſium in primis Academia antonomaſticè dicitur, qđ exinde vniuerſis Italiæ,

atq; exteris gentium Scholis nomen Auſpicatò dedit. Suas Academias Germania, Gallia, Hiſpania, Britannia paſſim iactant. Iam nunc conuentus omnes diſputantium, diſceptantium acies, uniuerſitates, collegia, turmatim obſtrepentium ſcholæ, porticus, ædeſque omnes, in quibus ingeniorum progymnaſmata, exercitationes, elucubrationes; in quibus, ſeu altioribus diſciplinis, ſeu litteris humanioribus ſe dedunt Mineruæ candidati, quin etiam ſciolorum congreſſus, & conſortia verſificantium; carmina aquatica, & vanas fabellas declamantium, Academiæ nomen aucupantur.

Hæc antiquiſſima, ac nobilis appellatio aggregatæ ignauiæ larua eſt, & fucatæ ſapientiæ. Inſcitiæ collegium iactabundæ, ſuis gerris ludibrio dignum; hac nuncupatione cohoneſtatur, & nomine Academiæ perſonatur.

Ad Orientales pergo. Academia Hebræis ישיבה *Ieſciuah*. Scio: eſc eſt ישב *Ieſciau*. *Ordinauit, diſpoſuit, aptauit*. Ordo etenim, ac ſtudiorum nomos Academiæ inſigne eſt. Exlex Gymnaſium nuſquam memorià dignum. Io. Buxtorf vult: Ieſciau dictam, quaſi *Conſeſſum docentium, & diſcentium*. Et in Pirchè auoth מרבה ישיבה מרבה חכמה *marbe Ieſciuà marbe chochmah. Multiplicans Academiam multiplicat ſcientiam*. Quo in loco Rambmme bagtus in notis. *Ieſciuah Academia, vbi confluunt Studioſi*. Huc voco Rab: Dauid de pomis תלמידים רבים מקום : *Makom thalmidim rabbim Ieſciuah* : *Locus diſci-*

Io. Buxt.

Dauid de po-

pu

pulorum multorum Academia, *aut Gymnasium dicitur* Iesciuah. Sonat etiam consistorium cæleste. At Genebrardus Hebraicæ linguæ peritissimus, Academiam vocat *beth hamidrasc* : *Auditorium*; precipuè verò *Theologicum*. Quod etiam Moyses Aegyptius כנותדיעא *chenauath dangha collegium scientiæ appellat*. Atquì כנוה *chenauah* vocem Chaldaicam, collegij, ac societatis nomen pluries legi, in C. 4. Ezrel.

Genebrard°.

More Nebochim.

Academiam Periphrasi circumscribunt Aramæi, Syriue : בית־דרשא ונופקא *Droscio vnuphoqo Domus discipulorum, disputationis, disputantium, & disquisitionis*. Hic nota obiter disputationem à verbo דרש *Drasc* deriuari : *Tritura enim intellectum est*. Scientiam primoribus labijs haurire, nemini datum. Oligosophos appello, qui vix arcanorum naturæ auditores, lauream à promotoribus auro, ac donarijs diripiunt, & extorquent. Rerum humanarum, diuinarumque cognitio, non nisi crebris discussionibus, attritu, triturâ depuratur, ac frequentibus, ceu nubium collisarum ictibus fulgurascit.

Iosê filius Ioëzer Academiam, quoque בית־ועד *Beth vangad* appellauit, cum scriptum reliquit. *Sit domus tua, domus Academiæ congregationis. Atq; esto, pulsere, rem excitans, in puluere pedum Sapientum*. Adnoto pulcrè ועד à radice *iangad* יעד Synodum, congregationē consessum significare. Ex quo עדת־דבורים *gnbadath debborim. Examen apum*. Sapientum congressus veluti

Iose.

mel-

melleum apum examen est, ad quod uolare doctiores consueuère.

ACADEMIÆ LOCVS.

CAPVT III.

Sylloge

Schol.

CADEMIA Suburbanum nemus, Piræeo proximum. Piræeus, & Piræus portus Athenarum. Inferior Lycæo Academia. Pomœrium eius. Rectus trames. Panopes Nimphæ fons. Spacia Academiæ. Paradromides. Ambulacra. Hortuli Epicuri. Ambulacra arboribus inumbrata. Vmbrifera Tullio. Philosophorum horti Straboni. Nemorosissimi Plutarcho. A syllà tandem deuastati.

LOcus à Platone delectus, Academi olim villa, mille passus ab Athenis distabat. Suburbanum nemus appellat Pontanus. Cuius imitatione Ximenius Hispanus collegium condidit, quod in suburbio Seguntino ius Academiæ tenet. Vrbs negotijs aptissima; otijs, & contemplationibus suburbia. Academiam Piræeo proximam fuisse testatur Appianus. Cum etenim Mithridates Piræeum oppugnare decreuisset Ὑλω τῆς Ακαδημίας ἔκοπτε καὶ μηχανὰς ἐργάζετο μεγίςας: *Materiam in Academià cędebat ad ingentes machinas construendas.* Πειραιεὺς δεῖμος μὲν ἦν ἐκ παλαιȣ *Piræeus autem, seu Piræus* (ut tradit Pausanias) *antequam Themistocles ad Remp. accederet, non nauale, sed curia, & municipium fuit.* Qui postquam rerum summæ

Pontanus.

Gomer de reb. gest. Ximenij lib. 1.

Appianus de Bello Mithridat.

præfuit, in eo Nauale ædificauit. In quo ſpectantur Iouis, & Mineruæ templum: ænea ſunt Deorum ſimulacra. Iupiter ſceptrum habet, & victoriam: Minerua haſtata viſitur. Longa ibidem porticus eſt, quà pro foro vtuntur qui proximè ad mare habitant.

Schol. Piræeus igitur, & Phalera portus V. M. paſſus muro recedentibus Athenis, iuncti ſunt, vt tradit Schol: Pauſan. Putant alij portum fuiſſe Athenarum vrbi coniunctum, qui quadringentas hoſpitari poterat naues.

Si Academiam cum Lycæo æquare velis, inferiorem locum illam habuiſſe comperies. Lycæum namque vrbi propius; ſuperior inambulatio, ſuperiuſque Gymnaſium dicebatur. Turnebus. Refert Turnebus: *Erat Academia Gymnaſium inferius cum ſuperiori Gymnaſio nomen eſſet Lycæum* In lypſide. *nam inferior ambulatio, & ſuperior dicebantur.* Innuit & Plato Ἐπορευόμην μὲν ἐξ Ἀκαδημίας εὐθὺ Λυκείου τὴν ἔξω τείχους ὑπ' αὐτὸ τὸ τεῖχος Ἐπὶ δ' ἐγενόμην κατὰ τὴν πυλίδα ᾗ ἡ Πανώπος κρήνη. *Jbam ex Academiâ in lycæum rectà per pomœrium ſub ipſa mœnia. Tum verò ad eam portam, in quà eſt Nymphæ Panopes fons perueni.* Inter hæc gymnaſia rectus trames, pomoerijs hinc inde ornatiſſimè ad delicias diſtinctus.

lib. 1 de legibus. Amoeniſſima ſpacia circum ædes ipſas Academiæ Philoſophorum inambulationibus expoſita, ambulacra, & paradromides dicebantur. Adluſit Cic: *Antiochus familiaris ex noſtris penè conuellit hortulis, deduxitque in Academiam per pauculis paſſibus.* Elucidat Tullium Turne-

nebus. *Quia in ſpacijs Academiæ Academici inambulantes diſputabant ; ex Epicuri hortulis in Academiæ ſpatia ſe pertractum ait.*

Ambulacra illa nō inculta, ſed patulis, viridibuſq; arboribus inumbrata, imbribus lucique penè imperuia. Teſtatur Eupolis apud Laertium : Εν Ευσκίοις ἀδρόμοισιν Ακαδήμυ. *In Ambulacris vmbroſis Academi.* Innuit, & Horatius : *Ad florum.*

Scilicet vt poßem curuo dignoſcere rectum
Atque inter ſiluas Academi quęrere, verum.

Ea propter Tullius, vmbriferam appellat: *Cic.*

Inque Academià vmbrifera, uiridique Lycæo
Fuderunt claras fæcundi pectoris artes.

Strabo *Philoſophorum hortos appellat, Oleis alijſque frondentiū arborū generibus conſitos* . Scrib., & Ariſto phanis Schol : Ην δὲ ἡ ἀκαδημία γυμνάσιον τι ἐν Αθήναις ἐλαίαις καὶ ἄλλοις τισὶ δένδρεσι κατάσκιον. *Eſt autem Academia Athenis Gymnaſium, Oleis , alijſque arboribus inumbratum* . Quos iure meritò Plutarchus nemoroſiſſimos lucos fuiſſe adfirmat : Επεχείρησε τοῖς ἱεροῖς ἄλσεσι καὶ τὴν Ακαδημίαν ἔκειρε δενδροφορωτάτην προάστειον οὖσαν καὶ τὸ λύκειον. *Sacris lucis manum iniecit , ac nemoroſiſſimam Academiam, & Lycæum inter* (Athenarum) *ſuburbia denudauit.* *lib. 1. Geograph. Schol. Ariſt. In Syllà*

CVR INSALVBRIS LOCVS à Platone delectus.

CAPVT IIII.

Sylloge

PLATONIS Optio Laudata. Silua Academi insalubris. Plato fatum anteuertit. Locus ille depressus, dilluuioni obnoxius. Aer impurus iugi speculationi impedimento est. Alexini Philosophi Gymnasium derelictum. Platonis ad id caussæ motrices. Caducæ vitæ contemptus. Altissima Philosophia Platonis. Aeris salubritate saluti discipulorum consulendum. Ferdinandi Coloni exemplum. Locus à Principibus Turingiæ designatus qualis. Essenorum fragransissimæ scholæ. Tractus, ac Recessus Parthenopæi. Sirenum allegoria. Vlysses omniscius. Eius præceptores. Neapolitana vniuersitas. Aegyptium solum & cælum. Aer iuuat ingenia. Gentes quædam stupidiores, & quare.

AMœnitas loci Platonis optionem quamplurimum laudat. Et quem Diuinus ille senex feliciorem, suisque contemplationibus magis idoneũ disquirere poterat, quam suburbanum, à Platearum susurro longè semotum: qui & animos suà solitudine, & amœnitate traheret, & sapientum speculationes iuuaret? O factum bene: pluribus deinceps prosequar. At vnũ dũtaxat vehementer admiror. Cur Academi siluã discretissimus ille Philosophus elegerit?

rit? Siluã illã, quæ densos vapores suà opacitate suffocans, & veluti præclusis faucibus strangulatos deorsum agens, aeris intemperiem, & locum reddebat insalubrem. Audi Pontanum. *Academiam Platonis*, inquit, *amœno, sed insalubri loco collocatam. Qui suimet proditor factus, Pòetarum Lachesim anteuertit, & fatale filum ante diem sibi abrupit.* Locus ille depressus; radiorum, Solisq; insidiator, siderum calori seclusus, lacubus, mortuisque laticibus immersus, aerem infectum contagio, veluti nubilo obducebat. Huc voco eloquentiæ patronum. *Imò verò & istam, & totam veterem Academiam diu renouari à te, nisi molestum est velim. Translatio est*(inquit Turnebus)*à locis depressis cuiusmodi erat Academia, vbi Plato docebat, sunt enim obnoxia dilluuioni.*

Pontanus.

lib. 1. de qst. Acad.

Turnebus.

Deerant fortè Athenis Pomœria, quæ, adsurgentes cliuos, colliculosque viridi indusio conuestiebant? Deerant saluberrima simul, delicijsq; adfluentia prata? Præter labentia siluas flumina? Deerat Lycęum quò Medicorum consilio Gymnasium trãsferre debuerat? Athenarum, & aeris tẽperies, & vernantia viridaria, & consita nemora, & aprica vireta quem latent? Quid ergò pestilenti prorsus Academià contentus, ibi synaxim sophistarum agebat, vbi corpora loci insalubritate confecta, citius opprimerentur? vbi impurũ liuidũq; Cęlũ diutinæ, ac iugi rerum speculationi, impedimento fore sciebat? At Pla

to de Academiæ, in Gymnaſium, optione admirabili ratione cauſſatur. Accipe quæ de hac re ſcripſit Cælius: *Plato cum corporis habitudine vteretur nimium proſperà, quæ veluti vitis luxurians foret reſecanda, Academiã inſalubrem Atticæ locum delegit, quà quod redundans nimiumque ſentiebat, loci intemperie ſupprimeretur.* Sed ante illum cauſſam attigit Aelianus. ὁ Πλάτων νοσεροῦ χωρίου λεγομένου εἶναι καὶ ἀκαδημίας, καὶ συμβουλευόντων αὐτῷ ἰατρῶν εἰς τὸ λύκειον μετοικῆσαι, οὐκ ἠξίωσεν εἰπὼν ἀλλ' ἔγωγε οὐκ ἂν οὐδὲ εἰς τὰ ἄκρατα τοῦ Ἄθω μεθῴκησα ἂν ὑπὲρ τοῦ μακροβιωτέρου γενέσθαι. *Plato cum Academia diceretur locus peſtilens eſſe, & conſultò dicerent Medici, vt ſcholam in Lycæum transferret; nequaquam obtemperauit dicens. Atqui ego producendæ vitæ cauſsà, ne in Atho quidem montis apicem tranſmigrare velim.* O altiſſimam Theoriam, & tanto viro planè dignã. Ad Philoſophiæ coronides peruenerat, Naturæ iuga cõſcenderat, mundũ mente ſubegerat, idcircò corpus, vitamq; flocci habebat. Viden? quam ſubtili ſpeculatione Phyſin rimatus fuerit, qui corporis ſui caducam habitudinem, nè dum cognouit, ſed etiam externis occaſionibus ad exitium pronam, calcare adhibito concitauit: vt mens perfectiſſimis intelligentijs ab omni incorruptibilitate, & corruptione ſegregatis, coniungeretur. Pudeat Philoſophos Chriſtianos: & ſpe cęleſtium admotà immoderatà victus ratione contemptà, ad ſupernam viſionem obtinendam vehementius adſurgant.

lib. 21 c. 10

lib. 9. var.

At tanti viri pace dictum. Saluti ſpeculantium conſulendum maximè eſt. *Sit locus* (vt cũ Pontano loquar) *ſolitudini ſimilis, imprimiſque à puritate, ac ſalubritate Cæli commendatus*. Corpora vbi malà habitudine laborauerint, ex tempore mens hebeſcit. Ac valetudini incumbens animus, ſtudijs operam nauare non poterit. Organa quæ ſpeculationi inſeruiunt ſi imbecilla ſint, vel pauliſper lædantur ociari, ac deſidere neceſſum eſt. Vigor igitur, ac aſſiduitas ſtudiorum, bonà corporis habitudine indiget: hæc verò à Cæli puritate iuuatur. *Pontanus.*

Alexinus Philoſophus Elienſis, vt refert Poſſeuinus, *quamuis auditoribus nimium eſſet acceptus, ac probatę ſcientiæ, attamen, cum in loco parum ſalubri gymnaſium haberet, ab vniuerſis auditoribus (inuitis quidem) deſertus fuit*. Si exempla cupis; en tibi vltrò Ferdinandum colonum Genuenſis Chriſtophori filium; qui auctore Motamoro: *vt erat eximius ſingulariſque Philoſophus, ædes ad Bœtim operosè magnificentiſſimeque ædificauit in loco ſalubri, & amœno, muris etiam maxime conuenienti. Has circùm topiario opere exornauit; vbi conſtruxit etiam ampliſſimam Bibliothecam, quæ xxv. MIL. librorum dicitur habuiſſe*. Requiſiti iam Illuſtriſſimi, ac Religioſiſſimi Principes Lantgrauij Turingiæ, & Marchiones Miſnæ (ſi Ioh: Cochl: credas) *adſignauerunt prò publicà ſtudiorum profeſſione locum per quam idoneũ* *lib. 1. Biblioth.* *Met. mor.* *lib. 1. hiſtor. Huſſit.*

celebre oppidum Lipsiam: vbi & ager fertilis, & aer salubris existit. Gymnasiorum in quibus lauabant, loca opportuna, præcipit quidam, ut fontibus, & äëris salubritate sint conspicua. Præcepta refero. *Fontanas autem aquas, siue fons sit, siue fluuius, cum plantationibus, & ædificijs exornent, laticibusque, per subterraneos canales deriuatis, irrigent, ità vt fertile reddant solum. Et si forte lucus erit sacer, aut delubrum in propinquo sit situm; deriuatis laticibus exornent.* Πανταχῆ δ' ἐν τοῖς τοιούτοις Γυμνάσια χρῆ κατασκευάζειν τοὺς νέους, ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς γέρωσι γεροντικὰ λουτρὰ θερμὰ παρέχοντας. *His vero amœnissimis locis iuuenes sibi, & senibus Gymnasia accomodent, senibusq; senilia lauacra exhibeant. Cydni* (ait Strabo,) *Rapidissima frigida, & salubris aqua iuxtà Gymnasium Iuniorum fluit.* Profectò haud dissimilia sint Gymnasia studijs contemplationibusque deputata: amœnitas loci, mentis laboribus diutinis corpori defatigato opem ferat, ac vires addat.

lib. 14

Essæni, qui sectam inter Iudæos peculiarem creauère, (refert Philo) *vt honestiores disciplinas liberius sectarentur, Scholas suas, atque gymnasia ad lacũ Asphaltitem, & hortos Balsami, atque Palmarum instituère.* Ità quidem suauius fragrabant contemplantium ingenia, quam Balsama. Loci delitiæ, atque amœnissimi tractus Parthenopæi nobilissimos alunt Academicos, qui ob Eloquentiæ melos Sirenum cognomentum à Pontano meruère. Illum audi. *De Sirenum* can-

lib. de vità Mosis.

lib. 6. Belli Neapoli.

cantu Neapoli peruulgatæ fabellæ: ad eloquentiã, ac littera rum studia accomodari posse videntur: quod in ea loca ob amœnitatem, & disciplinarum studia iuenes Regni peregrinos attraxerint: ad quas etiam Homericus ille Vlysses peruenit; qui à Calypso Astronomiam, ab Aeolo Physiologiam, à Circe Magiam hauxisse perhibetur. Itaque recessus ille Parthenopeus Musis iam olim consecratus fuit, maximè cum etiam Zeno, & Parmenides summi Philosophi satis propinquis è locis oriundi fuerint. Pontano fidem facit Strabo. *Neapoli celeberrima vniuersitas ob opportunitatem, ac salubritatem loci.* *lib. 5.*

Aeris ipsa serenitas ad Cælorum contemplationẽ iuuat, trahit, rapit hominum mentes, atque inscitiæ turbines discutere solet. Aegyptij teste Oratorum Principe, *In camporum patentium æquoribus habitantes, cum nihil ex terrà emineret, quod Cæli contemplationi officere posset, omnem curam in siderum cognitione posuerunt.* *lib. 1. de Diuinat.*

Confert ingenijs Aer, atque animus, quem Aereũ tropicè appellant, ipsà aeris salubritate reuiuiscit, cõceptuum copias eructat, suauissimeq; exhalat. Respirant sudo Cælo mentes grauidę, atque ab aere ingenia extimulari docet Hippocrates, effœtasque iã, iterũ animari ad nouos partus. *Indos* sane Aethiopibus acutiores esse, tradit Volater: Atticos Thebanis scribit Cic: Septentrionalibus, Meridionales fatetur Rhodig: *Quia in aere puriore tenui, & minus crasso versantur.* *Hippocrates lib. 3.* *lib. 2. de nat. Deor.* *lib. 13.*

La-

Laceſſunt prouocăt ſopitos intellectus concurſantes auræ, & erumpentes gemmas, iteratis verberant ſuſurris.

ACADEMIAE EXTERIORIS Apographe.

CAPVT V.

Sylloge

EDES magnificentiſſimè constructæ. Locus conſitus, ornatuſque. Paradromides, & Paradromos quid. Xyſtorum ſenſus denotatur. Hypæthre, Hypæthrios, & Hypæthros quid. Aestiuæ, atque Hybernæ inambulationes. Athletæ Xyſtici. Xyſti porticus ſecretæ. Arborum ordines in Hypæthris. Planta Apragmoſyne. Olea ſecunda ex Academia prodÿt. Celeberrima Virorum monumenta. Platonis tumulus.

OPTIMA arte Academum ſuas ædes, ac magnificentiſſimè conſtruxiſſe, tradit Strabo: lib. 9. *Similiter, & Academia, & Philoſophorum horti, & cantorum receptaculum, & Porticus varia, & templa per Vrbem. Quæ omnia artificum habebant opera.* Ædium pretium, ſumptuſque in ædibus adſtruendis impenſos, notauit Plutarchus: De Exulio. Ἡ δὲ Ἀκαδη-

μία

δημία τρισχιλίων δραχμῶν χωρίδιον ἐωνημένον οἰκητήριον ἦν Πλάτωνος, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πολέμωνος, αὐτόθι σχολαζόντων καὶ καταβιούντων τὸν ἅπαντα χρόνον. *Academia tribus drachmarum millibus empta, domicilium fuit Platonis, Xenocratis, & Polemonis, ibi disputantium, ac totam ætatem conterentium*. Consitus hic locus erat arboribus pulcherrimis, densissimis sine luce conspicuus lucis, & templis Deorum, Monumentis etiam fortium virorum ornatus. Ibidem quoq; erat Gymnasiũ, in quo sese Philosophi in primis exercitabant, vt in Lycæo. His breuiter Turnebus Academiam descripsit.

Inambulationes Philosophorum exercitationibus dispositæ, *Paradromides* Παραδρομίδες Vocabantur *Paradromos*. namque inambulatio est. Vitruuius Xystos appellat. At denotanda est Xysti significatio. Hic namque ait fuisse *Porticus amplas Hyberna Athletarum exercitationi accomodatas*: vnde qui in ijs exercebantur dicebantur *Xystici*. Alij pleriq; inter quos Budæus *Xystos* (ait) *esse subdiales inambulationes arborum generibus distinctas, quas & Hypæthras* ὑπαίθρας Græci appellant. Vnde ὑπαίθριος, & ὕπαιθρος, *Hypætros Hypætrios sub dio, absque tecto, subdialis, sub Ioue aperto*. Pliniũ Iuniorẽ adstipulatorem habeo. *Ante Porticum, Xystus consitus in plurimas species, distinctusque Buxo*. Xystos igitur extrà porticus Academia habebat; æstiuis, atq; hybernis inambulationibus destinatos: vt Platonis, ac Stagiritæ discipuli nubilo, serē-

Vitruuius.

In Pandectis.

Plin. Iun.

noque Cælo inambulantes disputare possent: Athletarum more sese Argumentis, ceu Xystis hastisue exercentes. Huc pergit Alex. *Xystici dicuntur, quod in Xystis, veluti in Gymnasiis nudi exercebantur, vnde & Athletæ appellantur Xystici. Xystos autē longas fuisse porticus amplà latitudine, & Gymnasia vbi deambulationes essent, & arbores plerumque digestæ, in quibus Athletæ hybernis sæpe temporibus luctabant; quas Greci Hypæthras, seu Paradromidas dicunt, instar illorum, qui in Atticà fuère Gymnasia, quæ tria vel maximè memorantur: Lyceum, Cynosarges, & Academia.* Videsis Hypæthras inambulationes à *Xystis*, & porticibus segregatas; vnde hallucinantur, qui vtrasque confundunt. Olearum ordines hypæthras conuestiebant. Prodidit Aristophanes in nubibus

lib. 3 Genial cap.

Aristoph.

Εἰς ἀκαδημίαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις.

In Academià sub Oliuis Morijs expatiaberis.

At de his infrà. Meminit, & Aristophanes arboris cuiusdam *Apragmosynes*, quam Schol: & Aristophanes, itidem Grammaticus Albam fuisse, Platano non absimilem refert, quæ in Academià maximè omniū cōspicua erat. εἶδος ἄνθους πάσης εὐωδίας ὄζων *Floris species omnem fragrantiam expirans.* Inter hæc ait Pausanias, φυτὸν ἐστὶ ἐλαίας δεύτερον τοῦτο λεγόμενον, φανῆναι. *Olea arbustum, quod secundò fertur è terrà prodijsse.*

Idem. Schol. Aristoph. Gram.

In Atticis lib. 1

Celeberrima Heroum monumenta inibi passim

ere.

erecta, atque Academicos ſpectatores habebant. Pauſanias: Οἱδὲ ἄλλοι κατὰ τὴν ὁδὸν κεῖνται ἐς Ακαδημίαν. *Alij omnes Heroes, ac celeberrimi Philoſophi in vià ſunt ſepulti, quæ ad Academiam rectà deducit.* Ibique etiam Platonis ipſius Tumulum fuiſſe perpetuitati, & immortalitati commendatum Laertius, ac idem Pauſanias tradidére Ακαδημίας δ᾽ οὐ πόῤῥω Πλάτωνος Μνῆμα ἐστιν. *Non longè ab Academià Monumentum eſt Platonis.* *Pauſanias* *Laertius*

INTERIORIS ACADEMIÆ DESCRIPTIO.

CAPVT VI.

Sylloge

ORTICVS exornata. Academià elegantius Adagium. Dianæ Artemidos ſimulacrum. Hermathenæ Academiæ ſimulacra. Tuſculani Gymnaſij Numen tutelare. Hermathenarum allegoria. Hermeraclea. Cur Hercules Muſarum Comes. Sol Gymnaſij Deus. Rhodiorum Coloſſus, & Gymnaſium. Cupido in Academià coronatus. Mendum in Pauſanià adnotatum. Amoris ſtatua. Charmi inſcriptio. Charmus Syracuſius quis. Cum Athenienſi confunditur. Promethei Muſarum, Herculis, Mineruæ aræ Academiæ præſides. Iupiter Morius. Amori, & Palladi vnà ſacrificabatur. Sophiſtæ ſuperbi, ac ſcioli. Planetæ errantes etiam Coſmi, & ordinibus acti.

Porticus, atque ædes ipsas ingredior, quæ nimiũ
cultæ, atque ornatæ gratum intuentibus uisum, cu-
riosumque præstabant. Colligo ex Antiphane, qui
Philosophũ elegantius cultum, vbi depinxisset, *Aca*
Aristophanes *demię faciem gerere adsimilem dixit. Quid necesse est plu*
ra dicere. Τὴν Ἀκαδημίαν δοκῶ· *Ipsam videre videor Acade-*
miam Exinde inter adagia relatum illud. *Academià ele*
gantior. Intrà porticum, Dianæ Artemidos statua, ac
Pausanias. signa primà fronte videntur. Pausaniam denocto.
Κατιοῦσι δ' ἐπ' αὐτὴν περίβολος ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ξόανα Ἀρίστης καὶ
Καλλίστης. Subdo ἄγαλμα seu μνῆμα. *Introeuntibus Dia-*
na monumentum pulcherrimæ, atque optimę, eiusque si-
gna intrà porticum occurrant: In obuio eius adytu si-
ste pedem: ibi Amoris statuam, atque aram cum
inscriptione eà leges. Charmum Atheniensium
primùm illam Cupidini dedicasse. At quis fuerit
iste Charmus haud certè scio. Quod si coniecturà
vti licet, esse suspicor Syracusium Poetam, qui (Athe
Athenæus. næo Auctore) in singula, quæ apponerentur versicu
los, ac parœmias promebat. Vti illud quod circũ.
fertur Ἥκω λιπὼν αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος. *Venio Aegeum lin*
quens salsam profunditatem. Ad piscem alludit. Ver-
ba ipsius Pausaniæ integra refero. Πρὸ τῆς ἐσόδου τῆς
ἐς Ἀκαδημίαν ἐστι βωμὸς Ἔρωτος ἔχων ἐπίγραμμα ὡς Χάρμος Ἀθηναίων
πρῶτος Ἔρωτι ἀναθείη. *In primà Academiæ facie quà patent*
ingredientibus fores, ara est Amoris, cum epigrammа-
te,

te, quod Charmus Atheniensis primus Cupidini posuit. Sed ſcrupulus obeſt hactenus dictis; Charmus enim ille non Syracuſius, ſed Athenienſium primus fuiſſe dicitur. At de hac re aliàs plura.

Pergit *Pauſanias* Εν Ακαδημίᾳ δ᾽ ἐςὶ Προμήθεως βωμὸς, ἐςιν δ᾽ Μουσῶν, καὶ ἕτερος Ἑρμοῦ, καὶ ἔνδον Αθηνᾶς, τὸ δ᾽ Ηρακλέους ἐποίησαν βωμόν. *In Academiá Promethei ara ſpectatur: eſt inibi Muſarum etiam, Hermetis & altera: intus verò Mineruæ vnam, alteram vero Herculi erexerunt.*

Exìn factitatum puto, vt Gymnaſijs *Hermathenæ* collocarentur, ſimulacra nimirum Hermetis, & Mineruæ. Ad Atticum Cic. ſcribens de ſuo Gymnaſio Tuſculano hęc habet. *Quod ad me de Hermathenà ſcribis, per mihi gratum eſt, & ornamentum Academiæ proprium meæ.* De Hermathenà Tuſculanæ Academiæ addit Turnebus. *Hermathena ſignum erat in vnà baſi Mercurij, & Mineruæ. Poſuit autem iſtud ſignũ Cicero in Gymnaſio ſuo, in Academià villæ Tuſculanæ, propterea quod Mercurius Deus eſt omnium Gymnaſiorũ communis, tam eorum, quæ animi ſunt, quàm corporis. Minerua autem ſingularis, & propria erat Gymnaſii, quod inſtituerat ad cultum animi tantum, & ad diſputationes, commentationeſque de Philoſophiæ ſtudijs; cum liberaliũ artium pręſes ſit.* *Ad Atticum.*

Hermathenarum ſimilitudine *Hermeracleas* diſponebant. Teſtatur Ariſtides. Ερμοῦ τε καὶ Ηρακλέους ἐςὶν νῦν ἄγαλμα κοινά. *Mercurij, & Herculis communia ſigna ſunt.* *lib. 8. aduerſ. c. vlt.*

ſunt. At quarè Hercules Muſarum comes in Academià? Cauſſam reddit Eumenius apud Gyraldum. *Aedem Herculis, & Muſarum in circo Flaminio Fuluius erexit. Quod Hrcules ſit Muſagetes Harum ſigna Camœnarum ſub tutelà fortiſſimi Numinis conſecrauit: vt res à mutuis operibus, ac prœmijs ornari iuuarique poſſet. Muſarum quies defenſione Herculis, & virtus Herculis voce Muſarum.*

ſyntag. de Muſis.

Amor Artemis, Minerua, Muſæ, Prometheus, Hercules; Academiæ præſides. Litterarum, namq; ſtudioſos, quos Phyſiologiæ ardor in vnum coegit mutuà beneuolentià viciſsim colligari oportet. Vitæ puritati, ac ſolitudini incumbant, cuius Dea præſtes Diana. Vitiorum domitores Herculis exemplo de efferatis animorum adfectibus referant triumphos. Cæleſtes flammulas ſublimi meditatione rapiant, vt vitam inde trahat vulgus inſipiens exanimis. Muſis, ac ſapientiæ ſeſe ſuaque deuoueant mancipatos. Iouis etiam Morij ſtatuam in Academià excitatam refert Cælius. Ariſtides idem Ηλίοιο Ανάθημα, Gymnaſium appellauit. *Soli* (videlicet) *ſacrum*. Fortaſsè Coloſſi Rhodiorum meminit, cui proximum Gymnaſium erat. Athletarum ne fuerit lauantium, an audientium inferius prodam. Solis ſimulacro Academiam ornare non dedecet. Congruere nimium videtur Numen ſplendidum, ut diſcentium mentes, atque intelligentias irradiet.

lib. 12 c. 19

plu-

Plutarchus. In Ero: pulcherrimè finxit Cupidinem à sapientissimis hominibus ex Helicone, Academiam uersus volitare coronatum quidem, ac florentibus sertis redimitum. Plut. in Ero.

Notatu dignum amoris, ac Palladis aras, eorumque simulacra eà arte disposita, vt geminis Academiæ tutelaribus vno prorsus sacrificio litari posset. Luculenter id testatur Rhodiginus *Qui Athenas aduertimus, vndè scientiarum veluti fluenta in Orbem terrarum effusa, Academiæ nobile Gymnasium Pallados quidem Numini dedicasse: cæterùm inibi quoque Amoris simulacrum ità excitasse, vt res diuina vtrique perageretur.* lib. 16 c. 24. Socius semper sapientiæ amor est, aut assecla. Pseudosophos dixeris, qui totam sciendi rationem, in contentionibus, atque contumelijs, varijsq; dicterijs sitam esse malunt. Schismati, Ambitioni, Philautiæ, eique scientiæ, quæ inflat, deditos arbitrare illos, qui sibi met ipsis sapiunt, qui nec discere, nec docere sciunt nisi obstrepant, ac cæteros omnes veluti scholarum primates illudant contemnant. Eorum oculis vniuersi vilescunt, desipiunt, hebescunt. O inflatos, ac vanissimos vtres, obstreperos Lares, ignauissimas rabulas; inanes resonatis, imò & crocitatis, vacui stridetis. Sapiens profectò omnes in pretio habet: si cum sapientioribus diuersatur, sapientiam superaddit, sin minus alienis erroribus cauet, ne erret; quinimò & aliorum errores

caus-

caussatur. Nec enim idcircò Acosmi Planetæ dicun tur, quod errones sint. Suis illi ordinibus, ac gyris procedunt. Non igitur Planetas confusò, ac dubio errantes itinere, sed ordinatà uertigine suis epicy. clis circumactos arbitrare sapientes. Quos tu con. ceptus uagos, erroneosque existimas, non sine ratio-nis lege comperies.

DE OLEIS MORIIS IN ACADEMIA consitis.

CAPVT VII.

Sylloge

ORIAE Palladi sacræ. In Acropoli Athenarum enatæ. Nominis Ratio. Ab Halirrhothij μόρου, seu fato. Alia origo, et nomenclatura. Oleæ Academiæ illæsæ. Mors eas cædentibus mulcta. Lacedæmones venerabantur. Epidaurij legati, apud Athenienses quare? Aliud nominis Ethymon.

OLeas Academiæ Morias, Mineruæ sacras dixit Aristophanes. Id clarius habet Schol: Περὶ αὐτὸν δ' ἦσαν ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεοῦ ἀικαλοῦνται μορίαι. *Circà Academiam sacre Oleę Palladi dicatæ Morię vocantur.*

Aristoph. ĩ nubib. Schol.

Oleas,

Oleas, quæ in Athenarum arce consitas habebāt Morias appellabant. Εν ἀκροπόλει ἀθηνᾶς. Mox fabellam intexuit, Λέγουσι γὰρ ὅτι Αλιῤῥόθιος ὁ παῖς Ποσειδῶνος ἠθέλησεν ἐκκόψαι αὐτὰς διὰ τὸ τῆς ἐλαίας εὑρεθείσης κριθῆναι Αθηνᾶς τὴν πόλιν. Οδὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν, καὶ ταύτης ἀποτυχὼν ἔπληξεν ἑαυτὸν, καὶ ἀπέθανε. διὰ τοῦτο μορίαι ἐλαῖαι ἐκλήθησαν ἀπὸ μόρου, καὶ φόνου. Quæ Scholiastis verba sic latinè reddo. *Ferunt quod cū Halirrhothius Neptuni filius. ob adinuenta Oleę iudicium, Oleas amputare decreuißet, securim manu tenebat, quę casu elabens se ipsum vulnerauit, atque interfecit; propterea ab Halirrhothij fato, quæ* μόρος, καὶ φόνος *dicitur; Morię appellatę.* Adsentitur Cęlius. *Ferunt nonnulli Halirrhothium Neptuni filium Oleas adortum excidere; quandò inuentà Oleà Urbs Minerue fuisset adiudicata; inter cędendum verò aberraße, & securim sibimet impegisse, atq; inde decubuiße.* Alteram cognomenti rationem subdit Scholiastes: lib. 12 c. 19 Schol.

Η διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τὶ παρέχειν εἰς παναθήναια: κέραμον γὰρ ἐλαίου ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. ἐπεφύτευτο δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ δένδρα. *Quia quisquis Oleas possidebat, portionem, quam meros vocant, Panathenęis inferebat: vt ceramum Olei acciperent victores. Arborem autem Oleæ, idcircò in Gymnasio plantauere.* Nec abs re est, quod Cælius refert. Sacras fuisse in Academià Morias, & cū imprecationibus diris mulctabant, si quis eas oblæsisset. Quarè irrumpentes Lacedæmonij illis pepercerunt. Luculentissimè Cælius

Suidas Ethymon cxpressit Suidas. Moriæ dicuntur quoniã ἐμερίζοντό τε καὶ ἐνέμοντο τὸ ἔλαιον ἐξ αὐτῶν Ἀθηναῖοι ἅπαντες. *Quod in partes diuidebant, atque æquà portione Oleam Atheniensibus distribuebatur.* Nominis origo magis
H. Steph. rei consentanea videtur. Ὅτι δημοσίαν μοῖραν ἐκ τῶν καρπῶν ἐλάμβανον. *Quia nimirum publico fato mulctabatur, quicunque de Oleæ fructibus decerpsisset.* In tantà fuere veneratione Oleæ sacræ apud Athenienses; vt
la Terpsichore. Epidaurij auctore Herodoto, *Legatos mitterẽt, vt potestate iurè obiẽtà partẽ citrà mulctam excerpere potuissent.*

DE LVDIS PANATHENAICIS qui in Academià fiebant.

CAPVT VIII.

Sylloge.

Oriæ in Academià vbi Panathenæa fiebant. Ludorum Hypotyposis. Daduchia. Lampadum traditiones in honorem Mineruæ. A Promethei arà currebant. Panathenæa humanæ vitæ symbola. Academiæ Apodosis. Intellectibus pugnare, facibus decertare est.

AT quarè, inquam, tantà obseruantià, ac Religione in Academià sacræ Oleæ conseruabantur? Forsan quia sapientissimæ *Palladi scientia-*

rùm præsidi sacra erant, quę & signanter pacem excultā à studiosis exprimerēt. Caussam quoque tradidit Schol: Aristoph: Περὶ αὐτὸν μορίαι ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον τῶν Παναθηναίων: *Circà Academiam Moriæ visebantur, ex quibus Panathenæorum Oleum fiebat: quod quia vniuersis distribuebatur Morion illi cognomen tum adoptatum fuit.* Schol. Arist.
Adstipulatur & Athenæus: *Panathenaica siquidem fieri,* inquit, ἐν γυμνασίοις Ακαδημίας. *in Academiæ Gymnasijs.* lib. 2

Panathenæa festa fuere à Prometheo instituta, lampadibus accensis. Erasmum in adagijs huc vocò. *Currentes facem accensam gestabant. Eam defatigatus proximo in manum dabat. Item defessus alij, ac deinceps alius alij successione tradebant inuicem. Historię Prometheę, quasi simulacrum representantes, quemadmodum ferulam quà Cęlestem ignem exceperat, nè rursus extingueretur perpetuo motu iactatis in terram deuolans.* Hinc ortum adagium illud: Λαμπαδουχεῖν *Gestare faces.* Et illud: *Cursu Lampada trado.* Plato etiam existimat, *Daduchias*, & lampadum, facumque traditiones in honorem Mineruæ celebratas. lib. 1 de legibus.

Cursores in Panathenaicis ludis à *Promethei arà*, quam in Academià diximus excitatam, ceu è carceribus soluebant cursum. Pausanias in Atticis: lib. 2
Ἐν Ακαδημίᾳ δ' ἐστὶ Προμηθέως βωμὸς, καὶ θέουσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν ἔχοντες καιομένας λαμπάδας. *In Academia Promethei ara est, à quà homines in vrbem accensas lampadas praeferen-*

tes decurrunt. In eo enim certamen erat, vt in cursu accensæ referrentur; cuius enim fax extincta fuerit is, victoria successori cedit: quod si nulli ardentem perferre licitum fuerit, palma in medio relinquitur. Vrceũ profectò Olei capiebant victores: vti ex Aristoph: Schol: vidimus.

His ludis humanę vitę seriem successionemque, congruà similitudine exprimebant. Filijs nãque, & nepotibus, defessi ac senio confecti genitores, vitæ lampada tradunt, atquè hi posteris. Aequa omnibus mors, decurrentes omnes inter anhelitus penè delapsos, deiectosque vniuersos extinguet. Sed si lubet, ad Academiam nostram redeamus. Quid Lãpadum in Academià traditio? Quid cursus? & Victoria? nisi lumen illud sapientiæ quod præceptores suis tradunt auditoribus? Argumentis, disceptationibus, problematibus pugnare, lampadibus decertare est. Ex Academià prodeunt mille Oratorum faces, ac totidem Naturæ speculatorum lumina, iuuenibus passim obuia, quæ eos sæpè sæpius ab ignorantiæ tenebris auocant. Currit facibus constipata mens, dum Naturæ latebras natiuo lumine perscrutatur. Currit flammulas gerens, dum per arcana Naturæ luce comite discurrit. O Felices ludos, vbi in Gymnasijs videas illustres speculationum faculas, hinc inde circumagi; ac Orbium motus, numerosam Siderum prolem trahentis, æmulatrices. Arguit ille, redarguit iste; hic iterũ atq; iterum toto impetu,

toto

toto fertur conatu, opinionem suã laudabili contentione inexstinctã seruare satagit. Ille itidem aut fallacià victus, aut eloquentię pleniori lumine veluti ambustus, & occasu heliaco cędit, deficit, à cursu desistit.

ACADEMICA SOLITVDO

CAPVT IX.

Sylloge

Ocus solitarius à scholastico seligendus. Plato Cygnus. Cicada. Silua Musarũ secessus. Nausithoi fuga. Apragmosyne Ασφάλεια. *Polypragmosyne. Nemora Musis amica. Solitudinis laus. Philosophi volucribus adsociantur. Vmbræ studiorum adiutrices. Adami Hortus. Viriditas oculo gratissima. Auctoris votum.*

EN tibi perfectissimæ Academiæ specimen, quisquis es, qui Physiologiæ cupidus in dies proficere satagis. Locum tibi delige à tumultibus, negotijsque remotum. Caue nè tecum iurgia feras, nè plateas tecum circumferas, nè lites, & vitilitigatores trahas. Platonem appono, qui iure optimo, vt refert Pausanias, in Cygni speciem auolasse, à suo, vel ingrato assecla, & alumno Peripateticorũ Prin- *Pausa.*

ci-

cipe, Genio reuelante visus fuit. Is procul esse curas iussit, vrbanasq; sollicitudines exesse, vt suburbanam solitudinem colere potuisset; atque ad instar satagentis Cicadæ, inter densissimas nemorum vmbras cantillabat. Concinnè Timon:

Timon

Τῶν πάντων δ' ἡγεῖτο πλατύστατος ἀλλ' ἀγορητὴς
Ἡδυεπὴς τέττιξιν ἰσογράφος οἵτ' Ἀκαδήμου
Δένδρεσι ἐφεζόμενον ὄπα λειριοέσσαν ἱεῖσιν.

Henricus Stephanus comptè restituit:

H. Steph.

Hos, inter Dux ille Plato celsissimus ibat,
Cuius ab ore melos manabat, quale Academi
Arbustis, lepidà modulantur voce Cicadæ.

lib. 2

Referente Philostrato de Vitis Sophistarum, Adrianum Oratorem tantà suauitate eius ætatis viri audiebant, perindè ac suauissimam Lusciniam vmbrarum hospitã. Ἠκροῶντο δὲ ὥσπερ εὐστομούσης ἀηδόνος. *Audiebant ipsum vt eloquentem Lusciniam. Inter nemora, atque saltus enutritam.* Eleganter etiam Nicolaus Nancelius, in Analog. Microcosmi ad Macrocosmum. *Platonis Gymnasium Academicos hortos, & opacum nemus appellat.*

lib. 3.

Gehlerid. in Apcula.

Id vltrò suadet Michael Gehlerid: *Diligens scholasticus Musis suis secessum quærat, & loca quæ procul à negotijs sunt, vt Horatius inquit.* An non admiraris Nausithoum, qui vt inquit Plutarchus de Exulio, amplã spacijs Hyperian deserens, quod vicini ei essent

Plut.

sent

ſent Cyclopes, in inſulam commigrauit, quæ à reliquis mortalibus, Ἀνεπίμικτος ἀπάνευθε, *remota erat*, & *quietis domicilium*; ibiq; ſuauiſſimam conciuibus ſuis viuendi rationem parauit. Ariſtophanes poſuit in Academia Ἀπραγμοσύνης φυτὸν Plantã *Apragmoſyne*, quæ fragrantiſſimo odore vitæ quoque tranquillitatem, placidam quietem, ocium à curis, & ſollicitudinibus expeditum exhalaret. Luculenter Scholiaſtes: Ponitur Ἀπραγμοσύνη ἀντὶ πολυπραγμοσύνη *Apragmoſyne antithesis eſt Polypragmoſynes*: idemq; prorſus ſonat, quod *Aſphalia ſecuritas*. Sapiens, namque in Academica ſolitudine degens vitam ſummà cum pace, quiete, ac ſecuritate traducit. *Ariſtoph.* *Schol.*

Exulant plateis Muſæ, nec ſine cauſsà illis Poetæ Heliconem, & Parnaſſum montes, remotoſque ſeceſſus ad habitandum dedere. *Sanè Muſis*, inquit Io. VVouerus, *atque adeò Apollini gratum hoſpitium præbet vmbra: ac Poetæ ipſi, ſeu potius ſacri vates in nemora, & lucos, tamquam in loca pura, & innocentia ad ſanctum opus ſecedunt, vt nullo turbati ſtrepitu inuentiori ſufficiant. Notiſſima Pythagoreorum expetita ſolitudo.* Clamat, Cælius, *ac templorum lucorumque inhabitatio, & quorumdam etiam celebrata occæcatio, nè quid vſquam foret, quod contemplandi ſuauitatem interpellaret.* En tibi Hotichij carmen:

Rura ſacros vates, gelidaque iu uallibus vmbra
Blandaque graminei ceſpitis herba iuuat.

Ad VVouerum redeo:

Hęc sancta silentia Musis
Suppeditat, tremulũ quà desuper imminet vmbris
Aonium nemus, & scatebrę loca consita amoris.

Mox ea suspirat ardentius:

O quis præpete pennà
Me cupidum statuet, puri super auia luci?
Quis fontes lustrare sacros, & amœna vireta?
Quis dabit efferri non noto ad sidera flatu,
Lenis vbi spirat labentis fluminis aura,
Grataque secretis respondet silua Camœnis,
Arbitra vbi vita sapientia dia reclusa?
O studiis iucunda meis. O mille petita
Lux votis, strepitu, quę me variisque procellis
Eximat; & puro subuectam lumine mentem,
Donet in excelsos Musarum scandere colles.

N. Herdes. Ornatè etiam N. Petreus Herdes:

Tu secura tuis Francisce agis ocia siluis,
Et modo Pieridum deuenerare Choros.
Illas docta colunt Musarum numina siluas,
Ipseque culta Pado Flumina Phœbus amat.

Et quid dulcius suauiusque exoptet Philosophus, nemorosis siluis numerosis constipatas arboribus? Ibi vmbroso tegmine vallatus, Vrbium tumultibus quaque deturbantibus obsistit. Accipe quæ Florus Schonouius:

Horte delicium tui Poeta:

Qui

Qui me molliculo sinu receptans
Pertęsum strepitus molestiores,
Ridenti recreas colore florum.

Et Ianus Douza filius ad Hortum Iusti Lipsij: Ianus Douza.

Felix hortule, terque quaterq; felix,
Pręstas Lipsiadi suos recessus
Musęos, & amabiles recessus.

Et subindè in calce:

Felix hortule, gramina ò Beata,
Propter vos Heliconios Apollo
Fontes linquit, & antra sępè Pindi:
Nec absque inuidia tacente morsu,
Hortum Lipsiadis videt Beatum
Prę suis celebrarier viretis.

Volucribus adsociantur Philosophi, illarumq; garrulis concentibus animos diu fatigatos demulcent. Lusit Ioh. Fichardus Francofortensis: Io. Fichard.

Hortule delitium domini mihi quando vacabit
Te colere, atque inter frondes, interque volucres
Abdita cum placidis, agere ocia denique Musis.

O quales animi conceptus propinant vmbræ? Quam suaues Siderum adfluxus inter siluas hauriũt mentes? Quę mella libant, ambrosiumque nectar in hortulis legunt? Quales spiritus excitant auræ murmura, fluminum susurri? In siluis videas Daphnim Apollinis amasiam, laureas sapientibus præparare. Ibi videas Musarum fontes, quorum

hauſtu repleti copioſam doctrinæ Lymphā eru-
Nobilius. ctant. Eià audi M. Antonij Nobilij Apoſtro-
phen ad Agellum ſuum:

Umbræ frigiduę, arborum ſuſurri,
Antra roſcida, diſcolore picta
Tellus gramine, fontium liquores
Lymphę, Garrulę aues, Amica Muſis
Ocia, O mihi ſi volare veſtrum
In ſinum, ſuperi annuant benigni.

Et mox:

At vos O Heliconiæ puellæ,
Quis fontes, & amœna rura cordi,
Si carà mihi luce cariores
Eſtis, iam miſereſcite obſecrantis:
Meque Vrbis ſtrepitu tumultuoſę
Ereptum, in placido locate agello.

Protoplaſton creauit Orbis conditor, vt abdita Naturæ arcana contemplaretur: idque vt placidius. Ἐν παραδείσῳ. *In Paradiſo, in horto, in deliciarum prato collocauit* (Gen. 1.). Atquì vireta, ac frondes colorum varietate intermixtà oculũ ſuauiſſimè demulcent. Ad firmat Eccleſiaſticus ſapiēs (Eccleſiaſt. c. 40. 41).

Κάριν, καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὀφθαλμὸς, καὶ ὑπερ ἀμφότερα χλόην.
Gratiam, & pulchritudinem deſiderabit oculus, & ſuper vtraque viriditatem.

O ſi mihi felicioris vitæ daretur optio: vale dicerem vrbi, & orbi; inque remotiſſimũ agellũ,

ac nemorosos recessus, mè quantocyus reciperem. Ibi mens per immensa camporum spacia luderet spaciaretur. Nunc circà colles monticulosq; tumescentes paulatim adsurgeret, aliquandò montium iuga, atque supercilia, nullo fatigata labore conscenderet: modò inter Dędalæos pratorum labyrinthos aberraret auida, ac ramorum brachijs virentibus præclusa, iucũdùm cohiberetur: currentibus riuulis vnà discurreret, garrientibus auibus simul aggariret. Apum recensert opes, rimaretur cellulas, mella cõficeret. Quandoq; in Æquoris, ac Terrę profunditatem ad delicias pessumdaretur. Sereno Cęlo Siderum cohortem adspiceret. Ibi Naturæ adblandirer, atque ad mei necessitudinem longâ familiaritate pertraherem. At at. Quorsum hęc cupio? Claustra tenent, & cellulæ vnius angustiæ. Hæc mea nemora, & siluę: datur inter pedicas, ac funes diuagari.

ACADEMIÆ LAVS.

CAPVT X.

Sylloge

CADEMIAE Laus. Platonis Academia. Illustrissimum uniuersi Orbis Gymnasium. Academia Sancta Mantuano. Cydianira illustres reddens uiros. Lydius lapis Sapientiæ.

lib. 3. ILlustres Academiarum titulos congerit Pontanus Progymnasmate secundo: *Academia Musarũ templa, optimarum artium officinę, emporia, mercatus Sapientię; diuersoria, domicilia, palęstrę literarum, scholę scholarum, sedes doctrinarum, nobiliorum ingeniorum cultrices, & altrices, quas Gymnasia nominamus in quę frequens auditorum numerus quotidie confluit.*

Sulp. ad Cic. Illam Platonis, Athenarum celeberrimam, Sulpitius, ad Cic. scribens *Nobilissimum Orbis terrarum Gymnasium*, appellat, *quam ei nobilitatem illius in primis existimatio peperit.*

Cic. Academiam Philosophorum familiam appellat Cicero: atque alij passim Syluiludium, & scientiæ Oeconomam, circumfluam scaturiginem, limpidissimum flumen, caput originemque facultatum.

Anth. Illi debetur distychon Anthol:

Τιμὼ μουσοπόλοις, πόλεως χάριν, ἐλπίδα κούρων
Ὅπλα ἢ ταῖς ἀρεταῖς, χρήματα τοῖς ἀγαθοῖς.

Honor Poetis, Urbi gaudium, spes Adolescentum
Arma Virtutis, opulentia Bonorum.

Mantuanus etiam pulcrè Sanctam appellat:

Sanctaque nobiscum longos Academia Soles Claudit.

Celeberrimum inter cætera Epitheton, excogitauit M. Musurus: τῷδ' (ait) Ἀκαδημίης ὄνομ' εἴη κυδιανείρης

M. Musurus. *Huic nomen Academia claros illustres reddentis viros.*

Quod etiam vsurpat sæpè, sæpius Hom. atq; alij in

Anth. Anthol. κυδιάνειρα πατρίς. *Patria celebres reddens viros.*

Aca-

Academia veræ ſapientiæ Lydius eſt lapis; purgatiſſimæ doctrinæ periculum facit, ſpuriam propalat, diſſipatque, puram putamque retinet. In ea germanæ doctrinæ excribrantur, atque examini auri pigmentum traditur. Infectam ſuperficiem corrodit, & maſſam penè ligneam aperit, fallaci titulo inauratam inumbratam. Primoribus labijs prima litterarum elementa attigiſſe, ſat non eſt, vt quis Academiæ operam nauet: rudes Genios, & verſificatores iſtos, centonaſque ſine ſale plectentes, ac farcientes, Pædagogorũ ſenatus excipiat, haud Lyceũ: in quo nil ſine trutinà, & ſine limà dictum. Nec dũ ποιήματα, ſed & verba ipſa perſtringit Momus, quæ lancis momento librata ſuo pondere pretium habeant.

ACA-

ACADEMIAE
SVBLIMIORES.
SYNTAGMA II.
ARCHETYTA SACROSANCTAE Triados Academia.

CAPVT I.
Sylloge.

RCHETYPAE Academiæ specimen. Abyssus diuinorum conceptuum. Dei peripatetici stati progressus. Supernum Musæum, ac porticus varia Diuinæ mentis. Sempiterna simulacra. Siluę hypercosmicæ supramundanæ. Cedri Adonay in mysterijs Hebr. Verbum Patris Dei conspectus. Sapientię domus. Prima Bibliorum litera Beth. Omnia tanquam in domo ab æterno continebantur. Mens Diuina Mundi intellectualis Nemus. Academica Trias. Pater cum dicit uerbum eloquitur. Genitus Patris auditor. In suo Principio uelut in altissimo Gymnasio, seu exedrà erat. Sacer spiritus Patris, & Filij auditor. Lux tergemina. Collegium ineffabile. Summus Genitor Verbi sedes, & cathedra. Ioannis loci sensus aperitur. Verbum sapientia multiformis: ac Patris Museum, & volumen. Ex lùminis voce verbum. Aeterni Rhetoris facundia.

ACademiam ex obscuro terrę gremio nè credas enatam, nobiliori altissimo, atque vberiori fonte deducit originem. Sapientum consessus diuinum fermè, supernumque imitatur, æmulatur, at-

que ad sempiternum collineat consistorium. Inef-
fabilis illius Triados πανσοφωτάτε, Sapientissima lumi
na, Archetypam describunt Academiam, ex quà
cæteræ communicationes, collegia, consortia, gym-
nasia, magisteria defluxere. Cerne discernesis inex-
haustū illum Diuinorum conceptū Oceanum, de
Pisidas. quo Pisidas in Mundi Opificio:

Ω πλουσίων ἄβυσσος
νοημάτων,
O diuitum abyssus
Cognitionum.

Admirare sis interminum illud immensitatis
atrium, ab omni limite, atque confinio semotum,
Gen: 2 & illic nusquam finitos Dei Peripatetici, περιπατοῦντος,
statos progressus. Introspicè quęso si potis es arca-
num illud mentis Diuinæ Musæum, ac variam por-
ticum, in quà omnium rerum videas Rationes
Ideas, Simulacra, Exemplaria, Paradigmata, Icones.
3. de DD. MN. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς καὶ πάντων αἰτίας, (ait Areopagi Princeps,)
προυφεστάναι τὰ πάντων, τῶν ὄντων παραδείγματα. *In ipsà omniũ
caussà, omnium rerum imagines, prçexistere.* Nec de-
sunt ibi syluæ, infiniti saltus, incomprehensibilia
nemora, sacræ expatiantis intelligentiæ Paradromi-
des, ac delitię. Hortos, atque arua immortalibus gra
tijs exculta, Psaltis lyra descripsit : זיז שדי עמדי. ziz
sciaday nghimmaday. *Pulchritudo, splẽdor agri, vel
Psal. 49. 11 horti apud me.* Audi Archangelũ Burgonouentem in
illud

illud Cabalisticum Pici dogma. *Per sex dies Geneseos* *Picus.*
habemus intelligere sex extremitates ædificij, procedentes
à Beresith, sicut procedunt cedri à libano. Pulcrè, ait, *iux*
tà Hebræorū mysteria Cedros Adonay interpretatur ab eo
plātatas in Libano: scilicet in verà illà syluà supramunda
nà, & horto deliciarum, aut in candidà illà mēte Diuinà.
Inibi visenda Sapientiæ domus Academica. Nec
absque mysterio vocat. Primam sacri eloquij litte-
rá à ב exordiri: cū *Beresith, in Sapientià* vniuersa *Gen. 1.*
præfuisse Moses scriptum reliquerit. Enucleat rem
Rab: Elchanà. ב *Beth sigillum, & ostium significat:*
quia scilicet in Sapientià tāquā in domo cōtinebantur om *R. El-*
nia, indè per Ostium explicata. *chanah*

Est igitur mens Diuina, Mundi intellectualis, quē *opus de Merchanà* appellāt, abditū nemus ac suo met splendidissimo lumine opacum, inumbratum. Habes Archetypi Gymnasij, in ipso Deo Numine Atrium, *Porticus*, Musæa, Syluas. Ad Academicos pergo: Æternum, videlicet Genitorem, Verbū, ac spiratum Numen. Qui quidem nè dum sapientes, sed sapientia, sed σοφίας ipsa à Theologis appellantur. Patris fœcunda, atque facunda mens, Dei vterum ferens, Deo plena, parturit cum loquitur, cum eloquitur verbum, cum dicit omnia Verbo. Pulcrè Synesius: Vnionem vocat intelligibilium, & intellectualium.

Hymn. 3. Τὰ πρόσω μάκαιρα σιγὰ
Νοερῶν τε, καὶ νοητῶν,
Ἀτόμον τομὰν καλύπτει.

Quæ sursum beatum silentium,
Intellectualium & intelligibilium,
Indiuisibilem diuisionem abscondit.

Verbum se Pythagoricū Patris auditorē fatetur.
Io.15. 15. Πάντα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. *Omnia quæ audiui à Patre meo, nota feci vobis*. Atquì etiam:
Io. 1. *In principio erat Verbum. In principio*, dixerim tāquā in suo Gymnasio, in quo vniuersarum cognitionē cumulatè accepit. Ἀρχὴ ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ᾽ αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. *Ego sum Principiū,*
Io. 8. *quod & vobis loquor*. Mox addit. *Et ego quæ audiui ab eo* (Genitore) *loquor Mundo.*

Accipe etiam Auditorem Patris, & Filij, Spiritum Sanctum: vti adstipulatur vnicè dilectus Euan-
Io.16. 13. gelista. ὅταν δ᾽ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ὅσα ἂν ἀκούσει λαλήσει. *Cum autem venerit ille Spiritus veritatis, iter faciet vobis in omnem veritatem: non enim à se ipso loquetur, sed quæcumque audiet, loquetur vobis.*

O præclaram, atq; admirabilem Academiam tergeminæ lucis, atque sacræ Pallados, quæ è Patris capite prægnantis è vestigio processit. Ineffabile collegium, vbi Genitor magister est, & Filius sapiens à Patre, nullà insipientià, nec labore præuio,

seu

ſeu ignauiâ doctus. Vti ipſe de ſe teſtatur: Sermo quem audiſtis non eſt meus: Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή· *Doctrina mea non eſt mea*, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με, *ſed mittentis me.* Quinimmò ſubdit: Καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου ταῦτα λαλῶ. *Quæ me meus docuit Pater, hæc loquor.* Summus æternuſque Genitor Verbi cathedra eſt. Syneſius:

Καίρεις ὦ παιδὸς παγά,
Καίροις ὦ παιδὸς κρηπίς. — Hymno 3

Salue ò filij fons,
Salue ò filij ſedes.

Sedes nimirum Sapientiæ. Ita illud Io. elucido: *In principio erat Verbum. In Sapientiâ erat Verbum.* — Io. 1. In Patre Filius, in Sapientiâ generante Sapientia genita; in ſuâ cathedrâ eloquentiſſimum Verbum perorabat. — Nonn. in Io. Paraphraſis Nonni: Πατρὸς ἦεν ἀμέριστος ἀτέρμονι σύνθρονος ἕδρῃ. *Verbum à Deo erat indiuiſum, æternàque vnà ſedens in ſede.* Conſpicuus eſt, & in ſuo verbo, tãquã in imagine Pater; quo ſapit quidquid omne ſapit. En tibi Thargũ Ionathæ: In principio creauit *Deus Pater* בחכמה *Bechochmah. In Sapiẽtiâ creauit Deus Pater mundũ.* — Ionathas. Expreſſius alij: Ἐν λόγῳ, *In Verbo genito.* In quo Coſmi iſtius intuens formas, Ideaſque, tanto pondere, ac menſurâ illũ perfecit, & ordine tanto circinauit. Accipe Origenis verba in illud. Ego non ſum de hoc mũdo. *Primogenitus eſt omnis creaturæ, in quantum eſt ſapientia multiformis, eò quod* — Orig. in Io.

sint in Sapientiâ omnes rationes, iuxtà quas facta sunt omnia.

Quidni Verbum Patris Musæum appellaueris? seu volumen æternis consignatum inuolucris? In eo naturas creatæ molis legit, species intuetur. Odonem Cameracensem voco, qui scripsit: *Conspectus Patris est Verbum, in quo conspicit omne quod fecit.*

De expos. sacr. Can.

Proh quam suauis, quam eloquens Aeterni Verbi facundia. Quam ornatum, & omni varietate cõpletum, illud immensi splendoris eloquium. Mysticè quidem Ter maximus ille Hermes, de sacro Verbo mentis filio, lucidissimo Oratore hæc habet. *Cernebam immensum quoddam spectaculum, omnia videlicet in lumen conuersa. Inde fumus quidam magnus in sonitum erumpebat; ex sonitu vox egrediebatur, quam ego luminis vocem existimabã: ex hac luminis voce Verbum factum prodiit.* Quidni? sacrosanctam dixeris Academiam, Paterni luminis cum Verbo congressum? Quando intelligibilis splendor, à lucidissimâ mente millenis grauidà luminibus cẽties millies, geminatis conceptuum radijs constipatus exilijt, atque æternùm non occasurus exoritur, progreditur. Quæ precor dixit Verbo, Verbi Pater orator? Quæ Patri Filius Rhetor enarrauit? Quæ diuerbia? Qualis scitorum, & obiectorum ordo? Quota rerũ series, & varietas mutuata Verbo? Quales rerum colores? Quam distinctæ figuræ? & quà

c. 1. Pimãdri.

pre-

precor arte depictæ Imagines, expressæ à Filio Patri? Incredibile prorsus, inexplicabile magisteriũ, vbi eadẽ sapiẽtia est Patris, & Filij, & tamẽ oẽm à Patre Filius mutuatur. At fortassis quæres auidus, quæ in illo primiluce consessu Academico dixit Genito genitor? Quæ Genito Genitus enarrauit mox? Dixit se ipsum, essentiam, naturam, idiomata, dixit Verbo Verbum. Vno tantum elogio Empyrei, syderum, cælorum, simplicium, complexorum, Terræ, Maris, Ignis, Aeris, inanis, nihili nomina recensuit; proprias cuiusque naturas, ad perspicuitatem medullitus enucleauit. Circulares Orbium vertigines, periodos, interualla, quietem, vagas Elementorum motiones, rectà sursùm deorsùm obliquè discurrentium, vulgares qualitatum actiones, anonymas virtutes, vicissim admixtorum adtemperata corpora, vno tantum eloquio definiuit. Tempora omnia suo momento conclusit, æuiternæ Substantiæ actus omnes suo met Verbo integerrimè expressit. Addo, & quod contingit, & quod erat, & quod esse possibile erat, aut fore vnà solummodo dictione propalauit. At Sacrosanctæ istius Academiæ facundiam, silentio potius venerari decorum est, necessum est.

ACADEMIÆ Hierarchicæ.

CAPVT II.

Sylloge.

Ierarchica proxima Deo subsellia. Locus intelligentiarũ Academicus. Nemora porticus. Spirituales Academici quales. Mobilis semper intellectus. Hypercosmicè sapiunt. Sophi circumeuntes. Rhetores ornatissimi. Patientissimi Oratoris locus explicatur. Angelorum facundia, atq; Energia. A Deo tanquam è suggestu edocentur. Deus Angelorum Apollo, ac Musagetes. Diuina illustratio. Intelligentiarum chorea. Sacer Mons permessius. Angelorum tripudia. Circà bonum subsiliunt. Mutua communicatio. Illuminatio alterna. Sacer ordo quis? Inferiores illustrati, edocti. Superba hominum inscitia.

POst illam, quam prò modulo, ac pede descripsimus ineffabilem supremã incomprehensibilem Academiam, innumerus Angelorum ordo, primatum tenet, ac proxima Deo subsellia. Nullum profectò, aut clarius, aut præclarius Gymnasiũ est Hierarchico, intellectualiũ mentiũ, spiritualibus formis constituto. Si locũ consideres Empyreũ tenent, et lucidissimas orbiũ cælestiũ plagas,

Trismegistus in Asclepio tradit in aeris purissimà parte Olympo præstãtiore, vbi nec nebulis locus, neque ex signorũ aliquorũ agitatione cómotio, ac perturbatio est cómorari. Beatæ fortunatorũ nemorũ vmbræ, sempiternorũ colliũ amœna vireta, laurei saltus, & aurei tractus Lycæum Hierarchicũ ambiunt, & concludunt. Videas propè argenteos fontes ad iucunditaté perpetuò scaturientes, dimanantesque. Audias harmonicos decurrentis vndæ susurros, gratissimo murmure tinnientes.

Ecquos censes Hierarchiæ sacræ Academicos? Purissimæ sanè pupulæ sunt, perfecti atque absoluti spiritus, ocellatæ mentes, peruigiles sinè sónio, sinè insónio contéplatores Intelligétias, antonomasticè Platonici cũ Peripateticis dixere. Marsilius *Boniformes, intellectus veros*, appellauit. Angelicus doctor: *Substantias intellectuales, mobilis semper intellectionis*. Mercurius *Incorporeas mentes, rationes sese inuicem complectentes, ab errore alienas, impassibiles, ipsas sibi ipsis adsistentes, purgantes, ac seruantes omnia. Quarum radij sunt bonum, veritas, principale lumen, primaque animarum forma.* Plotinus: *In suà plenitudine intelligibiles, nitidissimà perspicuitate lucem intellectualem sequente.* Illi (vt Areopagi Princeps affirmat) In c. 4. de DD. NN. pp. Q. 50 a. 1. C. 2. Pimãdri. Diony.

ὡς ἀσώματοι, καὶ ἄϋλοι νοοῦνται, καὶ ὡς νόες ὑπερκοσμίως νοοῦσι:

Quia incorporei intelligibiles sunt, & quia mentes sunt, suprà mundanam conditionem intelligunt. Sapientes,

appellauit Synesius, *& sophos vniuersum omne circumeuntes.*

Hymno 3.

Γενεὰ μακάρων,	*Generatio Beatorum,*
Οἱ περὶ κόσμον,	*Qui circà mundum,*
Οἱ κατὰ κόσμον	*Qui in mundo,*
Οἱ ζωναῖοι.	*Qui in Zonis,*
Οἱ τ' ἄζωνοι	*Qui extrà Zonas,*
Κόσμου μοίρας	*Mundi partes,*
Κραίνουσι σοφοὶ.	*Regunt Sapientes*
Ἀμφιβατῆρες.	*Circumeuntes.*

Quin etiã eos Rhetores vocat, eloquẽtissimus Ora-
Iob. 33. 23. tor: Si fuerit ꝓ eo Angelus loquens. Hebr: מליץ מלאך
Pagninus. Regia. *Malach melits.* Pagninus, & Regia vertunt *Eloquens.*
Buxtorphius, *Legatus Orator.* Sic etiam interpreta-
tur illud Geneseos במליצי צרי בבל *Bimlitse tsarè Ba-*
Gen. 42. 23 *bel. Et cum oratoribus Principum Babylonis*: cum
vulgatus habeat; *Attamen in legatione Principum*
R. Mardochay *Babylonis.* Munsterus, & Rabbì Mardochay:
Si fuerit prò eo Angelus verbosus Rhetor. ab origine
לוץ *Luts.* Vnde etiam deriuatur nomen מליצה
Melitsàh, perindè ac צחות *Tsachuth sermo clarus,*
& elegans, & quem rhetoricum vocant.

Ecquid dulcius Angelorum linguà Chroma-
ticum insonante? Ecquid ornatius Angelorum
ore lilia, & rosas, quin & ipsum ver floridũ loquen-
te? Iam verò Apostolus gentium, energiam dicen-
tis summam hyperbolicè extollens aiebat. *Si linguis*
ho-

hominum loquar, & Angelorum. Audiſtin? Academici conuentus muſicos concentus, queis Bethleemiticę ſpecus inſonuere cauæ? Atque illud diù concupitum cęleſtis Oratoris ſingulare præconium, ſuauibus notis, ac pleno carmine, nati Regis aduentum celebrantis, nuntiantis? Quod ſi Academicam Angelorum elegantiam inter homines colloquentiũ admiraris, qualem exiſtimas inter ſe ipſos viciſſim? Non ſignis, aut ſono expreſſa verba notares, at vndique ſpirituales luminum concurſus, mutuos conceptuum occurſus, ſplendidiſſimos intellectionum labyrinthos milleloquijs perplexos.

*I*ntelligentiæ omnes ſupernæ à Deo ipſo, ſeu compluuijs, adfluxiſque ab initio rerum ſeminibus, ſeu immiſſis ex tempore radijs, collectiſuè imaginibus edocentur. Ipſummet Numen in Angelos peculiari modo magiſteria exercet, & ceu è ſuggeſtu rerum aduentitiarum ſcientiã dictat. Bernardus dilucidè. *Quod ſi ſeſſio ſignificat magiſterium; puto illum, qui vnus eſt nobis magiſter in Cęlo, & in terrà Dei ſapientiã ſpecialius Thronos, atque principalius, tanquam propriã ſedem ſuà illuſtrare præſentià; & indè tanquam de ſolemni auditorio docere hominem, docere Angelum ſcientiã.*

Muſas Hierarchicas à ſuo Apolline inſt[illegible]ui animaduerto, quem ceu Ducem, & Muſagetem ſequuntur. Lepidè Dionyſius de Angelicà Academià ſermonẽ intexit. *Finem igitur ſibi propoſitum habet, &*

Dei imitationem, & cum illo coniunctionem. καὶ πάσης ἱερᾶς ἐπιστήμης τε, καὶ ἐνεργείας καθηγεμόνα: *atq; omnis scientię sacrę, atque actionis ducem sequitur.* Ille idem cõceptibus, atque scientiarum rationibus, ceu à Phœbo radijs, imbutos tradidit. Τὰς τῶν ὄντων οἰκείως ἐλλάμπονται λόγους, καὶ αὖθις εἰς τὰ συγγενῆ τὰ οἰκεῖα διαπορθμεύουσι. Ficinus ità vertit. *Et existentium propria ratione, rationibus* (à bonitate Diuinà) *illustrantur, edocentur, & rursus in cognatas, & congenitas mentes propria transmittunt.*

Subdit ipse: *quinetiam rationes rerũ ipsarum illuminatione diuinà, tanquam peculiares reportauerunt.* Hìc animaduerte Academicũ morẽ. Cõmunicata à Deo lumina, vicissim etiã sinè ęmulatione communicari. Sublimiũ choreas spirituũ, Academica illorũ cõsortia exprimẽtes, inspectandas appono. Illi siquidẽ, vt Dionysius iteratò scribit, circà bonũ, & pulcrũ indesinenter χορεύουσι, *subsiliunt, tripudiant.* Angelicũ Helicona describit *Psaltes: Mons Dei, mõs pinguis.* Mons Permessius pascuis abundè refertus saluberrimis, aquis irriguus, à Dei facie cõplutis, atque irrorantibus. *Mons alios omnes longè superans. Vt quid suspicamini montes coagulatos?* Ad rẽ Aquila: Τί ἐρίζετε ὄρη ἀφρύωμενα; *Quid cum Dei monte contenditis elati montes?* Sym. Περισπουδάζετε; *Quid magno studio altissimum montem ęmulamini, in quo Deus suum destinauit domicilium, & contubernium?*

Ecquid ibi? *Currus Dei decem millibus multiplex millia lætantium*. Græcus habet: ἐνθηνούντων: *florentium vegetorum*: ſeu ἐνθυμούντων, *geſtientium præ lętitià*. Viden tripudiantium Angelorũ choreas? Apollinem præſultorem cupis? Audi: *Dominus in eis*: tanquam chorodidaſcalus, & chorì magiſter.

Subſilit etiam, atque in choreæ modũ mens Angelica mouetur. Excurrit dũ diſcurrit. Conceptuũ ordo, atque harmonia chorus Angelicus eſt. Areopagitam voco: Κινεῖσθαι μὲν λέγονται οἱ θεῖοι νόες κυκλικῶς ἑνούμενοι ἀνάρχοις, καὶ ἀτελευτήτοις ἐλλάμψεσι. Κατ᾽ εὐθεῖαν, καὶ ἑλικοειδῶς. *Moueri quidem dicuntur Diuinę mentes circularibus quidem, cum æternis, principio ac fine carentibus fulgoribus coniunguntur, rectà, atq; obliquè*. Mox: Περὶ τὸ τῆς ταυτότητος αἴτιον καλὸν, καὶ ἀγαθὸν, ἀκαταλήκτως, περιχορεύοντες. *Circà bonum, & pulcrum identitatis cauſsã, tripudiantes, choreas agentes indeſinenter*. Quis igitur intellectuales ſacrarum mentium motus, choreas Muſarum, Phœbæo radió, atque impulſu excitatas diſpoſitaſque ambigat appellare? At mirabilius contemplare ſis: Hierarchicæ huius Academiæ mutuam, alternáque cõmunicationem, & luminũ participationem. Supremus altiſſimi ordinis ſpiritus propè immenſi fontis ſcaturiginem vberrimè puriſſimos latices haurit, ac in proximiorem deducit; iſte viciſſim ad alterũ, ad poſtremũ vſque, lumen ceu flumen deriuat: quiſque ſuũ purgat, perficit

de Diu. Nom.

 alum.

ac illuſtrat alũnum; quiſque ſuũ, à quo perficitur, purgatur, illuſtratur, præceptorem agnoſcit. Quid enim eſt perfectio, quã primus ſecundo, ſecundus tertio diſtribuit, niſi Μετάδοσις τελεσικῆς ἐπιςήμης; communicatio perfectæ ſcientię? Quare Τάξις ἱερὰ, καὶ ἐπιςήμη. *Sacer ordo, atque ſcientia nuncupatur.*

Subices infimi ordinis intelligentiæ, à ſupremis edoctæ, atque inſtructæ, veluti in Academico adſcribuntur albo. Areopagitã voco: Τοὺς μὲν καθαίρεσθαι, τοὺς δὲ καθαίρειν, καὶ τοὺς μὲν φωτίζεσθαι, τοὺς δὲ φωτίζειν, τοὺς μὲν τελεῖσθαι, τοὺς δὲ τελεσιουργεῖν. *Sacer ordo expoſtulat, vt alij purgentur, alij purgent; quidam illuminentur, quidam illuſtrent; & hi quidem perficiantur, aliqui perficiant.* Mox quid perfici, atque abſolui ſit, ex preſſius explicat. *Ij perficiuntur, ex eo quod in eis minus abſolutum erat, perficitur, & veluti in alium ordinem tranſcripti, participes fieri debent ſcientiæ, quæ perficiendi vim habeat.*

Vix datum Angelis, altiſſimiſque mentibus omnia ſcire. Edoceri, ac perfici; nec dedecet eos, nec addiſcere pudet; quinimmò naturę priuilegio ijs datũ fuit, vt quæ ſine iniuria neſciunt, ſuperiorũ illuminatione percipiant. Proh euanidum humanæ ſuperbiæ faſtigium. Inſcij, ignaui, inertes, ineſperti naſcimur, plurimo labore ſudarà in veſte ſcimus, ſi quid ſcimus. Conceptas rerũ ſpecies non ſine dolore; nec ſine agone indipiſcimus, enitimur: & edoceri ea, quæ neſcimus, verecundamur. Sapien-

tum imitatione, & auditione proficere tædet, piget. Certè, vt aiebat Philosophus, Sapientia si venalis esset, non haberet emptorem.

ANIMARVM FELICIVM Academiæ.

CAPVT III.

Sylloge.

VNDI scientia tinniens ignauia. Defęcata nunquā ac pura. Cognitio temeraria. Intellectuum ausus. Mortis Academia. Vinum erroris epotum. Scientia specularis, ænigmatica umbrosa. Mentis facultas eneruata. Mortales Academię Asophon. Cælestis gloria sincera ueritatis Gymnasium. Sapientia æterna Numinis Theoria. Dei Panegyris à Beatis recitatur. Obsignatum uolumen legunt diligunt. Auditiones Beatorum matutinæ, ac Vespertinę. Numen ipsum Academicos Beatos instruit. Beati Patris auditores. Interioris Gymnasij discipuli. Vicissim quomodo edoceantur. Christus Transfiguratus. Mons Thabor Academicus. Vmbræ locus. Apostoli Auditores. Beatarum Musarum Chorea. Luminum saltus. Beati ex Academia in Academiam transeunt.

QVam ſcitè, quam appoſitè, quam diuinè gentium ille doctor, ἐκ παντῶν μέγιστος, huius mũdi ſcientiam, tinnientem ignauiam, atq; ſapientum Gymnaſia puellares conſeſſus appellauit? Quanta precor omnium rerum varietas, quæ veritatem offuſcat eliminat? Quibus erroribus luduntur ingenia? Defœcatam, meramq; ſcientiam, ſcorià, & fœce haud impermixtam nullibi reperies: nullũ ſine tenebris lumen, nõ abſq; næuo imagines, nec abſque eclipſi, & defectu errantis notitiæ vertigines, motioneſq; cõperies. Intertextę mendacijs hiſtorię. Omninò ſimilis, ſimulata Poeſis, veri ſimulacrũ eſt, & pſonatæ veritatis ſpecimen refert. Fallax ſępè ſepius Dialectica, dubià ſophiſmatum ambage iudiciũ decipit. Pſeudographa modò ſentis argumenta mentis humanæ decipulas. Raro quis notiſſimis principijs tóſoribus, & vulgo ſinè metu, atq; formidine aſſentitur. Quid de cęteris ſcientijs loquar? Quanta Philoſophorum placita? opiniones? theoremata? Quam diſcors philoſophantium diſcurſus? Per implexos quæſtionũ nodos ſinè Theſeo fatigata mens, obuijs mille intercluditur vijs, atque innumeris penè laqueis, ac pedicis obuoluta, ſudore madens, de veritate ambiguà, q̃ quærit anxia vltrò cõqueritur. At pſertim quæſo cõmentitiam illorũ ſapientiam conſideres, qui ſuperiora, atq; altiſſima ſpeculari auſu temerario voluere. En tibi Icari ſaltum, atq;

volatum. Infirma impennis intelligentia, rapidissimas motricis sphere vertigines sequi nititur, eiusq; rotatus adnotare non veretur. Nec timet Noctua Palladi terrenæ sacra, Cælorum adire vestibula, perque interminos Siderum campos, reuerberato lumine ad incendiũ splendidos expatiari. Quinetiã de ipsomet Deo suo ingenio, & marte enuntiare præsumpsit: protulit de luce vmbras, de pulcherrimo menda, de vero mendacia euulgauit, de vno plura. Ipsasq; res futuras, quę in Diuini Numinis confinio collocãtur, scrutari non timuit. Chiromanticis, Metoposcopis, Iudiciarijs, alijsque commentitijs artibus, quas habet Mãtice, inter rapidissimos temporum vortices, atque volumina aduenientes res, aucupari expilcari voluit. Infelix hominum temeritas, suo velle subiugare iudicio, quæ suo Deus seruauit arbitrio.

Vidistin? Mortalem ignauiã in hac mortis Academià speculantiũ disceptantium? Et quidem Philosophia humana mortis meditatio est. Apprimè ait Trismegistus, Vinum erroris per phantasmatum pocula ebibere potare animam, quod sensus pincerna propinat. βλέπομεν γὰρ ἄρτι, infit Apostolus,
δι ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι *Nunc per specularem visum, enig-* 1. cor.
maticus, dubijsque confusum vmbris speculamur. Sum- 13.
mum illud lumen in caligine obscurum se nobis 12.
representat. Grandis illa maiestas suà nos glorià op-

pres-

pressos nictare cogit. Nostra mens matutinum iu-bar aduesperascens vidit. Protoplasti crimine rea, vires amisit, quas accepit. Eneruata speculandi facultas cadit, cum surgere satagit, quoniā à suo sapientiæ apogæo, atque meridie declinans, vmbroso vallata turbine tenebrescit. Mi lector mortales Academiæ sunt: μυσῶν ἀμυσῶν, σόφων ἀσόφων. *Insipientum sapientum, Musarum sine Musis.*

Nobilissimum sanè sinceræ veritatis gymnasiū tunc nobis adaperietur, cum Ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ,
2.cor τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα
3.18 ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν. *Cum reuelatà facie gloriam domini contemplantes, in suam ipsius imaginem transformabimur, de gloria in gloriam, de scientià in scientiam, de claritate in claritatem prouehemur.* Tunc ait Oseas. *Nocte transactà*
Ose. כשחר Chesciachar, *sicuti Aurora*, limpidissimis
6. radijs, atque roseis coruscabit. *Viuemus in conspectu eius, sciemus sequemurque, vt cognoscamus dominum.* Vndè Augustinus clamabat. *Habet ibi magnum*
In *spectaculum delectationem Domini contemplari, finità*
P.7 *nocte suà, hærere in luce ipsius. Mane inquit adstabo tibi, & contemplabor ipsum bonum.*

Inibi, in supremi Numinis Theorià, atq; cōtēplatione,
Io.17 tione, quæ vera sapiētia est, æternùm Beati Academici versantur. Audi dilectissimum. *Hæc est vita æterna, vt cognoscant te verum Deum vnum.* En qualis ibi docetur Metaphysica ipsissimi verissimi

En.

Entis natura proditur? *Quid enim est felicitas* (quærit Angelicus) *atq; in quo sitā esse opinamur, nisi in mentis applicatione ad id quod superius est?* Et quid sūma felicitas, nisi ad id quod supremum est fixis oculis collimare? p.p.q. 6.a.2

Proh quam altissima est sapientia ad quam prouehuntur Homines. Lumine Deitatis cōfouetur Naturale Lumē, & ceu Lunæ tenuissima lux, phœbæis irradiata splendoribus, atque è regione illustrata, felicitatis orbem circinat perfectum, inque augem suā reducit inconstantiam. Quam altissima est ea sapientia, quam nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec sensus, sed nec percepit intellectus.

In eà Dei panegyris perpetuò recitatur. Sacras laudes æuiternæ mentes declamant. Ineffabilia prorsus perspicuè dilucidè ornatèque eloquuntur, enarrant. *Beati qui habitant in domo tuà Domine in secula seculorum laudabunt te.* Vt pronuntiauit Regius vates. Ibi obsignatus à seculo liber, vltrò legentibus patet. Ibi fit terreni discursus analysis, inque vnum principium primum mens nostra reuertitur. Ibi legunt Beati, nec lethi obliuionem pauent. Audi Aug. ornatè, atque eleganter quidem. *Sunt aliæ aquæ super Firmamentum, credo immortales à terrenà corruptione secretæ. Vident faciem tuam semper; & ibi legunt sine syllabis temporum, quid velit volūtas tua. Legunt eligunt, & diligunt, semper legunt, & nunquam* 13. cōfes c.15.

H pre-

præterit quod legunt, non clauditur liber eorum, nec plicabitur codex eorum.

In hoc cęlesti Lycęo auditiones Matutinas antèlucanas, atq; Vespertinas adnoto. Vespertina visio res cõplectitur omnes, quas suomet lumine natiuo, quibuscumque præpedientibus amotis, clarè Mens beata discernit. Matutinam dicito eam, cum exorientis in ęternitate Diuinitatis iubar, è nocturno fidei confinio, & conticinio segregatũ, altiori lumine percipit, excipit eleuata. Innuit Moses, lucis primæuę renascentis originem enarrans, cum subdidit. *Factum est vespere, & mane dies vnus.* Sensum

Gen. 1. aperit Aug. *Lucis nomine significata est sancta Ciuitas*

11. *in sanctis Angelis, & spiritibus Beatis. Fit tamen &*

de ci. *vespere huius diei, & mane aliquatenus, quantum scien*

Dei. *tia creaturæ in comparatione scientiæ creatoris vesperascit.*

Sapientissimum Numen Academici Beati doctorem habent, ex immensitatis rostro, & suggestu docentem sine ambiguitate, absque dubio, & parabolis edisserentem omnia. *Vnus enim est Magister*

Ma *Vitæ æternæ.* Cuius lumen videre, perspicuè ap-

th. prehendere, non comprehendere est. Ipse in cordibus cuiusque ceu phyliris, æternùm inscribit scalpitque sensum. Vti ipsemet pollicetur. *Dabo legem meam in mente eorum, & in corde eorum scribam eã.*

Iere. De Cęlesti Hierusalem S. Augustinus intelligit.

31.

Bea-

Beatos Patris auditores appellauit Seruator noster: *Omnis qui audiuit à Patre, & didicit venit ad me.* Iren.
Ireneus subdit. *Per gloriam in futuro regno.* Vndè etiã ab Apost. θεοδίδακτοι. *Qui Deum doctorem, atque* Ad
Magistrum habebant, dicuntur. Paraphrasis Bur- Thes.
gensis est. *Deo doctore, & Magistro instituentur, di-* 4.3.
uinitùs docebũtur. Et Esaias, felici auguratus est omi- Bur.
ne: כל-בניך למודי יהוה *Chol Benecha Lemudè Iehouah* gẽsis.
Omnes filij tui erunt à Domino docti. Vulgatus habet: Esa.
Ecce ego ponam filios tuos doctos à domino. Glossæ Paraphrasis; hoc est, *Filios spirituales.* Qui locus à Ioanne refertur etiã, Εσόνται πάντες διδακτοὶ τοῦ θεοῦ. Πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μαθὼν ἔρχεται πρός με. *Erunt omnes docibiles Dei. Qui audiuit à Patre, & didicit venit ad me.* Elegantissimè omnium constantissimus Propheta, & Martyr Ieremias. *Non docebit vltrà vir* Ier.
proximum suum, & vir fratrem suum (seu ex LXX. 31.
seniorum sapientum versione.) *Ciuem suum. Dicens cognosce Dominum. Omnes enim cognoscent me, atque intelligent, à minimo ad maiorem.*

De Beatà doctrinà hæc dicta censet Anselmus. *Verè, ait, cognoscent me manifestà visione, quia remouebo parietem, qui inter me, & ipsos erat, & eos à facie meà separabat.* Non per cortinam, & velaria audiũt, qui Deo intimi, ac familiares euasere discipuli.

Dilucidius Theodoretus. Ο μέλλων ἐκδέξεται βίος ἐκ τῶν πραγμάτων ἐναργῶς φαινομένων. *Adueniens hæc habebit vi-*

ta. Ibi rerum clarè apparentium euidens expressio erit.

Pythagoricum illud interius Gymnasium erit, in quo selectiores discipuli à cæcutientibus scelestisque secreti, à maiori, vsque ad minorem Diuinissimæ Visioni operam nauabunt perpetuò, nullis intermissæ, neque dissitæ temporum interuallis. *Vtque stella à stellà differt*, vtraque tamen stella, sui Præceptoris infinitum lumen excipiet. Vniuersi huius sapientiæ candidati, alterno ac mutuo non indigebunt auxiliò; neq; creatum agnoscent vllatenus magistrum. At prò hoc mundi statu quoadusque mundi moles hominum famulitio dicata perdurauerit, inuicem doceri de quibusdam, atque illuminari Diuinum placitum concedit. Angelicũ

Opus. 72. Doctorem exhibeo, hæc edisserentem. *Principium perfectæ cognitionis est, quandò quis non indiget doceri. Doctrina etenim ad scientiæ acquisitionem via est; in*

Ad Eph. 4. *quà vnus docet alium. Exin Doctores, & Pastores cõmemorantur. Sin autem ad futuræ patriæ statum referantur Prophetes verba, verum est, quod dicitur omnes cognoscent.* Atqui in cognitione Beatà vnus nõ docet aliũ, sed à Deo ipso instruitur. Vnde aiebat Psaltes. *In lumine tuo videbimus lumen.* In earum verò rerum cognitione, quæ aliæ sunt à Deo quandiù Diuinorum effectorum durauerit executio, tam Angeli, quam Beati ad inuicem illuminantur.

Beatissimi magistri huius, atq; Academiæ imagi

nem

ginem præ oculis deſcriptam, atque delineatam
habeo. Tres ex Apoſtolorum comitatu, quos per- *Ma-*
fectiores dignatus eſt ſecernere, ſecum ducit Deus *th. 17*
homo, ſuprà montis iugum optatiſſimæ ſapientiæ, *Luc.*
atque reconditæ ſatis aptum. Εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. *9.*
In montem excelſum priuatò. Veſtimenta qualia Py-
tagoricorum, auditorum fuiſſe prodit Iamblichus:
ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. *Mox candida, vt nix, ſeu lux* *In vi*
euaſere. Ἐσθῆτι δὲ χρῆσθαι λευκῇ καὶ καθαρᾷ. *Veſte candidà* *ta Py*
Pythagorici vtebantur. Et mox de ipſomet *Pythago* *thag.*
rà: Ἐσθῆτι δὲ ἐχρῆτο λευκῇ καὶ καθαρᾷ. *Veſtis candida, & pura* *c. 22*
in vſu erat apud illum. *c. 28*

Cum eo Moyſes, & Elias συλλαλοῦντες, *colloquentes,*
diſceptantes, apparuere. De repentè radiata facies ef-
fulſit; vnde affluentis doctrinæ lucidiſſimum iubar
emanaret. Σκηνάς. *Umbracula nemoroſa, ſeu Paradromi*
des Academicas petit ſenior diſcipulus. Nubis lu-
cidæ vmbras ad delicias opacantes præſtat Sum-
mus, paratque Magiſter. En tibi Academicum lo-
cum quam bellè deſignatum. Ecquid inibi agen-
dum? Audi: *Et ecce vox de nube dicens hic eſt filius*
meus. Αὐτοῦ ἀκούετε *Ipſius auditores eſte, atque diſcipu-*
li. Auditores nimirùm Academici. Cupis fortaſ-
sè Beatiſſimas felicium ſemperque gaudentium *Orat.*
Muſarum choreas, per æternitatis gyrum indefeſſo *15.*
pede in Academià illà immensà ad Diuiniſſimi So *funer-*
lis adſpectum circumactas? Nazianzenũ appello. *re pa-*
Par- *tris*

Parua lumina circà illud lumen magnũ erimus tripudiã-
Cēt.3 *tes. Thalassius prastò est.* Καὶ σὺν ἀγγέλοις χορεύοντες τὴν
na.2. μακαρίαν, καὶ αἰώνιαν ἀκατάλυτον χορείαν. *Et cum Angelis Beatam ęternam indissolubilemq; choream ducentes, tripudiabimus.*

Incredibilis Beatorum in hoc Gymnasio profectus, ac prouentus, vbi rudes ad inaccessibilẽ peruenient adspectũ, mox summæ sapiẽtiæ laureã indipiscent. Obsignat rem Regius Cantor. *Ibunt* (inquit) *Beati de virtute in virtutem: Videbitur Deus Deorum in Syon.* Hebræus habet חיל לחיל (*hail Lechail.* Quidam quos Lorinus refert, ità ad rem vertunt. *Ibunt de Academià in Academiam, videbitur Deus Deorum in Syon.*

Psal. 85.8

ACADEMIA ELYSIA.

CAPVT IIII.

Sylloge.

Amporum Elysiorum prata, nemora delitiæ. Phantastica Luciani nauigatio. Antiquiores Philosophi apud Elysios recepti. Noui Academici ancipites. Socratis Necracademia. Vmbrarum Academia. Animæ solutæ.

ELYSII campi Beatorum, atque vmbrarum felicium horti, in Hispanis oris ad occidentalem plagam collocati, vbi Zephiros excipiunt spirantes, atque adblandientes Fauonios. Illustrissima Elysiorum Prata Hyblà discolore picta, & vere vario nitescunt, ac mitescunt. Eos Lucianus eleganter describit. Nemorosas siluas, inq; ijs, tanquam in odeis accinentes Musicas aues commemorat. Ibi lenes discurrunt auræ, quæ suauissimos odores, dum vagantur è florum sinu suffurantur. Semper ibi lux matutina vmbris discurrentibus, ac beatis aperit mane, lucemque facit. Fontes Duo, γελῶτος, καὶ ἡδονῆς, *Risus, ac Voluptatis*, ex Terræ visceribus limpidissimè surgunt, qui vniuersum illum vernantis Floræ tractum, irriguis cachinnis humectant. Hæc ergò Spirituum sedes; hoc solutarum animarum est receptaculum, vbi sua concilia celebrant, atq; comitia. vti Poeta: *lib 2. ver. histor*

Non me impia namque
Tartara habent, tristesq; vmbræ, sed amœna piorũ, *Vergilius.*
Concilia, Elysiumque colo.

Veri fictor Lucianus cum phantasticà nauigatione vento secundo illàc præterijsset, locis omnibus perlustratis, vidit in medià siluà sapientes omnes, (præter Periandrum.) Socratem Sophronisci filium cum Nestore, & Palamede nugantem. Platonem in conditâ à se nouà vrbe habitantem,

ſuiſq; legibus Rempublicam moderantem. In pri mis autem Epicurum, & Ariſtippum, maximè om nium in honore habitos, lætos quidem hilares, ac ſuauiſſimos compotores, & conuiuas. Circà illa tem pora Socrates adueniſſe viſus ſibi fuit. Stoicos ibi ludentes, atque ocìantes non adſpexit, ſed adhùc virtutis altiſſimum verticem eos conſcendere, atq; enixè ſuperare. Omnes Veteris Academiæ aucto res vidit, ibi Philoſophantes. *Academicos verò no nos, dicebant, velle quidem venire, continere ſe tamen an cipites, & adhùc conſiderare: neque enim ſatis adhùc ca pere, nùm vſquam talis inſula ſit, nec ne? Audiuit etiã ibi, ac damnauit Zenodoti, & Ariſtarchi grammatici fri gidas ratiocinationes. Vidit cum Heſiodo contenden tem Homerum, ac de Homero Heſiodum triumphan tem.* Nuntiato inter vmbras certamine, indicto iam prælio, ac ſtato die ad manus venientibus:

Ἠρίστευσε Σωκράτης ἐπὶ τῷ δεξιῷ ταχθεὶς, πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. προσιόντων γὰρ τῶν πολεμίων, ἐκ ἔφυγε, καὶ τὸ πρόσωπον ἄτρεπτος ἦν. ἐφ' οἷς, καὶ ἐξῃρέθη αὐτῷ ἀριστεῖον, καλλιστε, καὶ μέγας παράδεισος, ἐν τῷ προαστείῳ ἔνθα συγκαλῶν ἑτέρους διελέγετο, ΝΕΚΡΑΚΑΔΗΜΙΑΝ τὸν τόπον προσαγορεύσας.

Fortiter ſe geſſit Socrates in dextero cornu conſtitutus, & multò fortius, quam quum adhùc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hoſtibus haud quaquam fugit, ſed vultu intrepido conſtitit. Quamobrem pręmio donatus eſt. Nimirùm luculento, & amplo Paradiſo, in quem con

uoca-

uocatis alijs disserebat. Quem locum NECRACADEMIAM appellauit. Umbrarum, scilicet, Academiam. Habes ergò etiam apud E.ysios disserētes vmbras, & Academicos spiritus contemplationibus destinatos. Hæc fabulata est gentilitas, & vero lusit. Solutæ animæ nihilo secius desipiscunt, quin resipiscunt, ac verè sapiūnt, æuiternisque cognitionibus vigilantissimè incumbunt. Ea perfectissima Academia est; cum nubilo falsitatis expulso, diescit veritas. Et sensuum decipulis abruptis, dissipatisq; Mentes solutæ, ac libertati donatæ, volucri pede sapientiam deprædantur.

HORTVS DELTIARVM Academicus.

CAPVT V.

Sylloge.

ADAM Academicus creatur. Hortus deliciarum Academicus. Hortus sapientiæ. Arbores epistemethalę. Scientię productrices. Perioth danghà, fructus cognitionis, ac scientiæ. Serpens sapientissimus astutus, prudentissimus. Deus peripateticus. Cherubim horto Academico præfecti.

PRotoplaſton hominem, diuino inſpiratum ſu-ſurro animauit æternus rerum conditor; Terræque portionem fecit intellectilem, atque ad ſublimium mentium honores capeſſendos inſigni priuilegio ſubleuauit. Rerum imagines omnes, ac intelligendi formulas menti adhuc tenellę, quam primùm indidit. Grauidamque iam innumero conceptu, ſupernæ quoque ſimillimam Naturæ in varios partus iuſſit, vt prorumperet, inque lucem proderet luculentam conceptuum ſobolem: Quid pluribus? Non huius loci eſt primæui hominis dignitatem explanare. Academicum creauit. גן עדן *Ghan Hangheden. Hortum*, ad amuſſim cõplanatũ, ad delitias cõplantatũ aggere circũſeptum, multicolori ſiluà obumbratum, benigniſſimis ſideribus patentem, Orientalibus radijs apertum; matutino rore madidum, decurrentibus fluentis irriguum, in poſtremà orbis totius parte, à cætero Orbe ſemotum, ſuis contemplationibus locum aptiſſimum deſtinauit, vt inibi feliciſſimè degens, aut naturę luſus inſpectaret, aut ludentem in naturà condità meditaretur auctorem. Hortus igitur deliciarũ Academicus fuit Protoacademici locus, lucus, Muſæum In eo (O deluſum ò miſerabilem) nì peccàſſet cum poſterà multitudine ſcientiſſimà abſque labore Academiã compoſuiſſet. Quare Moſes ille Ægyptius Platonicæ doctrinæ diſertiſ-

ſimus

ſimus aſſeclæ. Paradiſum Orientalem שרן החכמה *Ngheden hachochmah. Hortum ſapientiæ*, appellauit. *In more Nebochi.*

Inſcio nulli aut ignauo Horti huius Academici fores apertæ fuere. Arbores ipſæ ἐπιςημῶν θάλλουσαι *Scientiæ, germina producentes* dicuntur. Fructuū eius eſus, vſuſq; vitalē ſapientiā, ſeu boni, & mali cognitionē mirum in modū excitabat. Atque ità Hebræorum quamplurimi fatidica illa poma פריות דעה *Perioth dangħah*, fructus ſcientiæ ornatiſſimè dixere. Serpens ſerpens ille ſuddolus nequiſſimæ fraudis machinator uaferrimus, qui incantatis, aut oculis, aut pomis, cupidæ Mulieri pedicas ad lapſum adſtruxit, iuxtà Chaldæi fontis ſenſum, חכים *Chachim*, ſapientiſſimus fuiſſe dicitur. Quique Hebraicè ערום *ngharum*, aſtutus callidus nuncupatur, à LXX. interpretibus, φρονιμώτατος, *Prudentiſſimi* nuncupationem obtinuit.

Adamo iam præcipiti adfuit ſummus præceptor: vtq; deciduū, occiduūq; pomeridianis auditionibus, ac veſpertinis inſtitueret, deambulans more peripatetico adfuit. Referēte Hiſtorico, audiſſe deplorandos parētes, vocē domini Dei, περιπατοῦντος, ad auram poſt meridiem; veſpere *deambulantis*. *Gen. 3*

Qui tandem ſuperbæ auiditatis fructum decerpentes, obſcuris obductā eorum mente inuolucris, obtenebrato, atque aduesperaſcente perſpicaci intellectuum lumine, ignauæ prolis genitores effecti

meritò ab horto, æternà mulctà, expulsi fuere. Illique Cherubim scientes, ac scientiæ perspicaces ocelli, custodes, ianitores, præsides, cultores Academici præfecti; vt hortum Academicum nequidquam incautis Philosophis designatum, sublimioribus contemplationibus tuerentur.

ACADEMIAE VMBRATILES SYNTAGMA III.

CONGREDIENTIVM INGENIORVM Numerus Ordo Harmonia qualis.

CAPVT I.

Sylloge.

VNDVS Cosmos, & Diacosmos. Eius Systemata. Elementorum discors concordia. Systoechia Quid? Academiæ harmonica contentio. Sapientia Syngenia, & Syngymnasia. Salomon illustratus. Sapientum Systrophe, Sysstion, Syntaxis, & Diatribæ. Ver Academicum. Syntarrhadendra. Plantarum adfectus, & Arborum Pathos. Academia Musicum Certamen. Synaulia. Academicus Chorus Socratem presultorem sequens. Mundus fossa in Comitio Quid? In vnam sapientiæ Ciuitatem coalescunt Academici.

PArtium Elementorumque conuenientium ordo, concinnitas, ratio, quæ Mundi Syste-

lib. de Mũdo mata à Philoſophorum Principe dicuntur, ſpeciē nomenque illi dedere, quem Coſmon, atque Diacoſmon à Græcis ſapientioribus legimus nuncupatum. *Ariſt.* Omnia, ait Philoſophus. Εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κόσμου συνεραν ίζουσιν: *ad Mundi complementum conferunt.* An non Diuinum prorſùs, ac mirabile opus, quod & cultu dignum arbitratus eſt Plato, Mundus eſt? Inferis congrediuntur Supera, amico fœdere bella gerunt Elementa; quæ ſymbolà qualitate, ceu vinculo colligata, concordi numero choreas ducunt: intereà tamen aduersà contrarietate pugnant, repugnant, confligunt: modò temperie ſeruatà æquà lege conciliantur in mixtis; mox ſolutà compage diſſident. Hanc vniuerſi concordiam Συστοιχίαν, appellaueris ordinem elementarem, ſocietatemque partium. *lib. 1. Nupt. phil.* Vti elegantiſſimè cecinit Cappella.

Semina qui arcanis ſtringens pugnantia vinclis,
Complexuque ſacro diſſona nexa foues.

En tibi Academiæ ſpecimen. Sociali iure conuocantur Academici, mutuà dilectione conueniunt, familiariter vitam traducunt, vnà Palladis zonà, ac neceſſitudine Amoris deuincti, comiter ſuauiterque conuerſantur. At enim ijdem æmulà virtute congrediuntur, ad arma diſſiliunt de conceptuũ ſummà confligunt, de mentium victorià rē agũt, ac triumphare totis viribus ſatagunt. Præclarè

Hebræo-

Hebræorũ ſapientiſſimus: *Immortalitas eſt in cogitatione Sapientiæ, & in certamine colloquij illius prudentia, & præclaritas in communicatione ſermonum illius.* Græcus codex ſic ſe habet. Ἀθανασία ἐστὶν ἐν συγγενείᾳ σοφίας, καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις, καὶ εὔκλεια ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς. Quæ ſic reddo: *Immortalitas eſt in cognatione ſapientiæ, & in coexercitamento illius prudentia, & claritas in communione ſermonum illius.* Vbi adnoto *Syngenian, & Syngymnaſian,* Sapientiæ cõmunionem, & contentionem. *Sap.*

Hoc Academicorum collegium Syſtrophen dixeris, bonarum artium compendium. Syſſition conuiuarum mentium locum; ſeu Diatribas Philoſophantium. Syntaxim, ordinemque pugnacis ingenij, atque Sapientum conſeſſus, qui ſimul ad veritatis acquiſitionem remigare contendunt.

Plutarcho συσχολάζειν eſt vnà colludere otiari. *Plut.* συμφιλοσοφεῖν Phalaridi, ſimul philoſophari. *Phalarid.* Ariſtophani Συννεφεῖν, nubes ad doctrinarum nimbos *Ariſtoph.* cogere. Quam nitidum iucundumque eſt Ver Academicũ Συνανθούντων, ſimul florentium ingeniorum. Οἱ κίττοι (retulit Plutarchus) τοῖς ἰσχύουσι τῶν δένδρων περιπλεκόμενοι συναυξάνεσθαι: Hederæ præualidi *In polit.* arboris ſtipitem circumplexæ vnà extolluntur. Eſt ſiquidem in plantis neſcio quis Genius, & Pathos: habent adfectus arbuſta: vnde Συμπαρράδενδρα vocantur, quorum radices natiuo impulſu, ceu retibus

bus adnectuntur: vti Myrtis Rosæ. Ità etiam ingenia inuicem circumplexa velocius consurgunt, fortius inualescunt,& augentur.

Ecquid? Cytharæ symphonia, & consonantia est nisi chordarum synaulia? Musica ex Systemate, Diastemate,& Phtongis componitur, chromarũ tonis: *Cum auspicanti chori Magistro*(vt ait Arist.)
lib. de Mũdo Πᾶς ὁ χορὸς συνεπηχεῖ: *Chorus omnis consonà voce respondet.* Concors vocum Harmonia ferit aera, mulcet aures.

Suauiorem puto Academiæ Chorum, in quo dulcissimis concentibus altercantur Ingenia, atq; ad Principis nutum symphoniam eloquentissimis notis,modulisque componunt,pergratam, atque iucundam. Chorus sapientum ea est: vt eleganter Eusthatius:
lib. I. de Ism. Am. Ἐμὶ δ᾽ περιίςασι, καὶ λαμπρόν τινα χόρον τοῦτον ἑλίσσουσιν, οἷα καὶ Σωκράτην οἱ ζηλωταὶ περιειστήκησαν. Sic reddit Gilbertus: *Me splendidus ciuium chorus cingit, qualis discipulorum Socratem.*

lib. I. c. 7. lect. antiq. Mundus in comitio Romanorum, fossa fuit, ait Cælius, in quã Vrbe cõditã oĩum primitias conijci iussit Romulus: mox item terræ portiunculam, vndè quis esset profectus, conferri. Arbitratur ipse, vt sic in Ciuitatis vnius, ac patriæ populum facilius coalescerent animi. Mundus Academia est, in quem exterarum gentium ingenia confluunt, primitiæque omniũ scientiarũ congregantur,

om-

omniumque artium professores, in vnam Sapientiæ Ciuitatem conciliantur.

ILLVSTRES SIDERVM ACADEMIÆ.

CAPVT II.

Sylloge.

Rbes cælestes sidera Academica circumferunt. Cælum Academię specimen. Splendorum saltus. Luminum Nemora, & Apollinis Silua. Musæum Cæleste picturatum. Cælum Belus quare? Pellis extensa. Volumen ac liber cælestis. Mundus scientiam habet vocis. Cæli oratores. Sphærarum sonus. Poema. Auditiones diurnæ, ac nocturnæ. Galaxia Deum Lycæum. Philosophi in albo Siderum adoptati. Sectæ omnes ibi excipiuntur. Cynici, & Epicuræi ablegati. Primi Academici in Tyndaridas conuersi. Mercurius cælestis Academiæ præses. Hermetis Astrum quid in Geminorum signo pollicetur. Sapientes Maiugenæ assectæ, Progymnasmata Academica Cælestium philosophorum. Sophistæ perstrepentes inauditi. Philosophorum, ceu siderum occursus. A Philosophis scientiarum adfluentię labuntur.

CÆlorum orbes, qui ad Intelligentiæ motricis, ac Præsidis imperium celeres, nec renitentes; ipsoque met globo motum iuuante, intemera

tà lege voluuntur. Rapidissimè circumacti, non asperùm sonant; sed Sirenes Musicas ad harmoniā conciliant. Obuia sideribus sidera, luminibus lumina deferunt, referunt, colligunt, dissipant, ac ordinatìm rotant. Academiæ typum specimenq; si exoptas, Cælestem Sidereum exhibeo. Nullum hoc expressius dilucidius. In cęlo habes nemorosos splendorum saltus, radijs ceu floribus pampinisq; vernantes. De quibus Columella:

Columella.

Pingunt, & varios cælestia sidera flores.

De cęlesti Apollinis siluà mentionē facit Capella. Habes Musæum picturatum, varijsque imaginibus depictum, vti scripsit Cælius. Habes speciosa spacio, saq; incedentiū astrorū ambulacra. Idcircò enim à Chaldæis *Belum*, appellatū, tradit Eusthatius, *Stratum, videlicet Pauimentum, ob incessum.*

lib. 1.

Mouentur sphęræ agitantur, rapiuntur, atq; inter irrequietos rotatus diuina encomia enarrâtur. *Pellis extensa cęlum est*, vt Psaltes idem cecinit, *& veluti liber extensus.* Similitudine ex antiquis phyliris desumptà, cuius lectione Dei mirabilia percipiuntur. Audi Ambrosiū. *Inenarrabilis cælorum pulcritudo est per quā hominibus quadā tabulæ præbebantur, vt veluti in paginis Elementorum, & Cælorum diuinæ institutionis doctrina legeretur.* Vltrò è Sapiens; *Id quod continet omnia:* Mundus cuius in circum-

fle-

flexu degunt cuncta, qui puro ambitu omnia complet. *Scientiã habet vocis*. Cuius voce, ceu à Magistro Academiæ erudimur. Occurrit Dauidi Michael Gelherid. in Apiculà: *Quos non videmus Cælestium corporum ordines, certantes Diuinæ Sapientiæ Oratores? An non per vniuersum omne sacer concentus insonuit?* Certè ad terminos vsque terrarum eloquentissimos sermones euulgauere. In fines orbis Terræ verba, eorum peruenere. Hebræi codices habent קום *Kauàm*. Non desunt qui scitè, *Opus lineatìm confectum, veluti Poema*, interpretétur. Ij profectò dum volutantur, magisteria exercent. Prior vertigo, est succedentis Magistra. Illira lux *Ecatostomos*, *centum linguis* enuntiat propalat profert. *Dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam*. En tibi matutinas, vespertinasque auditiones; diurnis nocturnisque horis mirè disposi. tas. Mich. Gelh.

Galaxia, Orbis candore notabilis, deputatũ est cælestibus Academicis Lycęũ. Martianus Capella: *Quidã cãdores lactei fluminis tractu stellis efflãmãtibus desluebant. Lętabunda igitur Philologia gratesq; testata, iter in Galaxiam flectit, vbi Senatũ Deũm à Ioue nouerat congregatum. Erat autem ibi Iouialis domus, vbi Iupiter cum Iunone, omnibusque Diuis in suggestu maximo, ac subsellijs lacteis residens, sponsales prestolatur aduentus. Qui simul Musarum voces, ac dissonis mela dul-*

cia cantilenis, Virgine adueniente percepit. Viden in Galaxià Philologiam, Eloquentiæ Deam, suggestus, ac subsellia Deorum, Musarumque choros? Viden Academiam? *In* orbem hũc lacteũ diluculò Deùm sapientũ consessus cõuocatus veniebat. Idẽ concinnè scripsit. *Omnis ille* Deùm *senatus in palatia, quę in Galaxià Iouis habitationem potissimùm faciũt, diluculò conueniunt.*

li. 2. de Nupt. phil.

De insignibus sapientum animabus, ad Cælos euectis commeminit fabulosa Gentilitas, vbi consessum Academicum in sidereo albo adscriptũ, atque adoptatũ reducebant. Sidoniũ Apollinarem accipe, qui Philosophorum Sectas in cælo hospitantes recenset:

Epithal Polem. & Ara.

Socratica post hunc
Secta micat. Et subindè:
Hanc sectam perhibent summum excoluisse Platonẽ,
Sed triplici formasse modo, dum primus, & vnus
Physyca, vel longo logicum, vel iungit ad Ethos.

Mox addit:

Hoc in gymnasio Polemi sapientia, vitam
Excolit, adiunctumque suo fouet ipsa Platoni.
Obuiet, & quamuis totis Academia sectis,
Atque neget verum, verìs hunc laudibus ornat.
Stoica post ipsos, sed concordantibus ipsis,
Chrysippus Zenoque docent præcepta tenere.

Exclusi quippe iam Cynici; sed limine restant:
Ast Epicuraeos eliminat, undique virtus.

Excipit omnes Cælum. Cynicos mordaces, Theonini dentis, Epicuræosq; Volupiæ sectatores, Palladiq; infestos omninò respuit. His consona dedit Martianus: *At mox inter alios, quos aut Nilus dabat, aut Thebæ aliique, quos posteà Astris doctrinę nomen inseruit, designati Cælites nominentur, vt post membra corporea Deorum fierent curiales.* Hos in Galaxiã etiã conuenisse refert.

Primus omnium præceptor, primusque itidem alumnus discipulus, qui impellente Mercurio homines ad sapientiam, doctrinamque comparandam, exemplo pertraxere, in Gemina sidera, quæ *Castorem, & Pollucẽ* vocant, seu *Tyndaridas*, à Numine ipso scientiarum præside conuersi, in Cælos, translati fuere. Eleganter carmine descripsit Iouianus Pontanus:

Ocyor, & Zephiris cælo delabitur alto.
Vt stetit in duplices aptatà veste gemellos,
Discat vt hic, doceat facundo pectore vt alter;
Ille ferens, iste accipiens præcepta magistri,
Traxit in exemplum mortalia pectora.
Tum pater in geminas, distincto sidere formas
Signauit Cęlo facinus memorabile, & astris
Indidit æternis, celsàque in parte locauit.

Geminorum hoc signum Hermetis domiciliũ est,

ſedes, atque gymnaſium: Inibi adſidens feli-ci illius auſpicio natis, ſapientiam facundiam in-genij dotes magiſteria pollicetur. Sequitur Pon-tanus:

Hic ſedem Patriamque domum, dulceſq; Penates,
Ipſe ſibi ſtatuit volucer Cyllenius; hic ſe
Exercet, proprias & ſigno accomodat artes.
Nam rerum occultas cauſſas, arcanaque ſacra
Rimantur, verbiſque modos, & carmina neruis
Adiungũt, pretio aut capti fora multa frequentant,
Aut veterum monimenta docent, & ſcripta virorũ,
Aut operam impendunt linguis interprete curà;
Et decus, & quidquid monſtrat ſapientia, norunt
Celeſtes gemini, concordi fędere iuncti.

Maiugenam hunc Deum eloquentiæ, Sapientes, atque Poetę omnes in Cælo peripateticum, quàq; deambulantem ſequuntur. Adſtipulatur Capella: *Elementorum prȩſides, Angelicique populi pulcherrima multitudo, animaque præterea Beatorum veterum, quæ iam Celi templa meruerunt; greſſus Maiugenę ſequebantur. Linum Homerum, Mantuanumque redimitos canenteſque conſpiceres. Orpheum, atque Ariſtoxenum fidibus perſonantes; Platonem Archimedemque ſphęras aureas deuoluentes; Ardebat Heraclitus, Vdus Thales, circumfuſus atomis Democritus videbatur.* O ſpecioſum Gymnaſium O lucidiſſimum

li. 2. de Nupt. phil.

Lycæum. O nitidiſſimam, ac rutilantem Academiam, illuſtriſſimoſque Academicos.

Pergit Capella: *Pythagoras cæleſtes quoſdam numeros replicabat; Ariſtoteles per cæli quoque culmina Endelechiam ſcrupuloſius requirebat. Epicurus verò mixtas violis roſas, & totas apportabat illecebras voluptatum. Zeno ducebat fęminam prouidentem. Archeſilas collum intuens columbinum. Multuſque præterea palliatorum populus, ſtudijs diſcrepantibus diſſonabat. Qui quidem omnes inter Muſarum carmina concinentium audiri, licet perſtreperent nullo potuere rabulatu.*

Quid tandem? Eunapius Alypij, & Iamblici occurſum exprimere ſatagens, Συνήντη-σαν, ait, ὥσπερ ἀςέρες. Veluti ſtellæ quæpiam in medio Muſæo occurrerunt inuicem. Atque in Aedeſio Idem Ἀποῤῥοαὶ τινες ὥσπερ ἀςέρων περιελ'φθησαν, φιλοσοφοῦντων. Veluti affluentiæ, atque traiectiones Stellarum indè emanarunt Philoſophantium.

Eunap.

Idem.

ACADEMICA LVMINA, atque Vraniæ Musæ.

CAPVT III.

Sylloge

Iderum Permessus. Musę antiquiores cælestis propago. Præcipua omnium Vraniæ. Eius munia. Musæ Terrarum hospitæ. Precibus aduocantur. Olympiades, Olympi accolę. Philologiæ, ac Mercurij comites. Philologia Musarum consortium haud negligit. Musę Apollinis pedisequæ. Apollo Masarum cælestium Charagus. Cęlorum concentus, ac melos. A quibus percipitur. Musę Sirenum comites sphæras complent. Sono atque Harmoniæ præsunt. Nouem orbibus addictę. Chorodidascalę. Cælestis comitatus sphærarum Sirenum, Musarum, Olorum. Bacchi Musis cælestibus adsociantur. Musa Diapasõn. Animæ mundi Musa, & Bacchus quid. Musæ Cęlestes intelligentiæ sunt Motrices, ac moderatrices.

HAbent suum Sidera Permessum, suos latices Heliconios; suasque Musas Academicas, contemplationi deditas, suauissimumque melos depromentes. E Cælorum arce originem traxisse Musas omnes existimat Mimnermus apud Pausaniã, in Boeoticis. Qui elegis pugnam Smyr-

næo-

næorum contrà Gygen, & Lydos conſcripſit: Θυγατέρας οὐρανοῦ τὰς ἀρχαιοτέρας Μούσας, τούτων δ' ἄλλας νεωτέρας εἶναι διὸς παῖδας. *Muſas antiquiores Cæli filias, alias Iuniores Iouis commemorat.* Omninò maximè cæleſtis Vrania eſt, cui cæleſtium ordo curæ fuit, ac Diuinorum contemplatio ſorte obtigit. Ità Platonis Phœdrus. Αὐδὴ μάλιστα τῶν Μουσῶν περί τε οὐρανὸν, καὶ λόγους οὖσα θείους. *Vrania circà res cæleſtes, ac ſermones diuinos præ cæteris Muſis verſatur.* Cui fauet Satyricus Arbiter.

Vraniæ numeris ſcrutatur munera Mundi.

Muſæ in Terris hoſpitæ Patriam, & domicilium inter orbes, ac lumina ſeruant, quod inuitæ quidem aliò tranſtulere. Precibus mulcet Calliopen Lyrici Princeps carminis, vt Cęlos deſerat. lib. 3. Ode 4.

Deſcende cælo, & dic age tibia,
Regina longum Calliope melos.

Neglecto Helicone Olympi iugum cęleſte tenent Muſæ: vbi inter ſplendores feliciſſimè degunt. Ὄλυμπος, dicitur quaſi ὁλολαμπὴς, *omninò lucidus, ac ſplendidus.* Homerus: Hom.

Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματα ἔχοντες.
Adeſte mihi ò Muſę, Olympicas domos habẽtes.

Heſiodus vltrò eſt: Heſiodus.

Μοῦσαι ὀλυμπιάδες κοῦραι.
Muſæ Cęleſtes Olympiades puellæ.

Philologiæ comitatus Muſæ ſunt, & aſſeclæ,

li.2.de Nupt. phil. quæ eloquentiam illam Cæleſtem Hermetis ſponſam indefeſsè comitabantur, & conſtipabant. Capella: *Nec longè ipſa quoque Philologia ambita Muſis, ac Matre præambulà corrogatur. Dedignatur Philologia, & ipſum Iouem, nè Muſarum, ac Palladìs conſortium, vel breui temporis interuallo deſtituat.* Sequitur: *Virgo licet à Ioue eius aſſidere confinio iuberetur, tamen ibi potius voluit, vbi Muſas conſpexerat admotà Palladis conſortione reſidere.*

Muſæ Cæleſtes agiliores, ac citæ Αεικινήτου Apollonos, æterni motus Pediſequę. Nunquam interpolata ſiſtit chorea; viget ſemper Phębi pes, perpetuòq; ciet puellas. Plectrum nunquam deſerit aut Lyram: alterno vnà quatiunt pede ſidera; nec fatigata motibus tibia, pauſis interpellat choros. De his nouęm Muſis Cæleſtibus circà vnum Apollinem, hoc eſt, vnius ſplendorem Solis diſcurrentes, mentionem facit Lirius Gyraldus luculenter.

Syntagmate de Muſis. Macr. in ſom. Scip. Conuentus ille Cæleſtis, ſuauiſque ſonus, qui Scipionis aures (Macrobio referente) compleuit; quique harmonicos reddit animæ motus moreſque, qui diuinum quid, ac ſpirituale ſapit, quique ſolum ab ecſtaſi, & furore actis perciti ſque percipitur. Sonitus, inquam ille, ac decantatum melos quod tenui ſphęrarū colliſione, non fractum quid reboantium, ſed dulce, & mellitum; Muſarum ſublimium Symphonia eſt. Plato. Non me latet Platonē

Si.

Sirenas sphæris singulis, singulas destinasse. At Columella Musas quoque comites inibi statuit ad fixas.

De hortis Musarum.

Nunc vos Pegasidum comites Acheloidas oro.

Sono quidem præsunt Musę. Harmonia earum iuris est, omnibusque communis. Plato de legibus. Ἡδὺ κοινὸν πάσαις Μούσαις. *Suauitas Musis omnibus communis est.* Et in Phędro: *Agite ò Musę, siue peculiari quadam specie cantionis, siue in vniuersum musices genere, hanc fuistis appellationē sortitæ.* Græcè: κατὰ τὸ μουσικὸν λιγυαὸν. Puto legendum cum Serrano λιγυρὸν potius, quam cum Ficino λιγυρῶν.

lib. 3.

In phędr.

Serranus.

Ficin.

Macrobius nouem Musas fuisse adfirmat, quod octo sphærarum Cælestium sint, & vna quæ omnium harmonia est, constatque ex omnibus: Διαπασῶν. Octaua Musa Firmamento addicitur, ac sphæræ stellatæ, quam Hesiodus *Vraniam* vocat. Martianus: Sphærarū concentus moderatrices, ac chorodidascalas videtur appellasse, hoc est chori Magistras. Suus cuique circulus, atque orbis curæ est, qui ad Musæ præstitis adspectum mox resonare incipit. Eius verba reddam: *Plaudente Phœbo Musarum pedisequus, adhęrensque comitatus, candenti canoràque alite vehebatur. Superi autem globi, orbesque septemplices suauis cuiusdam Harmoniæ tinnitibus concinebant, ac sono vltrà solitum dulciore; quippe Musas aduentare præsenserant. Quæ quidem*

Hesiod.

singula in circulis quibusque meatis, vbi suæ pulsum modulationis agnouerunt, constiterunt. Vrania stellantis mundi sphæram extimam concinit (seu vt alijs placet) *continet, qua acuto raptabatur sonora tinnitu. Polymnia Saturnium circulum tenuit; Euterpe Iouialem, Erato ingressa Martium modulatur, Melpomenes medium, vbi Sol flammanti Mundum lumine regit, conuenerat. Terpsichore Venereo sociatur Astro; Calliope Orbem complexa Cylleniũm, Clio extimum circulum, hoc est in Lunà collocauit hospitium. Quæ quidem graues pulsus, modis rauciorisbus personabat. Sola verò quod vector eius Cygnus impatiens oneris, atque etiam licentiam subuolandi in alumna stagna petierat.* Vide quale Cæleste; consortium, atque symphonum comitatum exhibeo? Sphærarum, Sirenum, Musarum, Olorum.

Ad huius rei calcem, non omittam, quæ statuit vrbanè Orpheus, & prodidit Cęlius. *Sphęrarum animas duas esse constitutas, quæ duplicem vim referunt cognoscentem, atque viuificantem. Quàpropter nouem Bacchos, nouemque Musas cælis adfixit. In animà sphæræ Lunaris Bacchum Eiienitem, & Thaliam; Mercurij Silenum, & Euterpen; Veneris Lysium, & Erato Solis Trietericum, & Melpomenem; Martis, Bassareum, & Clio. Iouis Sebasium, & Terpsichore; Saturni Amphietum, & Polymniam; Octauæ Perichtonium, & Vraniam; in animà Cosmi totius Eribromum, & Calliopen.*

lib. 2. c. 22.

De-

Dedimus commentis fabellisque locum, seu potius poeticis Philosophiæ inuolucris. Academicæ illæ cælestes Musæ, spirituales sunt Intelligentiæ, Beatæque mentes sphærarum, atque Siderum tutelares, præsidentesque. Vtque supremi orbes excellunt subices, ità Virtutes illorum Motrices infimas dignitate exuperant, præcellunt. Suprema sphærarum sequentem docet, illuminat. Quà surgit clarus Oriens immobiliter addictæ, nutu mentis, atque imperio sphæras mouent. Si quam symphoniam, si quid Musicum sonant orbes, Intelligentias præsides auctrices, moderatricesque agnoscunt.

ACADEMIA ATHLETARVM Gymnasion, & Gymnopędia.

CAPVT IV.

Sylloge.

Ymnasij nomen Academiis accommodatum. Gymnasia nudorum Athletarum loca. Olympionici nudi. Gymnicorum exercitamenta. Propè Gymnasia Fontes. Athletarum lauacra. Smyrnęi Gymnasiorum cultores. Proxima ripis marinis. Iasensium Palęstrita lauabant. In Gym

na.

nasiis delicatiores effœminati, ac molles. Sacra Diis celebrata in Neronis Gymnasio. Hostiludia, & adumbratæ pugnæ in Gymnasiis fieri consueuere. Agones Gymnici in Androgei memoriam. Gymnopędię. Pueri nudi accinentes Apollini. Gymnopædiarum auctores. Endymasia festa in Argis. Academiæ ingeniorum altercantium Gymnasia. Academici Agones. Sapientia denudata. Veritas inuestis, sine fuco. Gymnasæ in lucem dare.

Ethym Græ. CVm vulgare sit Gymnasiorũ nomen hàc nostrà ætate Academijs quibuslibet accommodatum; non abs rè erit Nomenclaturam originemque peruestigare. Gymnasia ex Ethymologico Græco οἱ τόποι ὅπου ἐγυμνάζοντο κυρίως οὖν ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν, γυμνοὶ ἠγωνίζοντο. *Loci sunt in quibus Athletæ nudi decertabant.* Επειδὴ μὲν πρῶτον γυμνὸς ὄρσιππος ἔδραμεν ἐν ὀλυμπίᾳ ὥσ φησὶν ὅρος, ἀφ' οὗ, καὶ ὁ τόπος, καὶ ὁ ἀγὼν γυμνάσια. *Seu terminus, ac limites vndè primum in Olympià nudi ad cursum excitabantur. Exin locus, atque certamen ipsum Gymnasia nuncupata.* Η" λουτρὰ, ἢ ἱππικοὶ ἀγῶνες, ἢ κυνηγέσια. *Seu lauacra, & balnea, Equorumue agones, campique, & loci canum venationibus apti.* Igitur nudorum, seu Gymnicorum exercitamenta, atque exercitamenti ipsius loca, Gymnasij nomen habuere.

Mos erat post exercitia ad Balnea currere. *lib. 2. vitis sophis.* Philostratus, de Smyrnæis: *Seduli cultores erant* Γυμνασίων, καὶ κρηνῶν, καὶ στοῶν. *Gymnasiorum, fontium,*

& Porticuum. Proximi erant Gymnaſijs, & porticibus fontes. Gymnaſia etiam propè maris littora ad lotionem commodùm extructa, Aelianus tradit de Iaſenſibus: Γυμνάσιον τὸ τῶν Ἰασέων ἐπέκειτο τῇ θαλάσσῃ, καὶ οἱ γὲ ἔφηβοι μετὰ τοὺς δρόμους καὶ τὰς κόνιας κατιόντες. *Iaſenſium igitur Gymnaſium Mari imminet: illic Ephębi poſt curſus, & palæſtras aquam ingreſſi, recepto antiquitus more lauabant.* Meminit, & huiuſcemodi moris, ac lotionis poſt curſum puluerem que Philoſtratus in Heraclide. *Qui Fontem auratis laquearibus ornatum* Ἐν Ἀσκληπίου γυμνασίῳ *In Aeſculapij Gymnaſio erexit*. Vnguentis inibi emolliti tantummodò, vt agiles delicati, ac formoſi fierent; quinimmò & cynædi curæ illis erat. Plutarchus aduocatur. *A Romanis Græci in ſeruitutem redacti, emolliti, atque virili animo deſtituti* γυμνάσια, καὶ παλαίστρας *Gymnaſia, atque palęſtras, armorum vſu abdicato gratiſſima habuere, loco grauis armaturæ militum, & equitum.* Εὐτράπελοι, καὶ παλαιστρῖται, καὶ καλοὶ λέγεσθαι. *Vt agilum, Palæſtritarum, pulcrorumq; nomen adipiſcerentur.*

lib. 6. anim. c. 15

de uitis ſophiſ.

lib. 2. ſymp. Q. S.

In Gymnaſijs ludos, atq; ſacra Dijs celebrata maximo gẽtiũ cõfluxu idẽ Philoſtratus retulit: cũ Neronis Gymnaſiũ deſcribit. Τῶν ἐκεῖ θαυμάσιον, *Omniũ celeberrimũ, & admirabile.* Λευκῷ δ' ἔθυον

In vità Apol. Tyan. li. 4

ἐν αὐτῷ ἡμέραν, Νέρων τε, αὐτὸς, καὶ ἡ Βουλὴ ἡ μεγάλη, καὶ τὸ ἱππεῦον τῆς Ῥώμης. *Ibi Sacrificia diemque festum Nero ipse, Magnusque Senatus, & Equitatus omnis Romanus, summà cum lætitià celebrabant.*

At præcipuè rerum bellicarum ludos exercitiaque in Gymnasijs fieri solita, quæ hostiludia, & hastiludia appellantur, & præliorum imagines, seu adumbratæ Pugnæ, fictaque certamina, ex Plutarcho accepi, qui de luctà, & Pugilum certamine hæc protulit: Ὅτι ταῦτα μοι πάντα μιμήματα δοκεῖ, καὶ γυμνάσματα τῶν πολεμικῶν εἶναι. *Hæc omnia rerum bellicarum imitationes, & gymnasmata mihi videntur.* Huiuscemodi fuisse ἀγῶνα γυμνικὸν *Gymnicum certamen*, quod in Androgei memoriam instituit Minos, tradit idem in Theseo.

Fuerunt, & Gymnopædiæ apud Lacedæmones, festi dies, in quibus Puerorum Chori laudes Apollinis accinebant nudi. Ethymologicó. *Ethymol.* Λακεδαιμονίων, ἐν ᾗ παῖδες ᾖδον τῷ Ἀπόλλωνι παιᾶνας γυμνοὶ, εἰς τοὺς περιπύλαιαν πέσοντας. *Gymnopędia Lacedæmonum solemnitas, in quà nudi Pueri Apollini Pæanas canebant.* Thaletas Cortynius, Xenodamus Cythericus, Xenocritus Locrensis, alijque huius celebritatis auctores primi fuere *Plut. de Musicà.* μάλιστα αἰτίαν ἔχουσιν ἡγέμονες γενέσθαι τούτων γὰρ εἰσηγησαμένων τὰ περὶ τὰς γυμνοπαιδίας ἐν Λακεδαίμονι *Qui duces maximè fuerunt, Gymnopędias (nudorum cantiones puerorũ)*

in

Lacedęmones introduxerunt. Sicuti ἐν Ἄργει τὰ ἐνδύματια καλούμενα *in Argis ea quæ Endymatia, ſeu indumenta appellantur.*

Studiorum domicilijs conſonum valdè eſt Gymnaſij nomen: quippe quæ ſint Athletarũ theatra diſceptantium, ſtudiorum Olympionica, ingeniorum ſtadia, progymnaſmata literarum: vbi adumbratà acie dimicant, veliteſque intellectus excurrunt. Vſurpo dictum Homeri: *Odyſ.*

Πείρησαι ἀέθλων,
Εἰ τινά που δεδάηκας.

Experimentum fac certaminum,
Si aliquid fortè didiciſti.

Victoria atq; ſertum Eloquentiæ celeriori, & floridiori debetur. Homerus iterùm: *Odyſ. H.*

Καὶ μύθοισι κεκάσο.

Eloquentià vincebat.

Sunt Scholę Puerorum accinentium Gymnopædiæ. Sunt & Gymnaſia colluctantium oratorum, eorumq; agonibus deſignatæ planicies. Gratiori ſpectaculo Mineruæ cõtentiones inſpectarem, quã furẽtis Bellonæ. Nuda ſcientia nullis ementientibus fucis coloratam, neque inuolucris induſijsue opertã ſeſe obfert: quinimmò ceu è lauacro dilutã ſinè ſorde, ſinè exterarũ rerũ fæce depuratã. Nec illud omiſerim Græcanicũ:

γυμνᾶσαι, καὶ εἰς φῶς ἀγάγειν λέγεται, ἐξ οὗ, καὶ γεγυμνασμένον τὸ φανερὸν, καὶ δεδασμένον. *Nudari eſt, & in lucẽ educere.*

L Vn-

Vnde manifestum, apertum dicitur, ac denudatum. Enitescit denudata scientiarũ claritas, in lucẽ veritas, ex ignorantiæ latibulo euocatur. Propulsatis tenebris, principijsq; rerũ propalatis palàm splendescit, manifestè elucet arcana cognitio. Pulcriores sub dio, claroq; die vigilum Academicorum, pugilumq; sapientum Agones.

ACADEMIÆ MELLITORVM
Intellectuum Apiaria.

CAPVT V.

Sylloge

Cademia mellis alueare. Apes Luciuagæ. Academici siluanæ Apiculæ. Sacræ prophanæq; litteræ roseta, atque arua. Poetæ Leues, alati, pennigeri. Apes Musarum uolucres. Apollinei tugurii incolę. Crabrones fures Mellificium deturbantes. Apiarium Nectare oppletum Academia. Pacificum Apum certamen. Melissæ loquaces. Academici non muti contendentes. Eloquens ac verbosa contentio. Melissarum bombus. Capellæ locus illustratur. Apes Bombinatores. Bombinatio, & bombilatio quid? Apes Debborìm, Musica Animalcula. Oratorum lingua melliflua. Gallicus Hercules. Eloquentes Floriuagi, mellilegi.

Mel-

MEllis cellaria Apum Academiæ, litterarum Gymnasia Sapientum Apiaria sunt; inuicē hęc referuntur, moresq; vicissim mutuantur, & mutuant Apes Animalcula societatis amica Philosophici conuentus speciem præseferunt. *Disce*, suadet Chrysostomus, *ab Æe honesti amorē, societatemque, & inter se communionem.* Et Ambrosius à Musonio obseruatus: *Apis è conuersationis, vitęque socię amatrix.*

Apes Luciuagæ, auspice primæ lucis radio, siluas, ac prata peruagantur, fontium margines, ripasque thymo florentes, olentesq; peragrant: operisque mellei studiosæ, lambunt suguntque è floribus suauissimum rorem. Phocylides.

Tractat Apis studiosa suum prudensq; laborem,
Siuè caua petra per specum, in arundinibusue,
Aut in ventre caui iucundo roboris antro,
Floribus efficiens beneolentia cerea tecta.

Academici siluanæ Apiculæ densissimum sapientiæ nemus collustrant, veri perscrutandi gratiā errones quaquā versus auolant. Martialis:

Hoc tibi Thesei populatrix mittit Hymetti,
Palladis è siluis nobile nectar Apis.

Michael Gelherid: *Manibus pedibusque decet adniti, vt fauos eruditionis simili artificio concinnetis, vndè mella Musarum, & Gratiarum, in vsus vitæ*

humanę suo tempore concinnetis. Mox: *Ex his sacrarum, & profanarum litterarum floribus, qui sparsim in hoc Roseto rident succum colligatis, vt aliquandò mella spiritualis dulcedinis inde conficiatis.*

Api Thyma carpenti se eleganter Flaccus comparat:

Ego Apis Mutina,
Grata carpentis Thyma, per laborem
Plurimum, circà nemus, vuidique
Tiburis ripas, operosa paruus
Carmina fingo.

Plato — Platonis Io ornatè ac venustè satis: *Affirmant Poetę,* ἀπὸ κρήνων μελιῤῥύτων ἐκ μουσῶν κήπων τινῶν, καὶ ναπῶν δρεπόμενοι τὰ μέλη ἡμῖν φέρουσιν, ὥσπερ αἱ μέλιτται, καὶ αὐτοὶ οὕτω πετόμενοι, καὶ ἀληθῆ λέγουσι: κοῦφον γὰρ χρῆμα ποιητής ἐστι, καὶ πτηνὸν, καὶ ἱερόν. Serranus sic transfert. *Se è fontibus quibusdam melleo latice manantibus, & quibusdam Musarum hortis, & viridariis carmina illa decerpere, quę nobis offerunt. Quemadmodũ Apes, ipsi quoque Poetę volitantes. Et verum dicunt: Poeta enim est res quędam leuis, volatilis, & sacra.*

M. Varro — Apes item, & Poetas Musarum volucres Varro appellat. *Quæ,* inquit, *Apes. Atquì & si quandò displicatę sunt, cymbalis, & plausibus, & numeris reducuntur in locum vnum. Et vt Musis Heliconа, atq; Olympum, sic his floridos ac incultos natura*

attribuit montes, nec deuiant vero, qui Aristæum pastorem fuisse Musarum dicunt, quod primùm Mellis vsum adinuenerit. Sapientes non vulgaria peruolant vireta, sed aurea illa Hesperidum immarcescibilia, æternaque mellea monumenta delibant. Lucretius: lib. 3

Floribus vt Apes in saltibus omnia libant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta:
Aurea perpetuà semper dignissima vità.

Quidam declamatione de virtutibus Apiculæ ità se se insinuat *Toto pectore Deum rogo, vt mella sua, & Apes, & hos nostros alueolos, id est Academias seruet, & tueatur. Alat sedulas Apiculas, quę in hoc occupatę sunt, vt ex cęlesti rore dulce mel ad posteritatem transmittendum colligant.* Apibus quoq; Philosophus morē esse testatur, nè florū plura genera petāt; vno eodéq; profectu. Hoc est à Violà ad Violam aduolare. Libros, nè deuorent, sed sparsim passim euolent, attentiusq; Academici euoluant, Philyras diligenter perrimētur, ordine legant, artiumque colligant mella.

Apes non mediocris Sapientiæ insecta, Academicos ad profundam, multoque prętio labore acquirendam exemplo sunt, acquisitamque vicissim communicandam hortantur. Arnoldus Bierstedius pulcrè:

Ἡ σοφίη μεγάλη σώματί ἐστι μικρῷ.

Ἐστι πόνος κοινὸς, βρῶσις καρπὸς, νεὰ κοινὰ,

Κτῆμα δόμος κοινὸς, κοινὰ ἅπαντα νέα.

Est labor communis, cibus fructus, omnia noua communia

Poßeßio, domus communis, cõmunia omnia noua.

Crabrones procul ablegant deijciuntq; Apiculæ, qui aliena opera suffurantur. Par est Vespas fucosque ociosos quidem, at aculeis infestos Sycophantas à litteratorum Aluearibus abigi. Mox citatus redit. *Arceat à nostris alueolis fumos Sophistarum, & ambitionum. Depellat etiam Fucos, & Crabrones, pias operas, & totum nostrum mellificium deturbantes.* Nec non & Michael Gelherid. *Iunctis animis, & viribus omnia tranquillitati, & commodis aluearij vestri Palladij noxia repellite.*

Aluearia nectare repleta Academiam omnibus virtutibus cumulatã describunt, & Musæum ipsis quoque Musis sacrum. Eusthatius Apem ait, ζῶον εἶναι συγγενὲς τῇ ποιήσει *Animal est poesi cognatum, & ad fine prorsùs. Quin ipsæ etiam Musæ Apiculę sunt, dulcesque congerunt thesauros.* In
lib. 1 Anthologià.
c. 67

Αυταὶ σοι σομάτεσσιν ἀνηρείψαντο Μέλισσαι,

Ποικιλὰ Μυσάων ἄνθεα δρέψαμεναι.

Ip:

Ipſa tibi in os conſederunt Apes,
Varios Muſarum flores decerpentes.

Apollinis tugurij Apes incolæ, ſeu eius Palatij Aulicæ, quid niſi Muſas comites referunt? Concinnè Theſpeſion, Gymnetùm Princeps apud Philoſtratum: *Apollo Deus humilem incoluit caſam, ac tugurium illi paruum compactũ fuit.* Ες ὃ ξυμβάλεσθαι λέγονται Μέλιτται μὲν κηρὸν, πτηρὰ δὲ ὄρνιθες. *Vbi Apes fauos, & aues plumas congeſſiſſe tradunt.*

Meritò igitur Academici Muſarum alumni, Apum ſolertiam, moreſque imitantur, atque adeò vt Apiarium elegantius dixèris illorum cõuentum, quam Gymnaſium. Concinnè hoc totum Michael Gelherid. *Quem verò ſignatius referent Apiculæ quam vos Muſarum alumnos?* Plutarchus. Virum acerrimi iudicij, cumulũ virtutũ nominaturus, nõ cõſeſsũ; nõ Deos Cõſos, nõ Areopagũ, non Stoam, non Academiam, aut Lycæũ, ſed Apiariũ dixit. Apiarium enim vt mellis officina, ità omnium virtutum ſcientiarumque domicilium, ac Regia ſedes habetur.

Pacificum Apum certamen non omiſero; æmulumque conatum, quo agminatìm congrediuntur, nè quis flos, aut herba citrà aculeum ſeruetur illæſa.

Ἐν νέμει ἄθλευσιν τοῖσι πόνοισι φίλῳ

Ait

Ait Arnoldus: *Ceu Athletæ in pascuis pugnant labore iucundissimo*. Melissę loquaces operosæ: mutæ elingues, ac taciturnæ non operantur; susurranturque mella silentio. Murmure mella legunt, lenique susurro circumferuntur, qui à Græcis Bombus dicitur. Vndè βομβέυειν Theocrito. βομβεῦσα μέλισσα. *Perstrepens Melissa*. Susurrat cum è cellarijs redit Apis. Plutarchus: βομβῶ τῶν συμβόλων. *E cellis insono Bombo*. Martianus Capella postremo de Nuptijs Mercurij, & Philologiæ libro.

In Polit.

Capella.

Ipsoque dudùm bombinatore flosculo,
Decerptum falce iam canescenti rota.

Sensum aucupatur Grotius in notis, qui mauult legi:

Ipso dudùm bombinatorem flosculum.

Malim bombinatore.

Decerptum falce iam canescenti rota.

Bombilationem, non bombinationem lego cũ eodem: vti & auctor Philomelæ:

Bombilat ore legens munera mellis Apis.

In Anthologià de Apibus: βομβηδὸν κλονέυονται. Iterùm: βομβίεσσα μέλισσα: *Bombilans Apis*. Aristophanes φύλλαι βεμβεῦσαι. Hinc Bombyle Apis cuiusdam genus magis obstreperum. Vti & Festus *Bombilationem*, Apum murmur esse testatur. Gaza *Bombulo* dixit. Alij *Bombitatione*, seu *bombizzationem*.

Plato.

Or-

Ornatis sermonibus, eloquentissimisque su-
surris, Academici sua mella, sua opera delibant.
Nunquam nusquã muta elinguis Sapientia est;
neque Astomos, seu Aglosse. Loquitur, eloqui-
tur, comptè eleganterque discurrrit. Hebrai-
cè דבורים *De bborìm* Apes, à sciores דבר *dib-*
ber, Orare, eloqui maxima vehementià, at-
que impetu dicere. Sunt Rhetores Apes *Orat.*
Rethoresque Melissæ : de his Maierus. *Per* *Enco*
petuo bombo operi nostro vacamus Musica anima *mia-*
lia. *sticà.*

Oratoris Academici lingua melle scatet, &
vt ait Petronius, *mellitos verborum globulos in-* *In Sa*
stillat. Spargit nectare infusos flores. Gallicus *tyr.*
Luciani Hercules linguà flores, lilia semina-
bat : addo simul & mella. Eius in ore per-
petuum mellitum floridumque ver. Inibi am-
brosius, dulcisque humor congeritur. Non- *Dion.*
nus : *Melistagen* linguam lepidè dixit; Melle *id.*
manantem.

Dulciorem alueari mellifluam misit vocem.

Πιερικὴ δε μελίσσα περὶ ϛόμα θεῖον ἀλᾶται,
Κορίον ὠδίνουσα μελιϛαγὲς.

Pieria enim Apis suo erat in ore Diuino,
Fauum parturiens mellitum.

Aristoph: μελίγλωσσα ἔπεα. *Carmina mellea linguà fluẽ* *in Or*
tia. Tryphiodorus μέγα κῦμα μελιϛάγεος νιφετοῖο. *Ingens* *nith.*

de anima. procellæ imbris mellifluï. Tertullianus: *Mella facundiæ*. Theocritus:

Idyl. 20.

Ἐκ στομάτων δ᾽

Ἔῤῥει ἐμοὶ φωνὰ γλυκερώτερα ἢ μελικήρω.

Ex ore autem

Fluebat vox fauo ipso dulcior.

In Nem. Pindarus de dulcisono sermone μεμιγμένον μέλι λευκῷ σὺν γάλακτι. *Mixtum Mel cum lacte candido.*

Agmen claudo M. Antonij Mureti Carminibus, quæ paucis mutatis sic reddo.

Ipse ego tùm è terrà pennis sublatus amoris,
Per charitum Sophiæque hortos, pictosq; perenni,
Flore ferar campos, & vulgò incognita prata.
Vndè metam violasque, & purpureos hyacinthos,
Intactasque rosas, immortalesque amaranthos,
Nectareumque legam iucundo murmure rorem.

ACADEMIA SAPIENTVM CON. uiuarum ſympoſion: quibus Nectar, & Ambroſiam à poculis Sapientia propinat.

CAPVT VI.

Sylloge.

DII compotores, & conuiuæ. Cibus Deorum quis. Nectar obſonium. Ambroſia potio. Aporrhax. Liquidus latex. Mortalibus nefas guſtare. Tantali mulcta quare? Ambroſiæ æthymon. Immortales ſolummodò eam bibebant. Academici Immortales Nectare delibuti. Philoſophia Nectar ad immortalitatem propinat. Hermes Deûm & Sapientum Pincerna. Mercurius Nectariſugus. Mater Nutrix. Muſæ à poculis. Academicorum adminiſtræ. Bacchus promus, & pocillator. Vnda Pegaſea Nectarea Amaltheæ cornua Ambroſiâ et Nectare repleta. Gymnaſium Attici Amalthæum quare? Mamma Deos lactans Nectarea.

DEorum Conuiuia rudioribus indoctiſq; ſat nota. Laboraſſe eos fame, ſitique, algore, atque æſtu nimio correptos ſcripſit inſana Gentilitas. Inter hos plerique, haud neceſſitate compulſos, ſed ad maxima felicitatis argumenta conuocatos potius eos dixere, cum in

epulis, ac ſympoſijs compotores, & conuiuæ in Apolline prandebant. Non ijs inſulſus cibus, aut qualis Mortalium opiparus, corruptioni obnoxius. Alimentum quod immortalibus impertiebantur immortale erat; Promuſq; itidē immortalis. Ouidius:

lib 1 de Pō to.

Nectar & Ambroſiam, laticeſq; epulaſq; Deorū.

Ambroſiam dictam puto quaſi Ἄβροτον *immortalem*. Heſychius ἀμβροσία θεία θαυμασία τροφή: *Cibus mirandus, ambroſius, ac Diuinus.* Nectar edulium obſoniumque fuiſſe, ex Anaxandride clarè liquet: νέκταρ μάττων ἐσθίω. *Nectar mandens comedo.* Et apud Alcmanem τοὺς θεοὺς νέκταρ ἔδμεναι. *Dij nectar comedunt.*

Ambroſiam potionem quam in poculo hauriebāt, illis impertiebātur Superū pocillatores, ac pincernæ. Sappho Ἀμβροσίας κρατήρ. *Crater Ambroſia.* Anaxandris Ἀμβροσίαν διατείνω. Ambroſiam diſtribuo. Ab Homero Ἀπορρώξ dicta, deducta, ac deriuata. Exìn colligit Scholiaſtes Euſtathii eam fuiſſe ὑγροῖς προσαρμόζον: *Liquidis laticibus liquoribusq; adſimilem.* Nemini Mortalium Nectar, & Ambroſiam ſummo digito guſtare datum eſt. Tantalum vti furem, idcirco ſempiternà damnatum Poenà, tradit Pindarus:

In O-lymp.

Ἀθανάτων ὅ τι κλέψας.

Ἀλίκεσι συμπόταις,

Νεκ'ταρ, ἀμβροσίαν τε,

Δῶκεν, ὅισιν ἄφθιτον.

Θέσαν.

Immortalium quandò furatus
Nectar, & Ambrosiam compotoribus
Dedit, in quibus immortalitatem,
Dij posuerant.

Ambrosiæ nomen Enucleo: ἧ βροτοὶ ὐ μετέχουσιν βρῶσις: *Cibus cuius nequeunt mortales eſse participes.* *lib. 3. Ode 3.*
Horatius:

Illum ego lucidas
Inire ſedes, ducere nectaris
Succos, & adſcribi quietis
Ordinibus patiar Deorum.

Solummodò Academicis peculiari priuilegio conceditur, vt vnius ſympoſij conuiuæ, Ambroſios doctrinarum liquores abundè, atque affatìm inuicem propinent, ac bellaria immarceſcibilia vicilsìm impertiantur. Dijs Ganymedes, atque Hebe à poculis electi miniſtrabant, nectareumque fundebant liquorẽ. Nectar puto dici ἀπὸ νέον, καὶ ἔχω: Quaſi *Neonectar*, Syncope factâ qđ iuuenes adoleſcere faciat. Διὸ καὶ ἥβη κιρνᾷ. Idcircò illud Hebe adminiſtrare

di-

dicitur. Exeſt Deùm confinio ſenectus: crepe-
peros eliminant oculos beata limina. Sapientes
quoq; ſilicerniũ nõ admittunt, quorũ virtus ſem
per vireſcit, viget adoleſcit; marceſcit nuſquam.
8.13 Sapiens: ἕξω δὶ ἀυτὴν ἀθανασίαν, καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς
μετ' ἐμὲ ἀπολείψω. *Habebo per hanc (Sophiã) immortalitatem, & memoriam ſempiternam poſteritati relinquam.*

Academicos ſuos *Iamblichus* (vt de eo Eunapius ſcribit) *in Sympoſio dulciſſimis ſermonibus cõuiuas ſuos* διαπιμπλὰς ὥσπερ νεκτάρος, *veluti nectare delibũtos replebat*. Ità vt ſatietatẽ huius voluptatis capere nõ poſſent. Idẽ in Protrepticis adhortationibus Ambroſiã è Philoſophià docet inſtillari, ſapientesq; immortales euadere, & ſempiternos. Τῶν κατὰ φιλοσοφίαν θεωρημάτων ἀπολαυστέον ἐφ' ὅσον οἷον καθάπερ ἀμβροσίας, καὶ νέκταρος. Ἀκήρατόν τε γὰρ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἡδὺ, καὶ τὸ θεῖον μεγαλόψυχον δύναταί τε ποιεῖν, καὶ εἰ μὴ ἀϊδίους ἀϊδίων τε ἐπιστήμονας. *Frui debemus quoad fieri poſſit Philoſophiæ Theorematibus, inſtar Nectaris, & Ambroſiæ. Immortalis namque eſt, quę ab illis procedit voluptas, & veluti Diuinum quid, quod & magnanimum efficere poteſt: & ſi non æternos, rerum tamen æternarum peritos.*

Sapientum pincernæ Mercurius Hermes ſcientiarum præſes, qui etiam Deùm fuiſſe perhibetur à Sappho apud Athenæum.

Αμ-

Αμβροσίης μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο,

Ερμᾶς δ' ἑλὼν ἔρπιν θεοῖς ᾠνοχόησεν.

Ambrosiâ crater temperatus erat:

Hermes autem accipiens vinum Dijs infundebat. *lib I.*

Nec mirum cum ipse Iunonis lacte, & poculo educatus, immortalisque effectus sit. Capella: *De hinc Iuno nuptiis non solita refragari, tunc etiam Cylleniũ diligebat, quod eius vberibus educatus, poculum immortalitatis exhauserat. Perindè & Matris gratiam conferebat.* Obiter hìc noto cum Grotio: *Matrem* prò *nutrice* vsurpari. vti Plautus:

Mater quæ Mammam *dedit.* *In Olym. Ode 7.*

Pindarus.

Νέκταρ χυτὸν Μοισᾶν δόσιν,

Γλυκὺν φρενὸς καρπὸν.

Nectar fusum, Mu*sarum donum;*

Dulcem Mentis *fructum.*

Ipsę etiam Musæ Academicorum administrę nectar propinant, ac nectareum poesis liquorẽ. Nonnus:

Οἱ γλυκὺ Μοῖσα, καὶ στόματος χέε νέκταρ.

Illi Musa dulce nectar in os infuderat. *Celius: li. 22 c. 2.*

Orpheus singulis Musis vnum præficit Bacchum, quoniam is symbolicos, & opertę Diuinæ cognitionis nectar prudentioribus præbet. Gyraldus Syntagmate de Musis caussam alterã addit: *Vt Musarum vires Diuinæ cognitionis ne-*

ctare

ctare ebrias intelligamus.

Fontis Pegasei vnda Nectarea, ac Nectaris scaturigo est. Musarum fontem Pegasi excauatum vngulà, nectareum vocat Persius in prologo:

Poetricas picas,
Cantare credas Pegaseium melos.

Antiqui codices, quos etiam probat Casaubonus habent: *Pegaseium Nectar.*

In Anthol. lib. 1. Πηγάσιδος κρήνης νεκτάρεαι βάδες.
Pegasei Fontis Nectarei latices.

Ijs profectò Oratoris Academici sermones, atque eloquia irrigantur. Quæ putas germina, ingenia Nectare saturata submittere? Quas turgere gemmulas? Ecquos immarcescibiles prodire flores, fructus maturescere? Tryphiodorus:

Ἀνδρὸς ἐπικρίνουσα μελίχρωι νέκταρι φωνήν,
Viri irrigans mellito nectare vocem.

Amaltheam Iouis Nutricem cornua habuisse duo lepidè effinxerunt Poetæ vnum ambrosià repletum, nectare alterum. Eloquentiæ Princeps Cicero Attici Gymnasium propterea Amalthæum vocauit; inibi etenim auditoribus sapientia nectare, & ambrosià dulcior in-*pro gym. 2.3.* stillabatur. Eius rei Apodosin expressit Pontanus luculenter. *Amalthiam, & Amalthæum*

ap-

appellauit Cicero Gymnasium Attici, à multitudine librorum. Capra siquidem Amalthea, quæ Ioue aluit, altero cornu ambrosiam, altero nectar copiosè fudisse dicitur. Vel à Copià *igitur, vel à suauitate librorum quibus pasceret animam, vt cibo sapidissimo, vel ab vtroque nomen, seu Gymnasij, seu bibliothecæ imposuit Atticus.*

Amalthææ cornua duo copiæ (si meum quęras placitum) duæ nutricis mammæ sunt. Et quæ Deo immortale alimentũ, ad incrementum tribuere, non lacte, sed nectare scatebãt. Gymnasium verè Amalthæum est, cuius immortales alumni ambrosijs laticibus delibuti æternùm viuent, eorumque nomina perpetuis monumentis, æternitati commendata adscribentur.

ACADEMIA PALLADOS, ac Musarum certamen.

CAPVT VII.

Sylloge.

Pallas Sapientiæ, et armorum Dea. Academica certamina. Animosum, et Philosophum in Gymnasio.

Minerua duplici functione celebris. Solemnia Pallados Virginum certaminibus insignia. Chalcioecum eius cognomentum & quare? Mendum in Liuio expungitur. Poetæ Athletæ. Musę prælijs pręsunt. Fons Castalidum propè Gymnasium. Musarum castra. Academici auctorati milites. Musarum furor. Sapientes correpti, & perciti. Inuicem ad furorem incitantur. Nemo citrà furorem sapit. Philosophos dedecent rosea serta. Decent laurea & pennata. Post colluctationes debentur. Certamina Musarum, & Academicorum Musica, & harmonica. Sacellum Musarum ad læuam Chalcioeci. Simulacrum in Delo.

PRodijt è Iouis cerebro armata Pallas; eadem Sapientiæ, atque Armorũ Dea; cuius sacris nedùm Philosophi, quin strenui etiam milites initiantur. Videas Mineruæ Clypeo tectum caput. Videas vmbone, atque hastà minacem, vultu incessu sermone belligeram, apud Homerum, omnesque passim Poetas. Implacabili bello certant sapientes, æmulà conceptuum virtute præliantur; deque ingenij summà acriter dimicantes, extremas experiuntur vires. Conspicua in Academijs inuasio cernitur, in quibus disceptationes problemata poemata, apologiæ carminum castigationes certaminis ansam præbent. Cæterùm apposité Plato θυμοειδῆ Animosum, καὶ φιλόσοφον, ac Philosophũ in Gymnasio adsociat. Pallada solers antiquitas, Mineruãq;

vnam, duplici functione celebrem adorauit. Pacificæ sapientiæ, ac tumultuantis belli. Natales eius è Iouis capite, Olea, Triplex vestis, Noctua sunt documenta sapientiæ, artiumque pacis. At cristata eius Galea, Hasta, Aegis, Gorgon laudũ bellicarũ extitere monuméta. Vna omnibus sufficit, otio, & militiæ; quieti placidæ, & inquietæ contentioni; contẽplantiũ silentijs, & disceptantium agonibus.

Pallados solemnia puellarum Virginumque certaminibus colludentiũ celebrata. Meminit Strabo: *In Africà est palus Tritonis deriuato nomine à Mineruà, quam ibi genitam ferunt: faciuntque sincerã fabulæ fidem, quod natalem eius ludicris Virginum, inter se decertantium celebrant.* li. 15

Chalciœcum Pallados cognomentũ ex Liuio ab vrbe conditá facilè colligo. *Aetoli circà Chalciotẽ, idest Mineruæ templũ æneum congregati cęduntur.* Reponendũ censeo cũ Cælio *Chalciœcum*; expungendũ *Chalciotẽ*. Græci omnes certatim tradidere sic dictã, vel quia domũ habeat æneã, vel quia ex Eubœa Chalcidonus erexerit Fanũ. Obiter noto *Chalciœcum* dici Pallada, quia æneæ virtutis sit domus Sapientiæ armata, ac pugnax. li. 31 li 19 c. 8.

Ingenia ceu dimicantes Athletæ digladiãtur. Hoc epitheton Poetæ tribuitur à Nonno. Dionysi

Πιερικῆς ἀμιλλητῆρ ἀοιδῆς.

Pierij Athleta carminis.

His certaminibus Musæ præsunt bellatrices. Innuit Pausanias. Qui Castalidum Musarum fontem irriguum, propè Gymnasium Athletarũ collocatum refert. Alexander in Persas bellum moturus Musis scenica celebrauit certamina; vti refert Siculus Diodorus. Musę ad procinctũ in litteraria palęstra Academicos vocãt. Habent sua castra Musæ, in quibus Academici litterario baltheo auctorantur. Ioh. DinKelius infit. *Adolescentes recenter ad Academias, vi se Musarum castris adiungant confluentes.* *in phocicis.*

Cum Sole natus Musarum furor, quo sapientes vicissìm concitantur ad anceps certamen. Academicorum acies hoc furore corripitur. Platonem in Io furente adstipulatorem habeo. Μοῦσα ἐνθέους ποιεῖ, αὐτὴ διὰ τῶν ἐνθέων τούτων ἄλλων ἐνθουσιαζόντων ὁρμαθὸς ἐξαρτᾶται. *Musa diuino quodam spiritu adflat. Ipsàque tunc illorum hominum Numine concitatorum operà, aliorum etiam hominum diuino quodam Numine correptorum series quadam contexitur, atque eleuatur.* Hos Corybantibus adsimilat furentibus ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες. Aliud apponit exemplum Plato, de Magnete, seu lapide Heraclio, qui nedùm anulos trahit ferreos, sed ijsdem δυνάμιν ἐντίθησι, vim indit, alios trahendi. En tibi Academiam Corybantum ingeniorum

do.

doctè insanientem à Platone descriptam. Philosophos quoque insanire scribit Aristoteles. Et citrà furorem non fieri magnum virum inter Democriti placita recensetur. Additque Plato. Qui citrà furorem Musarum Poeticas adierit fores esse inanem. Subditque Cælius. *Vaticas mentes extimulant Musæ rapiuntque. Inspirati vates suos adflant interpretes; ab ijs auditores excitantur.* lib. 1

Ex ijs disces cur Musarum diademata pennata, Poetarum verò laurea sint? Nonnisi deuictis, debellatisque Sirenis coronatæ Musę. Poetæ victrici lauro ad triumphum ornarunt tempora. Ante coronam, pugnasse, decertasse, atq; in Academijs conflixisse necessum est. Dedecent Philosophos rosea serta: otio torpentibus ea concedantur. Κορασιώδες, καὶ παιζούσαις μᾶλλον ἐπιτηδεῖς, γυναιξὶν, ἢ συνουσίαις φιλοσόφων, καὶ μουσῶν ἀνδρῶν. *Corona florea puellares, colludentibus lasciua licentia virgunculis, ac mulieribus aptiores, quam philosophiæ, ac Musarum congressui.*

Musarum certamina incruenta, ac prorsùs Musica, his fermè similia, quæ in Odeo à Pericle constituta fiebant. Bellum sapientum Harmonicũ. Pugnant impugnant Academici, non dissonant; concordibus animis confligunt. Certamina hæc consona lyris, citharis Musis dicata.

Ad ſiniſtram Chalciœci(quod templũ fuiſſe Pal lados diximus)erectum Muſis videbatur ſacellũ, quod non clãgentibus tubis progrediebantur in bella Lacedæmones, verùm Tibià, Lyrà, Citharà præcinentibus.

Hanc Harmonicã Sapientum Academicorũ pugnam excitabat Muſarum princeps, ac Deus Apollo,cuius radio propenſiore ad altiſſimas ſpeculationes extimulantur. Eius viſebatur ſimulacrum in Delo cuius dextera arcum, ac aurea tela, læua Charites tres, atque inſtrumenta muſica ſubſtinebat. Arcus, atque Harmoniæ nexus Academicis bellatoribus debetur. Propenſis inuicem animis mentes prœlientur. Fœderibus mutuis eiaculentur viciſsìm. Haud par eſt diſsonare cum intellectibus etiam volũtates; nec ſinè gratijs comitibus cernere, decertare præſumant.

ACADEMICVM MVSÆVM.

CAPVT IIX.

Sylloge

Vſæum locus Muſis dicatus. In Olympo Dianæ ſoſpitę ab Ardalo extructus. Muſæ Ardalides. Pitheus ibidem loci edoctus. Muſis, ac ſomno ſacrificabatur. Eius rei prophaſis. Muſæum à Muſæo uate. Muſæa caua ſaxa. Plinii locus enodatur. Muſęa Academicis,

cis, musicisq; contentionibus dicata. Non longè à Musarum fonte. Musæum Stagiritarum. Arborum prodigia. Vicus ac domus Pythagoræ Cereri dicata. Eius angiportus Musęum. Alexandriæ urbis Regia. Tertia eiusdem pars Musęum. A Cæsaribus constitutum. Peripatos, atque Exedrę Musæi. Cænaculum Philosophantium. Sapientum acies Musæum, ac cætus. Aegyptia mensa.

LOcus Musis dicatus Musæum est, à quibus appellationem accepit. Stephanus apud Olympum in Macedonià fuisse tradit. Philostratus in Apollonij Vità templum fuisse scribit, vbi Musæ colebantur, ac responsa reddebant. Pausanias in Chorinthiacis de eo mentionem facit; atque non longè à templo Dianæ Sospitæ abesse prodidit: Μυσῶν ἱερόν. Musarum sacrum templum ab Ardalo Vulcani Filio extructum; vndè Ardalides à poetis dictæ, Ενθαῦτα πιτθεα διδάξαι λόγων τέχνην φασὶ. *In eà cellà dicendi artem Pitheum docuisse fama est.* Ipseque Pausanias librum à Pitheo scriptum, ab Epidaurio editum legisse affirmat. Sequitur Τῦ Μυσείυ δ' ὂ πόῤῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος ἐπὶ δ' αὐτῷ Μούσαις, καὶ ὕπνῳ θύουσι. *Seorsim ab hoc Musæo ara est vetus. Ad eam aram Musis, ac somno sacra faciunt: nimirùm quia illis omnium Deorum maximè amicum somnum esse censent:*

Fuis-

Fuiſſe etiã Muſæum à Muſæo inſigni, ac celeberrimo Muſarum alumno, Pauſanias in Atticis adfirmat. Ἐςὶ δ' ἐντὸς τοῦ περιβόλου ἀρχαίου τὸ μουσεῖον ἀπ' ἀντικρὺ τῆς ἀκροπόλεως λόφος ἔνθα Μουσαῖον ᾄδειν, καὶ ἀποθάνοντα γήραϊ ταφῆναι λέγουσιν. *Eſt Muſæum Athenienſium, intrà pomeriũ vetus è regione arcis collocatũ, in quo Muſæum Vatem canere ſolitum, atque ibidem ſenectute cõſumptum, & humatum ferunt.*

Fortè idcircò caua ſaxa, atque ad imaginem ſpecus extructa, Muſæa appellantur; quia Muſarum domicilia antra eroſa ſunt, naturæ opifi-
li.26 cio erecta, quæ ſinè amuſſi, ac perpendiculo ope-
c.21 ratur. Plinium elucido. *Non prætermittenda eſt*, ait, *Pumicum natura. Appellantur quidem ità & eroſa ſaxa in ædificiis, quę Muſęa vocant dependentia, ad imaginem ſpecus arte reddendam.* Iacobus Delecampius pulcrè. *Pumex, cauum, & late-*
lib.3. *broſum ſaxum pendens, antroſum non tantum rari la-*
c.3. *xi, & leuiſſimi lapides.* Quemadmodùm in Propertij Elegià:

Pendebantque cauis Tympana pumicibus.

12. Et Virgilius.
Aen. *Incluſas, vt cum latebroſo in pumice paſtor.*

Hinc deriuatũ; qđ loca litterarijs, ſeu Muſicis cõtentionibus ſacra, Muſęa appellẽtur. Romæ ét
li.16. fons Muſarum, non longè ab eo Muſæũ, in quod
c.32. Poetæ ſua carmina deferre, ac recitare ſolebant.

rius tradit. De Stagiritarum Musæo mentionem facit Plinius. Prodigia arborum repentè surgentiũ memoriæ tradens. *Cimbricis bellis Nuceriæ in luco Iunonis, Ulmo postquàm & cacumen amputatum erat, quoniam in aram ipsam procumbebat, restituta sponte; itàut protinùs floreret. Memoratur hoc idem factum in Philippis, salice procidua atq; dicatâ; & Stagiris in Museo Populo albâ, omnia fausti ominis.*

Gymnasia artium liberaliũ, ac philosophantium studijs apta, selecta ad speculationem, ac contemplationem domicilia Musæa appellata. Suidas Μουσεῖον Μουσικὰ τερπνὰ τὰ δι' αὐλῶν, καὶ κινύρας, καὶ τὰ ὅμοια. *Musea dixeris iucundas instrumentorum oblectationes, ac symphonias, seu cytharę, seu tibiæ, & similia.*

Celebris Pythagorę uicus à Metapontinis sũmi honoris ergò illi dicatus, Musęumq; appellatus. Prodidit Iãblich⁹ de vitâ Pythagoræ. *Metapõtini receñ adhuc memoriâ Pythagorã colentes eius etiã nũ tẽporibus.* Τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος ἱερὸν τελέσαι τὸν δὲ στενωπὸν Μουσεῖον. *Domum quidem ipsius Cereris sacrariũ initiarunt. Angiportum; verò Museum.*

Alexander Musæi, quod Regiæ Alexandriæ lib. 3.
pars erat, meminit. *Alexandria tres habuit Re* c. 17.
gias, unam Lochian Promontorium: Alteram Timoniam appellauit Antonius. Museum quoque pars Regiarum erat. Alexandrum denotat Strabo:

O Τῶν

Τῶν δὲ βασιλέων μέρος ἐστι, καὶ τὸ ἐν ᾧ Μουσεῖον ἔχον περίπατον, καὶ ἐξέδρας, καὶ οἶκον μέγαν. Ἐν ᾧ τὸ συσσίτιον τῶν μετεχόντων τοῦ Μουσείου φιλολόγων Ἀνδρῶν. Ἐστὶ δὲ τῇ συνόδῳ ταυτῇ, καὶ χρήματα κοινά, καὶ ἱερεὺς ὁ ἐπί τῷ Μουσείῳ τεταγμένος· τότε μὲν ὑπό τῶν βασιλέων νῦν δ' ὑπὸ Καίσαρος: *Pars etiam Regiarum erat Musæum; quod Peripatum habet, & Exedras, & maximam domum, in quà cenaculum est eorum, qui Musei consortes sunt, ac litteris humanioribus studiosi operā impendūt Hoc collegiū publicè pecunias habet, & Sacerdotem, qui Musæo præest; olim à Regibus, nunc à Cæsare constitutum.* En tibi Alexandrinum Lycæum, quod Musæum vocant, in quo sanctius initiati iuuenes, litteris humanioribus incumbebant. Eloquentissimorū hominum conuentus, selectasque Virum humaniorum acies, doctū Musæū dicebāt Agyptij.

Audi quæ de Alypio, & Iamblicho scripsit Eunapius. Accidit vt sibi occurrerent circumsessi adeò spisso Theatro, & Auditorum cœtu, ὥστε εἰκάσαι μεγάλου μουσείου. *Ut ingentis Musæi vicem representaret.*

lib. 1. Philostratus adest de Vitis Sophistarū in Dionysio. Qui nedùm intèr equestris ordinis viros censeri voluit, sed etiam τοῖς ἐν τῷ Μουσείῳ σιτουμένοις, *eorum qui in Musæo alebantur.* Subdit mox:

Τὸ δὲ Μουσεῖον τράπεζα Αἰγυπτία συγκαλοῦσα τοὺς ἐν πάσῃ τῇ

γῆ ἐλλογίμους. *Musæum autem Aegyptia mensa erat, quæ ex omni terrarum orbe eloquentissimos quosq; viros conuocabat.*

Academiam delectu Sapientum conspicuam, Musæum dixeris, Musis sacrum, atque dicatum; in quo & poetæ sua reponunt carmina, & harmonicà contentione pugnant ingenia. In quo summà pace, atque concordià eloquentiæ Physiologiæ, arcanisq; scientijs operã nauant, qui de turbæ, ac vulgi rudis confinio caput attollunt.

ACADEMIA SVPERIOR, SEV LYCÆVM.

SYNTAGMA IV.

Lycion, & Lycæum Quid.

CAPVT I.

Sylloge.

Ycion Apollinis cognomentum Quare? Apollinis Lupina effigies. Lupus Apollini dicatus. Apollo Lycobatian restituit. In Lycio claruit. Lycius dicitur quod à Sole omnia candefiant. Deuorator humorum Apollo. Primæ lucis Genitor. Annum Lycobanta cur dixere? In Apolline, & Lupo Sol cultus à Thebaidos incolis. Plutarchus denoctatur. In Lycæo Monte corpora sine umbris. Diluculum Lycauges, Amphilyce, & Lycophos. Aurora Lupinæ pelli similis. Lux crepera & dubia. Inter Canem, & Lupum discernere non sinit. Silua Lycia à luce dubia.

LYcion Apollinis cognomentum, monti apud Arcades pluribusque Gymnasijs commune. Ità dictum ἀπὸ τοῦ λύκου, à lupo. At quid Apollini cum Lupo? Et quorsùm huic Deo Lupina effigies sacra? Atquì Lycion Agoràn ἀγορὰν in Argis dictum volunt, vbi Lupum vi-

dere eſt, Apollini dicatum: Feſtus Pompeius
Lycium Apollinem in *Lycio* claruiſſe, opina- *lib.10*
tur, ob luporum interfectionem. Fortaſſis hic
Deus ſagittis, & arcu potens, *Ly*cobatiam, in-
feſtiſſimis hiſce animalibus ad internecionem
deletis, hominum habitationi reſtituit.

At ego Macrobium interpello, qui huius co- *lib.1.*
gnomenti originem potiſſimà ratione com- *Satur*
mendat. Ipſe in primis auctor eſt Antipatrum
Stoicum, Lycium *A*pollinem nuncupatum ſcri-
bere ἀπὸ τοῦ λευκαίνεσθαι πάντα φωτίζοντος Ἡλίου: *Quan-
dò à Solis lumine vniuerſa candeſiant*. Refert iti-
dem Cleanthis placitum, Apollinem ità appel-
lari, quod veluti lupi pecora rapiunt, ſic ipſe
quoque radijs eripiat humorem. Seu quod γι-
νῶντι τὴν λύκην, ortu ſuo primam lucem pariat. Ra-
diorũ proluſiones, & lux pręambula Solẽ anteit,
caliginẽq; paulatìm extenuans tenebrarũ, nouo
candore dat Maturę nomen, Auroræq; pingit ge-
nas. Subditq;: Vetuſtiſſimos Græcorũ Annũ *Ly-*
cobanta appellare ἀπὸ τοῦ λύκου, à Sole. *Lycon* etiã
Solem vocari *Lycopolitana* Thebaydos ciuitas
teſtimonio eſt, quæ pari religione Apollinem,
itemque *Lupum* colit: in vtroque Solem ve-
nerans; quod hoc animal rapit, & conſu-
mit omnia in modum Solis, ac plurimùm

oculorum acie cernens, noctis tenebras euincit. Hoc ſenſu Plutarchum elucido in quæſtionibus Grecanicis, qui Lycei montis apud Arcades mentionem faciens, mirabile ab illis creditum refert. Ait enim *Lycaum ingreſſos vmbram nullam, à ſe iacere.*

At quare Lyciæ Siluæ præſes Apollo, idem qui & permeſſi, ac Muſarum? Cauſſam dabo. Lucem ex Macrobio notaui, *Lycen* appellatam. Exindè eſt *Lycauges* diluculum, quod Homerus *Amphilycen*, dixit:

Ἠὼς ἔτι ἢ ἀμφιλύκη νύξ.

Quarè etiam *Lycophos* λυκίφως prò ſummo diluculo ponitur. Homeri Scholiaſtes Euſthatius ità dictam putat Aurorã, quod λυκέη *Lupinæ pelli* ſimilis ſit, cineritij coloris, non nigra prorsùs, aut obſcura. Ea ipſa eſt quam Latini Creperam, ac dubiam dixere lucem. Nec inconcinnum ethymon eſt quod Henrico Stephano tribuitur. Quia tunc lux tenuiſſima inter Lupum, & Canem diſcernere non ſinit. Cum igitur Silua plurimis arboribus denſiſſimis cõſtipata, iter radijs obſtruat ſplendidioribus, atque inibi ſemper dubia lux, ac diluculo ſimillima inalbeſcat, apprimè diluculi Pater Apollo Siluæ Lycææ preſtes nuncupatur. Idemq; Numen Lycos, & Lycios lucis, & antelucano radio præſidet.

Aliud

ALIVD LYCÆI ETHYMON Gymnaſij locus, & Deſcriptio.

CAPVT II.

Sylloge:

LYcæum à Lycio Pandionis Filio. Apollo Lycius. Lycij Thermiſſenſes à Lycio. Item Lycæum à Lyco viro Athenienſe. Gymnaſium in Lycęo, & Palęſtra à Piſiſtrato ſiuè à Pericle conſtructa. Seu etiam à Lycurgo, Lycophronis filio. Pyræo proxima. Fons extrà Diocharis portam propè Lycæum. In loco ſalubriori, ac ſuperiori collocatum. Apollo in Lycęo cultus. Thebis Gymnaſium, aliud & Lycius Apollo. Ab Ariſtotele in Scholam erigitur. Ini biplures annos profitetur.

PAuſanias in Atticis Lycæi nomen Lycio Pandionis Filio refert, à quo factum, vt Apollo ibi cultus Lycij cognomento appellaretur. Eius verba reddo: *Lycæum à Lycio* Πανδίονος *Pandionis filio nomen habet. Apollinis autèm illud templum fuiſſe, & olim, & his etiam temporibus creditum eſt. Lyciumque indè primùm Apollinem dictum.* Idē Thermiſſenſes ad quos Aegæū fugiens Lycius ſe recepit, ab eo *Lycios* appellari memorat. Nec veritati abſonum cenſeo Lycion, à Lyco Atheñīcnſi viro præſtantiſſimo ap- lib. 1

pellatum, cuius filius Trasybulus ibi sepultus tra ditur ab eodem Pausaniâ. *Inter sepulcra primum obtinet locum Trasybuli Lyci filij, Viri Athenien-sium omnium, qui antè ipsum fuere, quique sunt eius ætatem consecuti, omni laudum genere præstan-tissimi.*

lib. 1. Gymnasium atque ædes in *Lycæo*, siuè à Pisi-strato, siuè à Pericle munificentissimè fuisse con-structas, scribit Pontanus. A quo nam ipse acce-perit silet, suà auctoritate contentus. Illas ego à Lycurgo ædificatas, habeo ex Pausaniâ in Atti-cis. *Lycurgus Lycophronis filius inter opera, quæ exędificauit Theatrum est, quod cum alij inchoatum reliquissent, ipse absoluit: ac dum Reip. praesset naua-le in Pyręeo,* Καὶ τὸ πρὸς τῷ λυκείῳ καλουμένῳ γυμνά-σιον: *Et in eo loco quod Lycium dicitur, Gymnasium erexit.* Testatur etiam Plutarchus in Lycurgo, καὶ τὸ ἐν λυκείῳ γυμνάσιον ἐποίησε, καὶ ἐφύτευσε: καὶ τὴν πα-λαίστραν ᾠκοδόμησε. *In Lycæo Gymnasium fecit, ac plan-tauit; Palæstramque ędificauit.*

Propè Lycęum purissimos fontes, ac riuos suaui murmure decurrentes animaduertit Stra-bo: *Sunt igitur lucentes aquę, potuique suauissimi fontes, vt aiunt, extrà portã quã Diocharis appellant, iuxtà Lycęum: antè eam copiosę, atque pulcherrimæ fons aquę propè egregio constructus ornamento fuerat. Lycæum* propè Vrbem, & Academiâ ipsa pro-

pin-

pinquius, amęnissimo, ac salubriori loco collocatum adnoto. Inibi Apollinem summà veneratione cultum tradit Callimachus; apud Cælium. *Lyceum porrò Athenis habebatur Gymnasium, vndè dictus Lycius Apollo inibi cultus.* Fuisse etiã Thebis appellatione eadẽ Gymnasiũ, & Apollinẽ Lyciũ in Oedipode Tyranno significat Sophocles. Lycæũ posteà ab Aristotele Platonis discipulo selectũ, inter sapientissimas Atheniensiũ Scholas recensetur à Plutarcho De Exulio, quod ob Magistri excellentiam proximam ab Academià dignitatem obtinuit. li. 29 c. 20

LYCÆI GYMNASII INITIA.

CAPVT III.

Sylloge.

Stagirita Platonis auditor, & alumnus in Academià. Xenocratis caussà scholam in Lycæum transfert. Diatribæ Philosophorum inambulantium. Porticus inambulationibus aptæ. Gymnasium, & Peripatos prò eodem. Peripatus etiam ipsa inambulatio dicta. Henrico Stephano Ambulatoria Disputatio. Peripatos duplex Matutina Acroamaticis, & Pomeridiana Exotericis disputationibus selecta. Noctes Atticæ, atque Matutinæ Romanorum. Philosophi inambulantes Planoperipatetici.

PLatonis alumnus Ariſtoteles, eius dogmatum ſectator, in Academià Præceptoris doctrinam pluribus annis profeſſus fuit. Quintà ętate anno 3588. à Mundo creato Auditorem Platonis Ariſtotelem in Academià fuiſſe, retulit Beda in Sex Vniuerſi conditi ætatibus. Fortaſſis ẽt ipſo in loco in poſterùm profeſſus fuiſſet, niſi Xenocratem inibi præfectum vidiſſet. *Quà de re maximè permotus;* ait Laertius ὑπ' ἄλλω τὴν χολὴν ἑλέσθαι περίπατον τὸν ἐν λυκείῳ, καὶ μέχρι μὲν ἀλείμματος ἀνακαμπ-
lib. 1. τοντα τοῖς μαθηταῖς συμφιλοσοφεῖν ὅθεν Περιπατητικὸν προσαγορευθῆναι. *In Lycæo Peripaton elegit, & illic uſquè ad vnctionem, deambulando cum diſcipulis vnà philoſophari conſueuit, atque indè Peripateticum fuiße appellatũ.* Treſdecim annos, teſte eodem, in tradendà ſuà doctrinà ſummà cum laude conſumpſit. Halicarnaſſeus Ariſtotelem in *Lycæo* Scholà, ἐτῶν δώδεκα ἐσχόλαζεν, *Duodecim annos docuiße*, tradit.
lib. 3. Stroma. Clemens Alexandrinus. *Apud Platonem Ariſtoteles philoſophatus, cum tranſiſſet in Lycæum Hæreſim creat Peripateticam. Ei ſucceſſit Theophraſtus; Cui Straton; cui Lycon. Deindè Critolaus, deindè Diodorus.* Relictà igitur Academià in *Lycæo* Peripatum inſtituit; omnes enim diſciplinas diſcipulis ſuis inambulans tradere ſolitus fuit. Iam nunc de Peripateticorum Principe aliqua diſſerere operæ pretiũ exiſtimo, deque Peripateticis.

En

En tibi Fabium primo loco. *Pomeridianis Scholis Aristoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Solitos autem fuisse, & cæteros Philosophos disputare in suis deambulationibus*. Περιπάτους, deambulationes irridet Baton Comicus, qui Peripatos cum Diatribis, vt notat Henricus Stephanus, confundit: itemque Sholiastes Aristophanis in Ranis. Plato in Phædro κατὰ τὰς ὁδοὺς περιπάτους ποιοῦμαι. *In vijs inambulationes ago*. Et *X*enophon πρῴ γαρ εἰς τοὺς περιπάτους, καὶ γυμνάσια εἴη. Vide sis Gymnasium, ac Peripaton insimul à *X*enophonte vsurpari. lib. 3. c. 1.

Meminit etiam Plutarchus in Symposio Phauorini Philosophi, qui sępè sæpius in Lycei Peripato, cum Aristotele suauissimè colloquijs vitam traducebat. Ἀριστοτέλους ἐραστής ἐστι, καὶ τῷ περιπάτῳ νέμει μερίδα τοῦ Πηδανοῦ πλείστην. *Phauorinus Aristotelis familiaris est, atque in Peripato longissimum tempus confabulationibus impertitur*. Peripatus Philosophorum simplicem, ac nudam deambulationem minimè sonat, vti vsurpauit *X*enophon in Symposio: ἐξάνιστατο εἰς περίπατον *surgebat ad deambulandum*, à περιπατέω *deambulo*: sed Philosophicam disceptationem, & disputantium congressus, qui ἐν τῷ περιπατεῖν *inter deambulandum*, fieri consueuere: quam disertè Henricus Stephanus Disputationem ambulatoriam vocat.

Duplex proditur Aristotelis Peripatos, ac de-

ambulatio. Ε'ωτινὴ Matutina, atque Δειλινὴ Vespertina, seu Pomeridiana, vtroque enim tempore ambulans disserebat. Matutinæ auditiones nō sinè delectu, atque discipulorum experimento habebantur. Hæc solummodo apud illū in pretio erant. Vespertinæ vero secus. Audi Gelliū concinnè. *Huic disciplinæ quam dixi Acroamaticen, tempus exercendæ dabat in Lycæo matutinum; nec ad eam quemque temerè admittebat, nisi quorum antè ingenium, & eruditionis elementa, atque in discendo studium, laboremque explorasset. Illas verò Exotericas eodem in loco Vesperi faciebat; easque Vulgo iuuenibus sinè delectu dabat.*

li. 21 c. 4.

Dialog. 2

Lirius Gyraldus de Poeticà Històrià: Hæc duo stata contēplationi scientiarū tēpora apud Romanos adnotat, vt in Lycæo. Eius verba reddo: *Porrò* Ηοῖαι *quidē apud Romanos, vti Grammatici obseruarūt, primæ diei horæ dicuntur, & matutinū tempus ad nonam, vel decimam vsquè horam, vt ijs signare possimus (si modo sit coniecturæ locus) lucubrationes, quæ matutino tempore fiunt; illi Vespere, alteri Noctes Atticæ; quales propemodùm fuisse Aristotelicas deambulationes, dū discipulos doceret legimus: hanc enim, hoc est matutinam,* ἑωτινοὺς περιπάτους *(matutinas ambulationes) illam quæ Vesperi fiat* δειλινὸν περίπατον *Peripaton vespertinam appellabat.*

Plautus in Menæchmos *Planoperipateticos*

appellat velut in contemptum quemadmodùm explicat Ianus Guilielmus πλανοπεριπατοῦντες. *Nouà compositione verbi, inconstantiam differendi, & erraticam ambulationem Aristotelicorum excogitauit.*

At ego meritæ laudis virum, Peripateticum dici autumo. Quo fermè cognomento Eunapius Longinum extulit; cū ἔμψυχον βιβλιοθήκην, καὶ περιπατοῦν μουσεῖον. *Spirantem Bibliothecam, peripateticumq; Musæum* appellauit.

DE PERIPATO INVMBRATA.

CAPVT IV.

Sylloge.

AMpla Lycei spatia. Diatribę Ambulacra. Regis porticus. Diatribę quid? Xysti & Xysta. Hybernæ porticus tectæ. Subdiales Dromi Curricula. Xysti opere cælato, ac polito. Aethusæ quid? Nominis ratio. Ambulacra Cupressis, atque arborum ordinibus dispositis. Eorum descriptio. Lycæi simulacrum. Construendi modus. Platanetis distincta ambulacra. Porticus Peripateticorum sinè subsellijs. Illustrissimi D. Petri Corsetto Lycęum. Deambulatio philosophantes iuuat.

AMpla ſatis fuiſſe Lycæi ſpatia, inq; patulam aperta planitiem, æquà tellure patentia, amænissimoſque illius tractus ad amuſsìm, & perpendiculum pomærijs diſtinctos; qui colludentibus auris ſcenam facerent, & delitiantibus Luſcinijs ad ſpectaculum caueam darent; ex Platonis Euthyphrone facilè colligo, ità Socratem adloquente. Τι νεώτερον ὦ Σωκράτες γέγονεν ὅτι συ τὰς ἐν λυκείῳ καταλιπὼν διατριβὰς, ἐνθάδε νῦν διατρίβεις περὶ τὴν βασιλέως σόαν; Serrani verſionem adduco. *Quidnàm hoc noui eſt Socrates? Relictis Lycæi ſpatijs in hac Regis porticu verſaris nunc?* Diatribæ nomine haud certè Philoſophorum congreſſum, neque confabulationis, ſed auditorij locum intelligo, illorum inambulationibus facilem, atque explanatum. Aut porticum amplam in quà Peripateticorum cætus inambulantes diſſerebant: Progymnaſticis Athletarum ludis, & mox philoſophantium certaminibus deſtinatam.

Inibi nedum Xyſtos, & tectas porticus, ſeu ſolaria hybernis æſtiuiſque exercitamentis aptiſsima vbi Solis ardores, imbreſue declinare poſsent Sapientes, ſed etiam ſubdialia ambulacra fuiſſe, quæ Iulius Pollux δρόμους appellat *Curricula*, certo certius puto. Ξύσου nomen à verbo ξέω deriuatum accipio, quod & *Scalpere*, & *Polire* ſigni.

gnificat. Locus ſiquidèm ille opere cælato terſus, ac penè abraſus videbatur. Subdiales verò porticus, quas etiam *Æthuſas* dixere, ἐκ λίθ ἐξεσμένων, ex lapidibus politis affa brè cõſtructæ, vt ait Euſthatius in Hom. *Æthuſas* non porticus quaſcumque arbitrare, ſed ſub Ioue aperto, & Soli peruias, aeremque liberè excipientes: dictas porrò quaſi Αἰθομένας ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, καὶ καταλαμπομένας. *Quia à Sole illuminentur & candefiant.* Seu: διὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐταῖς τοῦ χειμῶνος, *quod Hyeme in ijs Solis calore confortentur.* Seu διὰ τὴν τοῦ Ἡλίου βολὴν à *Solaris lampadis radio, quo iugiter percuſſa ſplendeſcunt.*

Addita etiam in hortis philoſophorum ambulacra, Myrtetis Roſetis, atque Cupreſſorum ordinibus ad vmbram capeſſendam hinc indè conſtipata; eà fermè ſpecie diſtincta, quam Euſthatius de Iſmenes & Iſmenias amoribus eleganter deſcripſit. *lib. 1.* Αἱ κυπάριττοι στοιχηδὸν, αἱ μυρρῖναι κατὰ στέγην συνηρεφεῖ αἱ ἄμπελοι βοτρυχοῦνται. *Hinc cupreſſorum ordines, & myrti, quarum rami, atque frondes mutuo complexu ità ſe nectant, vt vſum tecti præſtarent. Hinc & racemis crinitæ vites.* Sequitur Δάφνη γὰρ καὶ μυρρίνη, καὶ κυπάριττος, καὶ ἄμπελος, καὶ τ' ἄλλα τῶν φυτῶν ὅσα τὸν κῆπον ἐκόσμει ἐφαπλοῦσι τοὺς κλάδους ὡς χεῖρας, καὶ ὥσπερ χορὸν συστησάμενα κατοφοροῦσι τὸν κῆπον.

Lauri myrti, rosę, cupressi, vites, præter maximam plantarum diuersitatem, ramis veluti manibus expansis, & tamquam choro instituto, hortum flori à concameratione tegunt. Et mox: Μυῤῥῖναι πάντοθεν περιεσκέπον εὐφυῶν ἀνατεταμέναι πρὸς ἀλλήλας συνδυμέναι καὶ πρὸς ὄφωρὸν ἀπευθυνόμεναι. *Myrti copiosæ, connexaque & in tectum directæ illos operiunt; & tantùm solis radios admittunt, quantùm leniter flans Zephirus contextas frondes concutiendo dimouet*.

Hæc omnia conspicatu digna in Lycæo fuisse ad commodum, atque ad delitias Academicorum haud vereor. Lycæi imaginem delineauit Vitruuius, vbi de faciundis Xystis ità fabros instruit, & Architectos. *Sint inter duas porticus Sil-*
lib. 5. *uę, & Platanones* (Platanorum Vid. ordines)
c. 11. *& in his perficiantur inter arbores deambulationes, ibique ex opere Signino* (fractis scilicet testis, & addità calce) *stationes. Propè autem Xystum, & duplicem porticum, designentur Hypæthræ ambulationes, quas Græci Peridromidas, & Paradromidas, nostri Xysta appellant; in quas per Hyemem, & Xysto sereno cælo Athletæ prodeuntes exercentur*. Subdit: *Constituantur in tribus porticibus Exedræ spatiosæ habentes sedes, in quibus Philosophi Rhetoresque, & qui studijs delectantur sedentes disputare possint*. Habes Lycæi præ oculis simulacrum. At non Exedras, sed porticus amplas, absque subsel-

lijs ibi lubet opinari, quia philoſophi non adſidentes, ſed inambulantes, Philoſophiæ operam dabant.

Lycæum ſuum adſtruxit Illuſtriſſimus D. Petrus Corſetto in hoc Siciliæ Regno à Conſilijs Catholici Hiſpaniarum Regis, eiuſque Patrimonij, & ſummorum Tribunalium Præſes, iam nũc Epiſcopus Cephaledenſis electus. Panhormitanæ Academiæ, quam Reaccenſorum appellant, Hermes, ac Rector. Vir in primis omni eruditione conſpicuus; cui Muſæ omnes plurimùm debent. Is Platonis, ac Stagiritæ ſectator, locum quoque æmulatus, Muſæum diſpoſuit erexit. Fontes limpidiſſimos Heliconiadibus aperuit. Ambulacra cupreſſis, buxo, mortis ad uarietatẽ diſtinxit, atque inumbrauit. Emblematibus Hieroglyphicis Iconibus exaratis, depictiſq; exornauit. Inibi ad Palladis comitia ſæpius accurrit: atque ex ijs, quæ in vrbe negotium faceſſunt ſe ſubripiens, in huius amæniſſimi ſuburbij otijs Muſas ſibi ſæpè ſæpiùs conciliat.

Ad Peripateticos redeo. Profectò peculiaris inſtituti ſapientes dicti ſunt; qui ambulando Philoſophiæ vacabant. Singulare eorum cognomentum eſt, & cauſſa. In eam ipſe ſententiam feror; ambulando Sapientes efficacius philoſophari, quam ſedendo. Deambulatio ſpiritus

vegetiores reddit, quos otiosa quies crassos facit, ac depressos tenet. Motu corporis ipsa rerũ simulacra ad Phantasiã puriora compelluntur, excucutiunt agitata membra torporẽ, atq; oculos ad somnũ decliues ad vigiliã extimulant. Exporrecto corpore mens quoq; experrecta vehemẽtius speculatur. Sedendo magis absumitur natiuus vigor, in pigrum corpus Fuligo subrepit, vir-
lib.2. tutemq; paulatìm infumat. Improperati sensus
c.5. è desidis intelligentià coguntur potius, quam enascuntur. Deambulationes nedùm ad exercitia plurimùm cõferre existimatę sunt, quinetiã inter delicias recensitæ. Ex Æliani Thesauris depromo. Cum etenim Ephoris Lacedęmoniorum nunciatũ esset, eos, qui Deceliam occupauerant περίπατῳ χρῆσθαι δειλινῷ Pomeridianis deambulationibus vti Mandatum eis dedere Μὴ περιπατεῖτε. ὡς τρυφόντων αὐτῶν μᾶλλον; ἢ τὸ σῶμα ἐκποιούντων.
lib.2. *Nè deambuletis: quasi delitijs vacarent potiùs,*
c.5. *quam corpus exercerent.* Esto Milites dedeceant inambulationes, & otia quibus datum est confligere, exerceri pugnà, pugilatu, pugnis, at non studiosos contemplationi deditos.

ACADEMIA TVMVLTVOSA.

SYNTAGMA V.

Academicorum Hæreses, atq; Academiarum sectæ.

CAPVT I.

Sylloge.

Riscorum sapientia rudis, incerta. Philosophi Errones. Academiæ unius sectæ innumeræ. Veritas quæsita, at non reperta. Eam inueniri non posse arbitrabantur. Secta, et Heresis quid? Academici illusi. Pyrrhonij dubij. Quatuor Academiæ enumerantur à Clario. Totidem à Galeno. Quinque, seu Nouem à Mirandulano. Decem à Laertio. Complures recensentur. Tres omnium celebriores Vetus, Noua, Media.

RVdis illa priscorum sapientia, informis, subdola, inconstans, ac pretij nullius inquietà semper vertigine huc illucque Philosophos errantes appellebat. Nullæ Theseis in dubiæ, axiomata nulla certa, ac firma erant; errabat vorticibus rapta mens, & vndoso

opinionum pelago fluctuabat: rerum veritatem specillo eminùs contuebatur. Centum Gymnasia Academiæ centum iactabundæ incerto ferebantur pede. Hinc Academiæ vnius, sectæ innumeræ ortum habuere, fallacesq; omnes: de quibus Sidonius Apollin. Epithal. Polem.

Obuiet & quamquam totis Academia sectis.

In c. 10 ecclesi. *Lege*, declamat Hieronymus, *lege Platonem, Aristotelis reuolue versutias, Zenonem, et Carneadem curiosius diligentius intuere, & probabis verum esse qđ dicitur, labor stultorum affliget eos. Veritatem illi quidem omni studio quæsierunt, sed quia non habuerunt ducem, & præuium itineris; humanis sensibus rati sunt comprehendere posse sapientiam.*

Audi Photium in Myriobiblo de Pyrrhon:

Ἀκαδημαϊκοὶ δογματικοί τε εἰσὶ, καὶ τὰ μὲν τίθενται ἀδιςάκτως· τὰ δ' αἴρουσιν ἀναφιβόλως: Οἱ δὲ ὑπὸ Πύῤῥωνος ἀπορητικοί τε εἰσὶ, καὶ παντὸς ἀπολελυμένοι δόγματος. *Academici dogmata constituunt, alia certa, & indubitata ponunt, alia rursùs sine dubitatione tollunt. Pyrrhonij autem dubij hærent, ab omni dogmate liberi, ac soluti.*

Sectam definit Laertius in proemio Αἵρεσιν δὲ λέγομεν τὴν λόγῳ τινὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκολουθοῦσαν, ἢ δοκοῦσαν ἀπε- λυθεῖν καθ' ὃ εὐλόγως ἂν αἵρεσιν τὴν σκεπτικὴν καλοῦμεν. *Eam denique sectam Heresim dici aiunt, quæ rationem aliquam iuxtà id quod apparet, & in promptu est sequitur, aut sequi videtur. Iuxtà quod & Scepticen non incongrue sectam nominamus.*

Apprimè quidem Academici quærere verum dicti sunt, ac dubio flexuosoque itinere errones. Ità ludit Cruquius Messenius in Horat. *Iucundè*, ait, *in siluà quærere verum eos dicit, qui ità quærunt vt negent inueniri posse.* Sed de his quos Nouos appellant Academicos, plura inferius.

Academicorum sectas sex fuisse tradit Ficinus in Theologià Platonicà. *Turba Platonicorum interpretum in sex Academias se diuisit. Quarum tres Atticæ fuerunt, reliquæ peregrinæ. Atticarùm vetus sub Xenocrate floruit; Media sub Archesilà, sub Carneade Noua. Peregrinorum Ægyptia sub Ammonio, Romana sub Plotino, sub Proculo Lycia.* *lib. 13.*

Clarius Academias quatuor, scribit, antiquiores, in hoc discrepasse inter se cõgruentes, qđ scripta Platonis omninò poetica esse arbitrabãtur. Carneades Platonẽ putauisse, & tractauisse omnia opinabatur. Scepticorum more velut ambigua, nequa vllum in rebus habuisse defectum. Archesilas certum nihil habuisse Platonem: verisimile tàmen aliquid, & probabile. Xenocrates simul, atque Ammonius, aliqua etiam vera certaque adfirmauisse. *li. 15. c. 4.*

Tumultuarias Academicorum opiniones fusè recenset litteratorum Antesignanus de vanitate doctrinæ Gentium. *Adserebat Democritus Atomos esse, & vacuum, à quibus assensum Pyrrho.* *c. 4.*

rhonij cohibebant, & contrà Democritum dicebant; & prò Democrito. Scepticam verò sectam, nonnulli Pyrrhonium Ænesidemum secuti, viam esse putabant ad Heraclitaam: quandò sensisset Heraclitus eidem subiecto inesse contraria. Cyrenaicos alij volebant scepticis adscribi, quandò ipsi naturales dumtaxat adfectiones comprehendi putarent. Resistunt Ephectici, voluptatem carnis, & mollitiem, quam finem censebant Cyrenęi, reijciendo: & amplexando quam ipsi vocant Αταραξίαν, *Imperturbationem scilicet. ad quã suspensione iudicij deueniri putabant.* Mox addit: *Marcus Varro apud Cic. in primo Academico voluit Platonem nihil adfirmare: contrà verò magna Platonicorum turba; inter quos etiam Apuleius, & Alcinous, quorum vterque dogmata collegit explicuitq; Platonica. Et hæc quidem antiqui variarum sectarum Philosophi, ipsique etiam Platonici sentiebãt in vniuersum, præter Academiarum dissensiones.*

Quinque tantum Hæreses statuere videtur idem Mirandulæ Princeps, Primam veterem; Secundam Archesilai mediam; Tertiam nouam. Quartam Academiæ cultorum Philoni hærentum, qui censebant captari à Phantasià res, capi non posse: in seipsis verò res esse captabiles. Antiochus, quintam ex *Porticu* Academiam ædificauit, in eamque, vt est author Numenius, aliena dogmata inuexit, at-

que aiebat, se se in Academiæ spacijs Stoica philosophari.

Quatuor enumerauit Galenus de Philosophicà Historià, Dogmaticam adfirmantem, Scepticam dubitantẽ, Litigiosam contentiosamue, & Mixtam. *lib. 1.*

Picus de examine Doctrinæ Gentium Nouẽ Platonicorum sectas comperisse affirmat; ex ijs, quæ legendo obseruauit, omnesque ab eadem villà nomen sortitas. Eas hoc ordine recenset. Prima è Platonis auditorum. Secunda sub Arcesilao floruit. Tertia noua sub Carneade. Quarta sub Philone, & Charmida. Quinta sub Antiocho. Sexta Ægyptia, cuius institutor Ammonius. Romana siuè Itala huic proxima, Plotini auctoritate suffulta. Lycia Procli auspicijs initiũ sumpsit. Postremã addit eã, quã Iamblichus exornauit. Laertius in proemio Ethicam in sectas decem fuisse scissam tradidit: scilicet Academicam, Cyrenaicã, Eliacã, Megaricam, Cynicã, Eretricam, Dialecticam, Peripateticam, Stoicam, Epicuream. Hippobotus Cynicæ, Eliacę, Dialecticæ nullam mentionem facit. Ea verò quæ Pyrrhonia dicitur propter obscuritatem à plurimis repudiatur. *lib. 1. c. 2.*

Diuisa etiàm fuit Academia, vt refert Isidorus in Sophistas Philosophos, Ethicos, Logicos, & Physicos. *lib. 8. Orig. c. 6.*

plu-

Plures ego distinctius colligo, atque ordine partior. Academia vetus à Platone instituta, in quà Xenocrates etiam professus est. Noua à Lacydè. Cui Carneades, Clytomachus, Euander Egesius accessere. Seù ab Arcesilà. Carneadem autẽ inter Cynicos Eunapius enumerat in proemio cũ Musonio Menippo, & Demetrio. Media ab Arcesilao, seu Archesilà Polemonis auditore. Cyrenaica ab Aristippo Cyrenæo. Eliaca à Phædone Eliense. Eleatica à Xenophane. Megarica ab Euclide Megarense, seu à Zenophonte. Cynica, ab Antisthene Athenienſe à vitæ specie ità dicta, atq; à temeritate, & libertate oblatrandi. Eretrica à Menedemo Eretriense, & à Zenone Parmenide, & Xenophane Dialectica à Clitomacho Chalcedonio. Peripatetica ab Aristotele Stagirità, ab exercitio περιπατοῦντων. Stoica à Zenone Cittico à Porticu dicta. Epicuræa ab Epicuro Atheniense, à voluptate sortita nomen. Socratica morum contemplatrix à Socrate. Lythagoræa Lythagoræ sectatorũ, & Lythagoristarum.

At ego Academicorum gregem, vanasque cateruas prętermitto; annuisse sat est. Vt tres solummodò principes, trium celebriorum Veteris Nouæ Mediæ exercitia innotescant, danda mihi opera est. Appositè Lucianus Academico- rum

rum irridet contentiones,atq; litigia,cum Mercurium ità differenté cum Iustitià introducit. Νῦν ἡ Σοφία, καὶ Ἀκαδημία, καὶ Στοὰ κατέχουσι πάντα, καὶ πανταχοῦ σε ζητοῦσι,καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται κεχηνότες. Nũc aũt Sapientia,& Academia,& Stoa tenent oĩa,& vbiq;de te disputãt,& te iustitiã quærunt hiantes. At infelices ità quærebant, quã nusquam fallaci iudicio inuenire suis viribus poterant.

DE ACADEMIA VETERI.

CAPVT II.

Sylloge.

Platonis,& Stagiritæ Academia uetus. Doctissimorum Arx. A Platone erecta. Eius professorum series. Academici ueteres,cum Peripateticis confunduntur. Philosophi ueteribus Academicis addicti. Academia uetus defæcatior. Eius dogmata puriora. Certa & indubia constituunt. Brutus eiusdem sectator,ac patronus. Lucullus ueteris Assecla. Antiochum Ascalonitem Philoni obponit. Maximæ exstimationis erat antiquitus.

Platoni, eiusque discipulo Stagiritæ Academiam veterem, antiquitatis iure, atque dignitatis pollentem, dicauere sanæ fidei aucto-

res. Cuius etiam *Principes* fuere Speusippus, Xenocrates, *P*olemon, Crantor, & Crates: de quâ Eloquentiæ modiperator tradidit Oratores, & Imperatores, ac rerum publicarum Principes extitisse. Mathematicos etiam *P*oetas, Musicos, Medicos denique ex hàc, tamquàm ex omnium artium officinâ profectos.

lib. 5. de finib.

lib. 1.

Clemens Alex. *Polemonis Auditores fuere Crates, & Crantor, in quos desiit vetus Academia.* *L*aertius in proemio Καὶ Πλάτων ἀρχαῖαν Ἀκαδημίαν συστησάμενος. *Sed & Plato veterem Academiam erexit.* Seriem veteris Academiæ professorum, recenset Laertius in proemio. *Platoni successit Speusippus, Speusippo Xenocrates, ei Polemon, Polemoni Crantor, & Crates. Cui Arcesilaus, qui mediam inuexit. Ei Lacydes, qui nouum Academiam inuenit. Lacydi successit Carneades, eique Clitomachus, & in Clitomachum desiit.*

in 1. Cic. d leg.

Et c. 5. de finib. Et 1. de legib.

Peripateticos cum Academicis confundit Turnebus, eosdemque vnà vnius antiquioris Gymnasij professores appellat; & à nouis, atque Stoicis segregat. *Vndè*, ait, *Veteres Philosophos intellige Academicos, veteres etiam Peripateticos, Eosdem Academicos, & Peripateticos nominamus. Illi qui Platonis instituto in Academiâ, quæ est aliud Gymnasium cœtus erant, & sermones habere soliti, è loci vocabulo nomen habuerunt.*

runt. Et mox : *Quæ quidem Academia erat duobus nominibus vna. Nihil enim inter Peripateticos, & illam veterem Academiam differebat*. Itidem : *Academici, & Peripatetici rebus congruentes, nominibus differebant*. Quinetiam Philo apud ipsummet Tullium, duas veteres Academias negat : erroremq; eorũ, qui ità putarunt coarguit. *primo QQ.*
Hoc ipsum clarius reddit in libro de Officijs Peripateticos Platonicos appellans; sicuti & Socraticos Academicos, nec multùm inter se dissidentes. *Academicarũ.*
Hoc ex neotericis etiam ratus Dionysius Lambinus *Vetus Academia, cuius Princeps Plato, nàm inter veteres Academicos, & Peripateticos nihil interest*. *ĩ hor.*
Platoni atque Aristoteli accesserunt Plotinus Iamblichus, & Proclus, qui veteri, primæque Academiæ hæsisse magis videntur Mirandulæ, ac Litterarum Principi, de vanitate doctrinæ Gentium. *c. 4.*
Licet Plotinus sermonis obliquitate, & ambiguitate fretus remotioribus mysteriis videatur addictus.

Hæc puriores doctrinarum latices submittebat : hæc præ cæteris omnibus defæcatior, atq; nitidior habebatur. Demosthenes prò [illegible] à suasit. Ἀποδέχον παιδίαν, καὶ ταύτην ἀπὸ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς. *Amplectere eam disciplinam, quæ in Platonis traditur Academià*. Hanc M. ille Brutus, rete-

ferente Plutarcho in eius vitâ, ſummoperè amplexatus, acriter etiam atque enixè defendit. Et quamuìs ſtudioſi animi gratià à nullà Græcorum Philoſophorum ſectà, vel ſemel audiendà peregrinus alienuſue fuerit, præcipuè tamèn Platonicæ addictiſſimus fuit. Καὶ τὴν νέαν, καὶ μέσην λεγομένην Ακαδημίαν, οὐ πάνυ προσιέμενος ἐξήρτητο τῆς παλαιᾶς. *Et nouà ac medià quam vocant Academià parùm probatà, veterem inſectatus eſt. Antiochū, & Ariſtonem fratrem ſequutus.* Antiquæ cohortis aſſecla fuit Lucullus, teſte eodem Plutarcho, qui ab ineunte ætate, ac teneris vnguiculis Philologiam flagrantiſſimè dilexit. Καὶ Ἔρωτα, καὶ ζῆλον ἔχειν τῆς Ακαδημίας, Οὐ τῆς νέας λεγουμένης, καίπερ ἀνθούσης τότε τοῖς Καρνεάδου λόγοις διὰ φίλωνος, ἀλλὰ τῆς παλαιᾶς. *Is Academiæ Zelator extitit; non quidem illius, quæ noua appellatur, quamuìs tunc temporis Carneadis floreret eloquijs per Philonem; ſed Antiquæ.* Lucullus poſtmodùm omni arte, atque ſtudio amiciſſimum ſibi, atque conuictorem comparauit Antiochum Aſcalonitem quē Philonis opponeret auditoribus, ac veteris dogmata à conflictu diſceptantium tueretur. Ecquid precor Platonis, atque Ariſtotelis Hypotheſibus inueniri poteſt dilucidius? Quam ſcitè, quam apprimè rerum naturas definiunt, partiuntur, componunt? Quà certitudine, atq; perſpicuitate penitùs agno-

ſcunt, & apparatè exhibent? Academici veteres ſi Photio credis in Myriobiblo; ex Æneſidemi, de Pyrrhonijs libello *Dogmata* τίθενται ἀδιστάκτως *certa atque indubitata conſtituunt: atque bonum ſecundùm naturam contrà Zenonis placitum, qui honeſtum ſolummodò adſerebat, decreuere.* Quod innuere videtur Tullius. *Sed ego*, ait, *planè me vellem arbitrum inter antiquam Academiam, & Zenonem datum, quia de re vnà diſſident, de cæteris mirificè congruunt.* lib. 1. de legib. Quantę fuerit exiſtimationis tunc temporis Platonis doctrina teſtatur Eminentiſſimus Cardinalis Baronius, Eccleſiaſticæ lumen Hiſtoriæ, dum geſta memorat Auguſtini. *Qui*, inquit, *cum à Manichæis laudabiliter defeciſſet, Platonicis ſe dogmatibus, totum addixit, coluitq; ſummoperè Academicos. Vigebant tunc temporis, & magna exiſtimationis erant apud plurimos gentiles Philoſophi, præſertim verò Academici; qui quaſi ſoli eſſent, qui vniuerſum mundum ueritatis luce perfunderent, quidquid apud alios reperiri poſſet conſentaneum veritati, id à ſuà ipſorum Philoſophià acceptum eſſe inani iactantià gloriari ſolerent. Et eò uſque progreſſa eſt illorum temeritas, vt palàm effutirent, à Platone Chriſtianos accepiſſe de fide ſententias, quas Euangeliſta Iohannes ſuæ narrationis exordio præ foribus expoſuiſſet prò miraculo omnibus contemplandas.* tom. 4. ann. 384. fol. 369.

DE NOVA ACADEMIA.

CAPVT III.

Sylloge.

NOuæ Academiæ auctor incertus. Quis censetur. Caico fluuio proxima. Mendum in Pomponio Melà abstergitur. Arcesilai patria Pitane haud Pitate. Academia noua contentiosa. Rerum negat comprehensionem. A ueteri maximè dissentitur. Acatalipsia incomprehensibilitas. Epoche, adsensus retentio nouę Academiæ tribuitur. Epoche Echeneis Erronumque status motus omnes inhibens. Ad utrumque disserendum parati Academici. Nugatrix Academia. Meritò irridetur.

QVis fuerit primus Nouæ Academiæ auctor, ità incertum est, sicuti incertissima apud eos rerum opinio. Quidam Lacydem arbitrantur, vt Laertius. Plutarc. in Lucullo eam sub Carneade floruisse adfirmat. Ioannes Oliuarius Arcesilam constituit eius Principem, Mirandulæ Comes Clitomachum. Origines Ecphantum. Alij Zenophanem. Esto: Parùm refert. Pomponiùs Mela de situ orbis

Caico præter fluenti proximam ponit. *Caicus*, ait, *inter Eleam decurrit, & Pitaten illam, quæ Arcesilam tulit, nihil adfirmãtis Academiæ clarissimum Antistitem.* Quam eandem esse putat ac nouam Ioannes Oliuarius. Mendũ in Pomponio Melà subreptum abstergo. Puto non Pitate, sed Πιτάνην Pitane, Patriam fuisse Arcesilai. Pergit Strabo: Πιτάνη πόλις Αἰολικὴ. Ἐξ ἧς ἐστὶν Ἀρκεσίλαος, ὁ ἐκ τῆς Ἀκαδημίας Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως συσχολαστὴς παρὰ Πολέμωνι: μετὰ δὲ τὴν Πιτάνην ὁ Κάϊκος εἰς τὸν Ἐλαϊτικὸν καλούμενον κόλπον. Ἐν δὲ τῷ πέραν τοῦ Καΐκου δώδεκα διέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους Ἐλαία πόλις Αἰολικὴ. *Pitane vrbs Æolica Arcesilai Academici Patria, qui cũ Zenone, vnà Citieo audiuit Polemonem. Post Pitanen Caicus in Elaiticũ sinum se effundit. Trans Caicum XII à flumine stadijs Elea est Vrbs Æolica, &c.*

Hanc Academiam, quã Galenus contentiosam vocauit, ac litigiosã Nouã esse putat Sextus rerũ negantẽ comprehensionem. De illà Hor. Schol. Academici noui ità quærunt verũ, ut negent idẽ inueniri posse. Eos, addit Gabriel Burn. De Hominis felicitate ità à veteribus dissentiri, ut facilius sit omnem arenam numerare, quã eorũ sententias conciliare. Huius sententiæ sunt Ælias Donatus & Euphragius Carmen Thaidis Terentianæ elucidantes. *fol. 6.* *att. 4 scen. 4.*

Quantò nunc formosior videre mihi quàm dudùm.

Atque aiunt: *Hoc multùm Academicos iuuare, qui putant pròut habiti fuerimus, & adfecti, ità nobis aliud, atque aliud videri, & ideò nil certi comprehendi posse*. Confusissima eorum placita Tullius Ακαταληψίαν appellat hoc est. *Incomprehensibilitatem.* Negabant enim quidquid sciri, aut comprehendi posse. Eam nihil adfirmare tradit Turnebus. Pulcrè Augustinus. *Noua Academia, cui & tertia cognomen, est factum dicebant Principes, omnia esse incomprehensibilia, quę alij certa, alij dubia iudicarunt*. Romanæ Eloquentiæ pater ἐποχὴν Nouæ tribuit Academiæ assensus, scilicet, retentionē, quam illius Princeps, quisquis ille fuerit inuexit; ac nihil percipi, & cōprehēdi posse humanà perspicuitate adfimauit. Et Plutarchus aduersùs Stoicos ἐπὶ τὰς ἐννοίας ὥς τίνα σύγχυσιν, καὶ ἀναδασμὸν αὐταῖς ἐπάγοντας ἀπεχθῶς τοὺς ἐκ τῆς Ακαδημίας. *Quò ad rerum notitias, direptionem quandam & confusionem sinè comprehensione Academici ingerebant*. Non omiserim. Epochen etiam Echeneidem naues remorantem, ac vim impetu maximo ruentem, motusque omnes inhibentem, atq; errantium siderū statū in Signifero circulo significare. Atquì Noui Academici intelligētiam quaquaversus currentē rimantem oīa, & verum indagantem, mentesque errantes, falsà opinione infrenauere; arbitrati nihil posse cō-

2. de offic.

sà opinione infrenauere, arbitrati nihil posse comprehendere, sed semper subsidere, ociari stare. Lucianus in Dialogo Bis accusatus, Hermetem cum Iustitià colloquentem inducit in hæc fermè verba. *Academia hæc semper in vtramque partem instructa, atque parata est orationem; exercet quoque se, vt contraria possit dicere aptè, ac probè. Cui Iustitia: Noua quidem hęc: sed dic age Academia Orationem vtrãq; quandoquidèm hoc tibi facilè est.* Græcus textus h bet. Καινὰ μὲν ταῦτα: εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Ακαδημία τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Hanc igitur in vtramq; partem controuertisse credit Lucianus. Subindè Academiam de seipsà hæc disserentem profert. Πολλὰ ἡ Ακαδημία ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. *Multa ego Academia nugari doceo.* Hanc Academiam contemnit meritò Cornelius Musso. *Hinc antiqua illa Academia, quæ nihil sciri posse existimat, quæ de omnibus dubitat, quæ omnia perindè, ac Stellarum numerus sit ne par, vel impar incerta esse censet. Hanc desperatam Philosophiam ipsi nunquam secuti sumus, quæ confundit vera cum falsis, quæ spoliat hominem iudicio, priuat approbatione, omnibus orbat sensibus.* Hactenus ille. O stultissimos Philosophos: quorsùm faciẽ geritis, ac pallium Philosophorum?

lib. 2. de diuina hist.

Quorsùm tanto titulo vos inaniter iactatis, si veritatem, quam philosophantes quæritis, nunquam inueniri posse in spem venitis? Vacui solius adsertores, inanisque, & informis materiæ, vos metipsos omni iure Philosophiæ vacuos, & informes declaratis. Datum quidē ocellis cæleste lumen contemplari; ac nobilissimam intelligentiæ nostræ pupillam veritatis radios inspicere posse negatis? Alatis mentibus inijcitis compedes; atque fatiscentis humanæ naturæ cupiditatem, quæ natiuo pondere, & impulsu in Veritatis notitiam fertur, insanà opinione ociosam; quinimmò & frustrà laborantem, atque enitentem adstruitis? Quorsùm Canes gallici sinè spe prædæ defatigantur, incerto pede veri notitiā olfacientes? Quorsùm Olympionici tantà solicitudine viam decurrere cupiunt, si ad metam peruenire prò viribus despe rant? O desperatos Academicorum labores. O insanissimas disquisitiones. O inauspicatam Dalecticam, à veritatis confinio ablegatā exulem, alienam.

ACADEMIA MEDIA, SEV MIXTA.

CAPVT IV.

SYL-

Sylloge

MEdiæ Princeps Arcesilas. Sordidę famæ sordidam innouauit sectam. Vsquè ad Aegesilaum floruit. Nomine Academicus reuerà Pyrrhonius. Eius mors. Philosophus Heluo. Monstrum. Pyrrhonij qui. Pyrronis sophistæ simulacrum. Pyrrhonij Aporetici, Zetetici, Sceptici, & Ephectici. Arcesilas mordacis Diodori sequax. Nihil scire arbitrabatur, sed opinari. Eius dogmata irridentur. Sectatores Dialectici, & problematici. Litigiosissimi veritatem occultabant.

MEdiæ, seu mixtæ Academiæ Principem Arcesilam fermè omnes tradidere (Auctore Clemente Alex.) quæ vsque ad Ægesilaum floruit. Qui Crantoris auditor, cum sordidatæ famæ, atque confusæ fuerit intelligentiæ, sordidam, confusamque sectam innouauit. Quis ille fuerit, Annales Saliani testantur. Hęc siquidèm monumenta sui nominis leguntur anno *3754. Olym. CXX. Floruisse, quinimmò computruisse perhibetur Arcesilaus Philosophus impudentissimus, atque impurissimus. Primus dicitur mediā inuenisse Academiam, & in vtramque partem disserendo disputasse.* Finis acta probauit. Obijt, testimonium de eo ferente Hermippo, cum immodicè merum in cōuiuio ingurgitasset. Qualia profectò argumenta pinguem, ac vino immersum ventrem eructasse credas? Et quam ar-

gutas fuisse Gulonis, atq; Heluonis disceptationes buccis effutientibus egestas. Adstipulatur Mirandulanus. *Secundæ, ait, Academiæ, quæ etiam media dicitur Princeps Arcesilaus, dissensit à Primæ Principibus*. At illum nomine solummodò Academicum, refert Numenius, reuerà Pyrrhonium fuisse. Protheum Vertunnũ, ac multiformẽ appellant alij; monstruosumq; Philosophum, ac Philosophiæ portentum. De eo Aristonis circumfertur dicterium. *Arcesilam anteriori parte esse Platonicũ posteriori Pyrrhonium, seu Scepticum; mediâ Diodorũ chronum Dialecticũ.*

Pyrrhonij à Præceptore nomen sortiti; de quo Pausanias in Eliacis: *Ad eã porticus partẽ, quæ ad forum conuersa est Pyrrhonis, Pistocratis filij statua est, Sophistæ hominis in omni re, atq; oratione assensionem retinentis*. A dogmate, atque à doctri-

lib. 10 nà, vt scriptum reliquit Laertius, *Aporetici denominati sunt, quia semper addubitent, Zetetici quod semper in veritatis inquisitione versentur, Sceptici, quod semper quærant, & inueniant nunquam, Ephectici etiàm quod post inquisitionem iterùm ambigant.*

Diodorus aũt ille quẽ Callimachus mordacissimè insectatur, dialecticus erat; primusque inuenisse existimatus est ĩuolucra dicẽdi, & cornutũ disserendi genus. Hũc sectatus Arcesilas, qui clarissimã firmãq; Platonis, ac Stagiritæ do

do-

doctrinã respuit, de quo scribit Laertius Ἀρκεσίλαος Πιταναῖος τῆς Αἰολίδος. οὗτος ἐστιν ὁ τῆς μέσης Ἀκαδημίας κατάρξας πρῶτος, ἐπισχὼν τὰς ἀποφάσεις διὰ τὰς ἐναντιότητας τῶν λόγων, πρῶτος δ' ἐς ἑκάτερον ἐπεχείρησε, καὶ πρῶτος τὸν λόγον ἐκίνησε τὸν ὑπὸ Πλάτωνος παραδεδόμενον. *Arcesilaus* Pitanaus *ex Æolide. Primus hic mediam inuexit Academiam, negationes cõtinẽs, propter sermonũ cõtrarietates, primusq; in vtrãq; disserere partẽ aggressus est: idque orationis genus quod Plato tradiderat p interrogationẽ, & responsionem primus eduxit. Ab Arcesilà, & Cleãte,* addit Sigonius, *acceptũ est, vt eorũ discipuli nihil scire arbitrarentur, sed de omnibus opinari dicerent, & contrà omniũ sententias probabiliter disputarenossent.* Arcesilai sectã exactissimè describit Isidorus. *Academici appellati à villà Platonis Academià Athenarum, vbi idem Plato docebat. Hi omnia incerta opinantur: sed sicuti fatendũ est multa incerta esse, & occulta, quæ Deus voluit excedere hominis intelligentiam: sic tamen etiàm plurima esse, quæ possint sensus penetratione comprehendi. Hanc sectã Arcesilaus Cyrenaicus Philosophus reperit; cuius sectator fuit Demetrius: qui dixit, tamquàm in puteo alto, ità ut nullus fundus sit, ità in occulto iacere veritatem.*

lib. 1. de dialog.

lib. 8. Orig. c. 6.

Hos deridet Plutarchus. *Atqui,* inquit, *Sospès* τοὺς μὲν παῖδας ἀστραγάλους ὁρῶ, τοὺς δ' Ἀκαδημαΐκους λόγους ἁρπάζοντας. *Video pueros, talos pre manibus*

ha-

habere, & Academicos ſermones, atque argumenta raptare. Sequitur Plutarchus: *Profectò enim Nihil huiuſmodi Academici Stomachi differunt ab his, qui interrogant par ſit an impar quod manu continet.*

Plurimùm diuulgata Arceſilai ſecta omne ſibi nomen vſurpauit. *I*taque Academicorum nomine, Arceſilai ſectatores dialectici Antonomaſticè intelligebantur, & Ακαδημαικοὶ ijdem eſſe dicebantur, *qui ſe diſputando exercebant*. Plutarchus aduerſus Coloten teſtatur: *Academici, ait, et Arceſilaus* ἦσαν περὶ πάντων ἐπέχοντες *de omnibus adſenſum cohibent*. Atheneus cum *L*eonis Academici meminit, ità eos definit. Τοιοῦτοι δ' εἰσι, καὶ νῦν τῶν Ακαδημαϊκῶν τίνες ἀνοσίως, καὶ ἀδόκως βιοῦντες: *Academici dicuntur quidèm ſinè cognitione, & opinione vitam traducentes*. Et Lucianus in Piſcatore: Ακαδημαϊκοὶ τῶν ἄλλων ἐρισικώτεροι *Academici aliorum omnium litigioſiſſimi*.

Medicæ facultatis facilè Princeps Galenus, in eo libro quem de optimo dicendi genere ſcripſit, ex Fauorini ſententià tradit Academicos hos in vtramque partem diſſerere ſolitos, ſed ijs quos in diſciplinam ſuſceperunt, ad quam partem propenſiores videbantur oſtendiſſe. Hunc etiam morem Cicero ab Auguſtino relatus, notauit, Academicis fuiſſe occultandæ veritatis, & ſentẽtiæ ſuę; nec etiàm cuiquam, niſi qui ſecum

vſ

vsquè ad senectutem vixisset, aperire consueuisse. Non igitur negasse, sed vulgo veritatem occultasse, atque ab insipientum, & initiatorum auribus amouisse eos Tullius adfirmat. Qui se Arcesilai vmbram, & sectatorem esse gloriatur, ac mediæ Academiæ Philosophum.

ACADEMIA VOLATICA, ET PEREGRINA.

SYNTAGMA VI.

Cynosarges, & Cynici.

CAPVT I.

Sylloge.

Cynici à Cynosarges Gymnasio, extrà Athenarum mœnia. Antisthenes Gymnasii, institutor. Aplocyon dictus. Cynosarges luci, ac templum Herculi sacrum. A Philippo dirutum, atq; incensum. A cane albo, seu à carne Canis, aut ab Aquila appellatum. Diomi, seu Didymi sacrificium. Victima à cane deportata ad templi locum. Herculis, Hebes, Alcmenes, & Iolai statuæ in Cynosargis templo. Impurissimum Nothorum lupanar. Gynæceum potiùs quam Gymnasium. Ex eo Cynici oblatrantes, & Sophistæ. Decretum Alcibiadis in columnà Cynosarges insculptum.

QVemadmodùm ab Academià Academici appellati sunt Platonis alumni, ità à loco qui Cynosarges dicitur, Cynicorum appellatio ortum duxit, vbi Antisthenes Cynicorum pa

pater verſabatur. Erat autem Cynoſarges Gym-
naſium, non procùl à portis ciuitatis Athenien-
ſium, de quo Laertius, de vitis philoſophorum
in Antiſthene, Διελέγετο δ' ἐν τῷ κυνοσάργει γυμνασίῳ
καὶ ἐπεκαλεῖτο ἁπλοκύων. *Diſſerebat autem in Gymna-
ſio, q̃d Cynoſarges appellatur, non longè à portis ciui-
tatis, vnde quidā Cynicā ſectam appellatā volunt; ip-
ſeq; cognominabatur Aplocyon*. Apud Athenas ēt
extrà vrbis męnia illud collocat Alexander. lib. 2.

Inſigne Gymnaſium erat, ac celeberrimum; gent.
lucis nemoribus, ac tēplo conſpicuū, Herculi c. 4.
potentiſſimo Numini ſacrum, dicatumq; cuius
à Philippo Rege infeliciſſimum excidiū Liuius lib. 1.
deplorat. *Philippus ſigno receptui dato, caſtra ad* deca-
Cynoſarges Templum Herculis, vbi Gymnaſium, et dis 4.
*lucus erat circūiectus, poſuit. Sed & Cynoſarges, &
Lycaū, & quidquid ſācti, & amęni circà vrbē erat,
incenſum eſt: ac diruta non tecta ſolùm, ſed & ſepul-
cra*. Adſtipulatur Herodotus in Erato. *Athenien-
ſes in aliud Herculis Fanum, quod eſt in Cynoſarge* lib. 2.
caſtra poſuerunt. Et Alexander. *Apud Athenas* c. 14.
*Cynoſarges tēplū Herculis Gymnaſiū, & lucus maxi-
mi nominis erant, quæ Philippus impotenti irà deua-
ſtauit, & incendit*. Cynoſargen à Cane albo, di-
ctum fermè omnes tradidere. Pauſanias in At-
ticis omnium Anteſignanus. *Eſt etiàm Herculis
delubrū, Cynoſarges dictum, quod ab albo quodē Cane*

esse appellatum, qui oraculũ norint; nihil addubitãt. Παρὰ Κυνὸς ἀργοῦ *à cane albo, & veloci.* Alii quidẽ à Κυνὸς, καὶ σαρκὸς *à Canis carne* κ in γ commutatà. Factum enarrat Stephanus de Diomo. *Cynosarges Gymnasium in Atticà, & vicus, sic dictus à Cane albo. Qui, sacrificante Diomo, & Herculi paratam victimã ostendente, raptu Femora in hunc detulit locum.* Non omiserim quosdam non Canem album fuisse, sed Aquilam velocẽ censuisse. Hìc etiam obiter noto, cum Suidà, nó fuisse Diomũ, sed Didymum appellatum, qui sacra peragebat. Igitur victima in eũ locũ, propè Athenas deportata, signũ fuit, vt sacellũ erigerent volenti Numini. Quod propterea Cynosarges appellatum fuit. Pausanias in Atticis retulit inibi Herculis, & Hebes (Quam Filiam Iouis, & cũ Hercule nuptam fama peruulgauit) aras visendas. Alcmenes itidem alteram. Atque vnam Iolai, qui plurimorum Herculis laborum comes fuit.

Satis miror Herculeum Gymnasium fuisse postmodùm impudicissimum prostibulum, atque impurissimum lupanar. Scriptum reliquit Plutarchus in Themistocle. Διὸ καὶ τῶν νόθων εἰς κυνοσάργες συντελούντων: τοῦτο δ' ἐστὶν ἔξω πυλῶν γυμνάσιον Ἡρακλέους. *Quapropter cum Nothi, atque Adulterini quidam in Cynosarge conuenirent. Gymnasium id*

Her-

Herculis est extrà Μενια vrbis. Pergit Plutarchus: *Themistocles nonnullos induxit ex Nobilitate iuuenes, vt se in Cynosarges comitarentur*. Ibidem Alcibiades Decretum *P*arasitis indixit, atque insculpsit. De quo Atheneus: Ἐν Κυνοσάργει μὲν οὖν ἐν τῷ Ηρακλείῳ στήλητις ἐστιν ἐν ᾗ ψήφισμα μὲν Ἀλκιβιάδου: γραμματεὺς δὲ Στέφανος θουκιδίδου λέγεται τ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς προσηγορίας οὕτως. Τὰ δὲ ἐπιμήνια θύετο. Ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν παρασίτων. Οἱ δὲ παράσιτοι ἕνα τῶν ἐκ τῶν νόθων, καὶ τῶν τούτων παίδων κατὰ πατριά. Ος δ' ἂν μὴ θέλῃ παρασιτεῖν εἰσαγέτω, καὶ περὶ τούτων εἰς δικαστήριον.

In Cynosarges Herculeo templo columna extat, in quà insculptum est Decretum Alcibiadis. Scriba fuit Stephanus Thucididis filius; in quo ità promulgata lex. Quot mensibus Sacerdos cum Parasitis Sacris operatur; Parasiti vnum quempiam ex Nothis, atque spurijs hominibus, seu ex eorum liberis in senatum deducant, si ipse nolit, &c.

Vide sis quam argutè Erasmus luserit. Ex hoc potiùs Gynæceo, quam Shcolà garrire cæpisse, vanos Sophistas; atque è Cynosarge Cynicos oblatrare cæpisse, impudentissimos, caninæ linguę, ac dentis Philosophos.

CAPVT II.

Sylloge.

Stoa porticus. Perištyli pars. Porticus plurimæ, ac celeberrimę. Stoa Poeciles, porticus varia. In eà ciues interfecti, Gymnasiũ Zenonis exornatum picturà. Imagines, q̃ depictę. Clypei ænei è porticu penduli. Statuæ æneę ante Stoam. Stoæ tres uariæ. Pisianaćtia, & Poecile Athenarũ eadem. Pugna Marathonia in porticu depicta. Elpinices species prò Laodiceà à Polygnoto expressa. Porticum mercede Mycon, gratis Polygnotus exornauit. Antè Stoam planicies. Poecile alia in Elide. Porticus Echonis in Alti. Septies ingeminat uoces Stoa Heptaphonos. Eius miraculi caussa, ac ratio.

PОrticus quæcumq; à Græcis Stoa nuncupatur. Propriè est περιςὸν ἢ περιςύλιυ τόπυ μέρος *Pars loci columnis circumseptis*. Quarè etiam τὸ πλευρὸν *latus* dicta est. Plurimæ porticus, atque Stoæ, eæq; omnes celeberrimæ cõmemorantur. Vti est ςόα βασίλειος *Regia porticus* Athenis, in quà Rex prò Tribunali sedebat in dexterà parte Cerami ci. ςόα τῶν Ερμῶν *Hermetum porticus*. ςόα περσικὴ τῶν Μηδικῶν *Porticus Persica à* Medis constructa. *Porticus Iouis Eleutherij apud* Platonem in Theage; & alia *Eumenici*. *Porticus* item *Echonis* dicta

ὑ-

ἐχῶν ςοά, quod ter responsa reddat. Romanorũ porticus insigniores Pompeia antè ipsius curiam. Octauiæ, iuxtà ædẽ Iunonis, Philippi, Metelli, Quirini, Lucij, Caij, Liuiæ Claudiæ; & porticus Augusti, in quà erat Bibliotheca Græca, & Latina. Celeberrimæ item Porticus quadratæ separatæ, & Porticus Philosophorum, de quibus plura cõgeſſimus Syntagmate primo, & quarto. At omnium laudatiſſima Antonomasticè *Stoa*, cui etiàm *Stoæ Poeciles*, variæ porticus cognomentum dedere, fuit Gymnaſiũ Zenonis, à quo primùm Zenonij postea Stoici eius Auditores appellati. In eà tradidit Britannicus, cũ diuersis tẽporibus mille quadringenti trigin ta Ciues interfecti fuiſſent, voluit Zeno locum illum inuiolabilem reddere, quarè cępit in illà docere, ad quem eò audiendum diſcipuli confluxere.

Stoam Polygnotus varijs ornamentis, atq; picturis decoratã, contuentiũ oculis cõmendauit. Quas oẽs ex Pauſanià in Atticis collectas, hìc ẽt adũbrare volui, vt legentiũ curioſitatem exhaurire poſsem. Pergentibus ad porticũ, Mercurius æneus in cõſpectu obuius eſt, quẽ forensẽ vocat. Propè, porta eſt, ad quã Trophæũ ab Athenienſibus erectũ viſitur, de Pliſtarcho Caſſandri fratre. In ipsà porticu Atheniẽſiũ acies ĩ Oenoe (Ar

agri uico) aduersus Lacedæmones instructa, exprimitur eo conspectu, vt accedere acies videatur, & cominùs congredi, arma conferre, & ad manus venire. In medio pariete Athenienses conspiciuntur, Theseo duce cum Amazonibus dimicantes strenuis mulieribus. Illæ Themyscirà captà, & copijs contrà Athenienses missis, deletis ad Troiam, cum Atheniẽsibus ipsis, & vniuersis Græcis pugnant. *Post* Amazonas Græcos cernere est Ilium excindentes; quo in loco captiuarũ agmen mulierũ, & inter cæteras Cassandræ figura depicta est. In extremo parietis loco videntur ij, qui in Marathone aduersùs *P*ersas bellũ gessere, ex Bæotis Platæenses, & Attici omnes, qui cum barbaris conflixerunt. Par in vtroq; exercitu alacritas, atq; animorũ vigor inspectatur. Videas etiam fugientes Barbaros, & in ipsà fugæ trepidatione, se in paludem trudentes. In ipso picturæ fine Phœnissæ naues sunt; & Barbarorum, qui in illas se se conie e. rant, à Græcis inumbrata cædes. Ibidem expressus, & Marathon Heros, à quo campi illi Marathonis nomine insigniti. Theseus, quoque tâquàm a littore secun is auris soluens. Minerua item & *Her*cules. A Marathonijs etenim Herculi primùm (vt ipsi memorant) honores habiti sunt. Inter pugnantium imagines illustrio-

res

res ſunt Callimachus, Miltiades dux, & Ecletlus Heros. Eadē è porticu Æneī Clypei pendent, cum inſcriptione eà, quà clarè liquet Scionæorum eos, & Auxiliariorum eſſe. Qui verò pice obliti ſunt, contrà temporis iniurias eos, & alia victorum ſpolia, quæ inibi ſpectantur, Spartanorũ eſſe adfirmant, qui in Sphacteria Inſulà capti fuere.

Antè porticum Statuæ æneæ artificio miro ſunt. Solon in primis, qui Athenienſibus legem dedit. Nõ lõgè abeſt Seleuci Statua, quē Iuſtitià & pietate Reges omnes antecelluiſſe facilè adducor; quippe qui Apollinis Coloſſum, Mileſijs à Xerxe ademptum, & Ecbatana exportatum in Branchidas reportandum curauit; & cum condità Seleucià ad Tigrim fluuium, in eà Babylonis inquilinos deduceret, neque muros Babylonis demolitus eſt, neque Beli templũ euertit; & Chaldæis, vt proxima Templo loca inhabitarent permiſit. Hæc ſatis eſt ex Pauſanià collegiſſe. Porticus tres videtur diſtinguere Alexander, atque omnes itidem *Pœcilas* nuncupatas voluit. Ipſum audi. *Athenis verò porticus Poecile, & Altaria varia vbi Mercurius æneus erat, celebratiſſima picturæ varietate, miris laudibus feruntur. Vbi pugna Marathonia depicta. Et alia Piſianactia. Et Pœcile in Elide, quã Echum vocabãt.* lib. 3. c. 23.

Decipitur mi lector, si porticum Physianactiã, seu Pisianactiam à Poecile Athenarũ aliã fuisse arbitratur, cũ eadẽ prorsùs fuerit duobus appellitata nominibus. Laertius in Zenone adstipulatur. *Vertens igitur se Zeno ad porticum variam,*
lib. 7. *quæ & Pisianactios appellabatur, & ex varia, & multa scientia picturà Polygnoti Poecile, orationem formabat, volens & locum illum stabilem facere, nullisque seditionibus vltrà violabilem*. Viden eandem fuisse porticum πεισιανάκτειον & ποικίλην; Ex Neotericis Iacobus Dalecampius in notis Plinianis, de hac re scripsit, *Porticus ea prius vocata fuit Pisianactia, deinde* Poecile, *cum eam suis picturis ornasset Polygnotus, qui in eà Marathoniam pugnam aduersus Persas, & Medos feliciter commissam, duce Miltiade representauit*. Addit ipse in eà porticu Polygnotum, dũ Troades pingeret, Elpinices vxoris, ac sororis Cimonis parùm pudicę, cum quà stupri commercium habuerat, fa
li. 35 ciem prò Laodiceà expressisse. De Polygnoto
c. 9. Thasio variæ porticus Pictore notat etiam Plinius; gratuitò Poecilen ornasse suisq; sumptibus, cum partem eius Mycon, seu Micon mercede pinxisset, vndè maiorem huic fuisse auctoritatem. Antè porticum variam, fuisse plateam,
lib. 1. seu planitiem colligo ex Apuleij verbis suæ Metamorphoseos, Cũ Athenis antè Poecilem por-

ticum circulatorem adſpexiſſe equeſtrem nar. rat, atq; ibi eneruam, atq; exoſſam ſaltationem explicaſſe. Meminit etiam variæ picturæ Strabo, & præclarorum artificum opus fuiſſe adfirmat ἔχων ἔργα τεχνιτῶν μνήμης ἄξιον.

Zenonis porticum diuerſam, atque aliā eſſe à Poecile ī Elide, cū Alexādro quidèm arbitror, quæ ob varietatem picturæ Poeciles cognomentum obtinuit. Eamdem ét Echum appellari ſcribit Pauſanias in Eliacis, atq; propè Altin extaſſe memorat. Τὸ δὲ τῆς Ἄλτεως πρὸ τῆς Ποικίλης στοᾶς καλουμένης ὅτι ἦσαν ἐπὶ τῶν τοίχων γραφαὶ τὸ ἀρχαῖον. Εἰσὶ δ' οἳ τὴν στοὰν ταύτην, καὶ Ηχοῦς ὀνομάζουσι: βοήσαντι γὰρ ἀνδρὶ ἑπτάκις ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνὴ ἐπὶ τάδε, καὶ ἐπὶ πλέον ἔτι ἀποδίδοται. *Ex pecun à parentibus Soſandri irrogatà, duo erecta ſigna fuere, alterum in Eleorum Gymnaſio, ante porticum, quæ in Altı eſt alterum. Appellatur ea porticus Poecile; Varia: à picturę varietate, quà olim parietes exornat fuerant. Eandemq; multi Echo nominant, quod vocis em ſſę imago ſepties, ac ſapius reciprocat.* lib. 9.

Altis lucus Ioui ſacer fuit, ſiuè vt alij putant Adytum Templi. Porticum eam intra Altim ſtatuit Cælius. lib. 13 c. 17. At quì fieri poteſt, vt vna vox septies reſonet in eà Porticu; ſicùt etiàm in Olympiæ Stoà, quàm Heptaphonon indigenæ appellant, & in Turribus Thraciæ portæ ſæpiùs contigiſſe ſcribit Plinius? Fortaſsis diuer-

la structuræ facies caussa est, vt vox conclamata per septem orbes, ruptis spatijs eandem multiplicato sono referat. Caussam itidèm attingit

lib. 4. Lucretius:

Ità colles collibus ipsi,
Verba repulsantes iterabant verba referri.

Loci concaua contigua quidèm, & variè disposita vocem eandem reflectunt omnia. Quemadmodùm etenìm vna imago multis obiecta speculis è regione existentibus, simul in omnibus representatur; ità vna vox pluribus reuerberatur locis, si eam collidere, & retundere apta sint.

DE STOA, ET STOICIS PLVRA.

CAPVT III.

Sylloge.

Stoa ciuium internecione fœdata. Medi, Galli, & Pontici Braccati. Braccę quæ? Stoa à Zenone quorsùm electa? Pythagoricæ solitudines. Porticus Phoebææ, ac Pompeiæ magnificentia. Stoici philosophi maioris abollæ. Tribus notis Stoici describuntur. Eorum frugalitas, ac rerum contemptus. Frontonis Vrceus. Seuerissimi omniũ Stoici. Quid de hominibus, ac fato sentirent. Diues qui cęlo tegitur. Cheræmonis superbia. Stoicorum mores notantur à Comico. A maledico, ac Satyrico lacerari summum

pro-

probitatis testimonium. Stoa Poecile maxima ueneratio-tionis. A quodam Proconsule Achaie diruta.

STOa igitur antiquioribus monumentis ornatissima, sed ciuium internecionibus fœdata à Zenone selecta, optimæ virtutis receptaculum, ac sapiens Gymnasium euasit. De hac porticu Persius Satyrâ tertiâ:

Quaq; docet sapiens braccatis illita Medis
Porticus.

Braccatos Medos, propter vsum togæ ποδήρους, quidam arbitrati sunt appellatos. Ità dictos malìm, quia vestes intonsas, ac barbaras gestabant Medi, aduersùs frigoris iniuriam. De Braccis, ac Braccatis plura explicatius notauit Cælius: *Gallorum porrò* (ait) *est vestes ferre intonsas* (Bibliotheces sexto tradente Diodoro) *variique coloris Braccarum nomine. De quibus notissimum est illud Taciti Cornelij, Cecinna versicolori Sagulo, Braccas barbarum tegmen indutus, togatos alloquebatur.* Apud Ouidium Ponticos populos Braccis aduersùs frigoris iniuriam vti solitos legimus. lib.18 c.28

Pellibus, & laxis arcent mala frigora Braccis.

Mela etiàm Pomponius, Sarmatas Braccatos totum corpus, & nisi quà vident, etiam ora contegere adfirmat.

Atquà de caussà Zeno Stoan Poecilen suis spe-

culationibus, atque exercitamentis elegit? Cælius in promptu est. *Platonici, ac Stoici in templo-*
lib. 15 c. 25 *rum lucis ac porticibus versabantur, ut admoniti augustioris habitaculi sanctitate, nihil aliud quàm de virtutibus cogitarent.* Idipsum repetit. *Quâ etiam ra-*
li. 30 c. 25. *tione Pythagoreos frequentiâ reclinatâ, in solitudinibus egisse fere adfirmat.* Et meritò augustum habitaculum vocat Stoam *Poecilen*; veteres enim magnis sumptibus porticus omnes magnificentissimè adstruebãt, columnis circumuallabant vndiq; & admirabilis structuræ templis proximas adlocabãt. Accipe sis porticus *Phœbæam*,
lib. 2. Pompeiamq; à Propertio descriptas.

Aurea Phœbi
Porticus à magno Cæsare aperta fuit.
Tota erat in species, Pœnis digesta columnis,
Inter quas Danai femina turba senis.
Hic equidem Phœbo visus mihi pulcrior ipso,
Marmoreus tacitâ carmen hiare lyrâ.
Atq; aram circùm, steterant armenta Myronis,
Quattuor artificis viuida signa Boues &c.

Mox de Pompeiâ:

Scilicet vmbrosis sordet, Pompeia columnis
Porticus, aulæis nobilis Attalicis.
Et creber pariter Platanis surgentibus ordo
Flumina sopito quaq; Marone cadunt:

Et leuitèr Nymphis, totà crepitantibus vrbe,
Quam subito Triton, ore recondit aquam.

Porticus etiàm mirabilem structuram deplorat Martialis:

Hæc, quæ puluere dissipata multo
Longas, porticus explicat ruinas,
En quanto iacet absoluta casu?

Ad stoicos redeo. In eà porticu conuersantes Philosophi, in maximà fuere existimatione, ac Maioris abollæ, philosophici scilicet, pallij homines dicti. De ijs Persius.

Insomnis quibus, & detonsa iuuentus
Inuigilat, siliquis & grandi pasta polentà.

ἑλληνικὴν ἀγορὴν Græcanica instituta Stoicę sectæ, tribus notis describit Persius. A diligentià in studijs, & à tenuitate cultus. Stoici enim non alebant comam, sed strictim tondebant, quod soliti sunt facere frugi homines, & elegantiarum incuriosi. A victu tenui. Stoicorum frugalitatem, atque inopiam, omniumque contemptum innuit Martialis, cum Rhetoris Frontonis Vrcei quo bibebat, mentionem fecit.

Hic tibi donatur pandà ruber urceus ansà,
Stoicus hoc gelidam Fronto bibebat aquam.

Seuerissimi nimiùm censebantur, atq; austeritati consultò indulgentes; quippè qui, referente Scaligero plumbeos, siuè ferreos sibi finge-

gebant, homines, vtq; notat Cointhus Smyrnæus κηρᾶς ἀμειλιχίους. *Fata implacabilia semper in homines putabant*. Diuinumq; dicebant qui

lib. 10 cumque Cælo tegeretur. Quarè Satyricus

epig. poeta Cheræmonem carpit Stoicum, qui mortem conspernabatur, superbo tamen fastu, ac supercilio.

Quod nimiùm laudas Cheræmon Stoice Mortem,
Vis animum mirer, suspiciamque tuum.

At hìc Stoicorum dogmata referre, alienum puto, atque mei instituti exoergon. Aliàs dabo.

Stoicos eorumque mores deprehensos irridet, ac reprehendit Hermias Comicus apud

lib. 12 Athen. His iambis:

Ἀκούσατ' ὦ Στοαῖς ἔμποροι λήρου.
Λόγων ὑποκριταὶ ὄντες, οἱ μόνοι πάντα.
Τἀν τοῖς πίναξι πρὶν τῷ σοφῷ δοῦναι
Αὐτοὶ καταῤῥοφεῖτε.

Audite Stoiculi Nugarum mercatores,
Verborum arbitri, & æstimatores: soli omnia
Quæ lancibus apponuntur, nullà sapientibus
datà parte
Vos obliguritis.

Et mox.

Tùm deprehendimini,
Alia facientes, quàm quod tragicâ uoce proclamatis;
Iuuenibus illudentes.

Luna in Icaromenippo Luciani, eos vt ignaros arguit, rerum cælestium spectatores, chimericum, ac commentitium sapiẽtes. Ità enim de ijs conqueritur, qui suam ipsius naturam inquirere soliti essent. πολλὰ καὶ δεινὰ τῶν φιλοσόφων ἀκήκοα ἀπείρηκα. Atq; indè acriter cõtrà eos inuehitur: *Enecor Menippe multa, & intoleranda ab istis Philosophis audiẽs, quibus prætereà nihil est negotij, nisi vt curiosi res meas exquirant; quæ sim, quanta sim, q̃ob causã varia sim, & dimidiata, & cùr vtrinque gibbosa, &c. Et tamen quã multarum rerũ illis sum conscia, quas noctu patrãt turpissimas, & execrandas? Quàm interdiù tetrici sint, & adspectu virili, habituque graues, & imperitorum oculos in se conuersos habentes? &c.* Nil mirere mì lector, laus Stoicorum est à Satyrico, atq; à Comico Theoninis dentibus, ac morsu viperino dilacerari.

Stoan Poecilen, cum suis tabulis, adusq; tempora Arcadij, & Honorij conseruatam perdurasse cõspicuam, refert Casaubonus in Persiũ. Sed Stoicos venerationem ei loco maiorẽ, propè quàm Superùm templis tribuentes, ægrè tulit Proconsul quidam Achaiæ. Is locum deturbauit, & tabulas abstulit, eoq; facto Stoicorum supercilium non mediocriter retudit, ut Synesius tradidit.

DE HORTIS EPICVRÆIS LACYDIO Areopago, ac reliquis insignioribus Græciæ Gymnasijs.

CAPVT IV.

Sylloge.

Epicuri Horti, & Gymnasium. Iurè depositi Timocrati commendantur. Apollodorus Cepotyrannus, & quare? In Hortis Epicuræis professores qui. Hortorum cultor, ad delitias, & otia Epicurus. Horti, & olitores in Veneris tutelà. Areopagus Areos Martis pagus. Primus inibi Mars caussam capitis dixit. Areopagitæ à Solone instituti. Eorum delectus, uirtus, atq; integritas. Gymnasium è curià fit. Lacydium Gymnasium in Attali hortu. Cranium, Prytanium Tempe. Pythagoricæ cortinę. Pythagorięorum, & Pythagoristarum discrimen. Gymnasiũ Ptolomęum. Adriani. Herodis. Eliensium. Apollonÿ Lycęum, & Academia. Eretriorum. Rhodÿ. Laodiceæ. Elienses sophistę potiùs quam sapientes. Plura Gymnasia enumerantur.

EPicureorum Academia Athenis inter cæteras nõ paruipendenda, sese nobis obfert. Epicurus suis dogmatibus, nouisque adinuentis discipulorum cateruam illaqueauit; atque philosophorum conuentus in hortis habuit, teste Laertio in eius vitâ. Idq; gymnasium adeò

charum habuit, ut iure depositi Timocrati cō-
mendauerit, obsignato iam post obitum suum
testamento, in quo hæc fidei commissa reliquit
Τιμοκράτει, καὶ τὸ δυνατὸν τὴν ἐν τῷ κήπῳ διατριβὴν παρακατατίθεμαι. *Timocrati eam quæ in horto est Academia, prò viribus commendo.* Ex loco etiàm cognomentum indeptus fuit Apollodorus eius doctrinæ sectator clarus, qui Κηποτύραννος (*Potyrannus* dicebatur. De hortis Epicuri interpretatur Domitius Calderinus compluresque alij lib. 7.
carmen illud Martialis. epig.

Hanc, Theophilam, *iure petat magni senis altus in hortis.* 68.

Ad eosdem adlusit Papirius:

Mallet deserto senior Gangetius Horto.

Primū fuisse Epicurum, qui vt ociaretur extrà plateas hortos colere incepit Athenis, refert Plinius. *Iam quidèm hortorum nomine in ipsà vr-* lib. 10
be delicias, agros, villasque possident. Primus c. 4.
hoc instituit Athenis Epicurus otij Magister. Usque ad eum moris non fuerat in oppidis habitari rura. Voluptuaria est hortorum habitatio, inque delicijs habita, Venerique dicata; olitores etiàm atq; horti in eius tutelà sunt, quos omnes impudentissimo huic Numini mense Augusto, in Rusticis vinalibus consecrabant. Adstipulatur Sapiens, cum iuuentam lasciuiētem

& inſanientem in ſcenam adducit accinĕtem: Hebraicè. *Nullus ſit hortus in quem non pertranſeat luxuria noſtra.* Igitur congruebat Atheo, atque impudentiſſimo Philoſopho hortorum, inhabitatio; vbi tamquàm in Academià profiteretur. Fortaſsìs etiàm Hortos incolere voluit, vt Oleribus famem exatiaret. *Hæc* enim illi edulia, hæc obſonia nimiùm grata fuere. Hæc pabula Bouem craſſum, ac pinguiſſimos de grege *Porcos* ſaginabant.

Areopagus, ſeu Ἄρειος πάγος *Martis pagus eſt*: ità appellatus, ait Pauſanias ĩ Atticis, ὅτι πρῶτος Ἄρης ἐνθαῦτα ἐκρίθη ὡς Ἁλιῤῥοθίου ἀνέλοι. *Quod Mars eo in loco primus capitis cauſſam dixerit. Nàm & Halirrhotium occidiſſe fama erat.* Solon legiſlator Athenienſium Areopagitas inſtituit, quorum conſilio leges, ac maiorum inſtituta ſeruarentur. In hoc cōſilium publicum admittebantur *Prætorij* viri duntaxàt, & qui anteà Archontes fuiſſent. Neque item eò adoptabantur omnes ſinè delectu, ſed quorum virtus, atque integritas in rebus regendis, adminiſtrandà Republicà, iure dicūdo, cuilibet ciui cognita eſſet, ac perſpecta. Eorum mores qualiter fuerint, exponit Iſocrates; & priſca illa Adagia sàt ſuperque declarant. *Sanctior Areopagità, grauior Areopagità, integrior Areopagità.* At temporis proceſſu, *Areo-*

pagus Philosophos, atque Academicos excepit. Innuit Capella: *li. vlt. de nu pt phi lol.*

Multà Chlamyde
Prodire doctis approbanda cultibus,
Poßemque comes, vtque Martis curià.

Vbi Grotius. *Areopago: in quo olim iudicia, postea disputationes Sophisticę habitæ. Nisi aliam* (subdit) *quampiā Martis Curiam Carthagine imaginemur.* Vt vt res sit. Ipse nunquam legi Philosophos Areopagitas. Vno Grotio contentus sis mi lector; fidem meretur, opinare.

Lacydium sequitur, Lacydes Philosophi Academia. Cyrenęus ipse Arcesilai successor, ac nouæ Diatribæ Princeps, ut de eo Laertius: *l.b. 4.* Ἐσχόλαζεν ἐν Ἀκαδημίᾳ ἐν τῷ κατασκευασθέντι κήπῳ ὑπὸ Ἀττάλου τοῦ βασιλέως, καὶ Λακύδειον ἀπ᾽ αὐτοῦ προσηγορεύετο· καὶ μόνος τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος ζῶν παρέδωκε τὴν σχολὴν Τηλεκλεῖ, καὶ Εὐάνδρῳ τοῖς Φωκεῦσι. *In Academià Gymnasium habuit in horto, quem Attalus Rex fieri curauerat. Lacydiumque ab ipso appellatus est. Solusque ex omni memorià viuens, Phocensibus Telecli, & Euādro tradidit magisterium.* Hos Philosophorum Hortos describit Strabo; sicùt etiàm Odeum, & Theseium. Idem Laertius Gymnasium Diogenis recenset, antè Corynthum, quod Cranium appellatur; obscuriora etiàm fuere Canopum, Prytanium, Tempe. Cæterùm innumeras om- *lib. 9.*

nes Philoſophorũ Academias, Auctoribus qui dèm ſuis claras, & loci pulcritudine parùm conſpicuas, lubenter omittimus: tædium peroſi, ac breuitati indulgentes. In Pythagoræ Gymnaſio Cortinas adnoto, intrà quas Pythagorici, Arcanæ ſcientiæ Auditores admittebantur; extrà Pythagoriſtæ vulgaris doctrinæ diſcipuli, admiratores potiùs, quàm doctores. Diſcipulorum diſtinctio hæc erat. Pythagoræi Sebaſtici, cultores Numinis dicebantur. Qui Mathematicis incumbebant, Gęometrici, & Arithmetici. Qui cum Pythagorà conſuetudinem, ac familiaritatem contraxerant Pythagorici; reliqui omnes Pythagoriſtæ. Hæc ſatis.

Fuit quoque Athenis Gymnaſium aliud, nõ procùl à foro, quod à conditore *Ptolomæum* vocabatur, cuius *Pauſanias*, & Cicero in Quæſtionibus Tuſculanis meminere. *A*lterum quoque haud incelebre *A*driani nomine dictum; *A*cademiæ Timeſiæ mentionem fecit Ælianus. Herodis *P*hiloſtratus, quam *A*drianus ſophiſta fręquentius adijt. Εφοίτησε τῷ Ηρώδῃ. Idẽ auctor etiàm Elienſiũ porticũ cõmemorát in vità Apollonij. Quos cum Apollonius offendiſſet egregiè ornatos, ac magno ſuarum ſedium apparatu; quid de illis ſentiret à ſocijs interrogatus reſpondit: Σεφὸς οὐκ οἶδα Σοφιστὰς μέν. *Haud*

l.5.
l.12.
c.9.
var.
l.2.de
vit.
ſoph.
l.4.c.
4:

ſa-

ſapientes, ſed Sophiſtas manifeſtè video. Tyaneus ille omnis portenti, ac prodigij vir omnis quoque philoſophiæ peritiſſimus, Ægas reuerſus Gymnaſia duo celeberrima, æmulatus illa Athenarũ, erexit Λύκειόν τε, καὶ Ἀκαδημίαν, *Lycæum, & Academiam.* Amœniſſimi Eretriorum diuerſorij, & Philoſophorum Gymnaſij, in Eretrià Euboeæ meminit Strabo, quemadmodum etiàm Rhodij. Laodiceni Nicomedienſis, Cæſarienſis, & Antiocheni Euſebius. Conſtantinopolitani, quod Imperatorum maieſtate floruit Zonaras.

lib. 1. c. 10. li. 10. lib. 7. c. 29. T. 3.

ACADEMIA ITALICA.

CAPVT V.

Sylloge.

ITalię ſtudia. Indigenæ Poetæ. Genius ſtudiorum. Itali grauioribus litteris, atq; humanioribus dediti. Academia Italica. Spretis Athenis in Latium migrat. Luculli Peripati, ac Gymnaſium. Grecanicum ſal Latio admixtum. Maro Homeri ſimia, aut æmulus. Tractus Pythagoræi. Campanię ſtudia. Parthenopes ingenia. Academici ocioſi. Marchio Villæ Muſagetes. Roma tota Academia. Suorum ſcaturigo, exterorum confluuium. Aulæ Academicę. Thuſcia diſertiſſima. Floren-

tia Ducum, ac ſapientum ſedes. Cruſca cortici abradendo inuigilat. Galliç Ciſpadanç, ac Tranſpadanç Gymnaſia innumera. Mediolanum Ciuitas bellica, & Academica. Bononia celeberrima. Sitientes Academici. Conſtantes. Patauium, & Bononia Italię totius ſuggrūdia. Veneta palus Heliconia. Verona Philarmonica. Muſæa Vicentina. Liguria Tinnula.

ITalia Cælo, ac ſolo feliciſſima omniū Regio, Alpium clauſtris, ad præſidiū vallata, ac definita. Indigenas illa ſuos vberrimo Palladis lacte nutrit, atq; in Muſarū domicilijs fouet. *Studiorum amęnitas*, declamat noſtri Seculi Tullius, *in Italiâ non exigua; & maximè vbi viuax Naturæ lepiditas inuitat. Teſtis gentilitij carminis pulcra, & ad vicinorum inuidiam grauis vbertas, quæ nomina* Poet*arum tot amorum ignibus, ad ſupplicij celebritatem fictis, ardentia ſacrauit.* Naſcuntur impellente Genio, ad nobiliores conceptus Itali, ac Stellâ præſide læuigante, rudis Mineruæ accolæ adſurgunt puriores; natiuo cortice abiecto. Gregarij iuuenes in Italiam confluunt Germani, Belgæ, Galli, Hiſpani; Academijſq; oībus perluſtratis, & copioſo ſcientiarū hauſtu è fonte Caballino ditiores effecti, in Patrias redire ſuas opulentiſſimi ſcientiarū prędones. Gymnaſia nedùm, ſed Curiæ, Palatia, Suburbia, Plateæ quinetiàm ipſæ Academicos alunt

olent.

olent. Musæa fora quoque sunt. Atque ità bono Dæmone interiùs stimulāte, neminem videas, qui saltèm litterarum rudimenta non perceperit. Pomęrijs viretis siluis collibus campisque vario paludamento conuestitis lusit Natura. Lusit pendicibus asperrimis, pręruptis vallibus, nemorosà phalange circumseptis, ut fatigatis ingenijs opportuna ad delitias loca præpararet. Altra benigniora infaustos ociantis, ac pigri Sideris conatus, Italicis ablegauere cōfinijs, vt contemplantiū vires alacres, ac festinæ, nullatenùs præpeditę vagarentur liberius, & penitioris Naturæ sinus promptius possent perrimari. Itali non eas dumtaxat facultates, quæ lucro, aut quæstui inseruiunt, Chænici insidentes percipiunt, sed curiosiores peruestigant, minusq; tractabiles aucupantur. Nec solùm Philosophicis, Mathematicis, Theologicis dapibus infarciunt mensas; nec tantùm Iuris notitià, atque Historicis ferculis pinguem reddunt, sed Poeticis etiàm obsonijs, Rhetorum edulijs, numanioribusq; bellarijs instruunt ad dulcorem. Ad Poesim furore concitantur vix adultæ ætatis, pręuento etiàm Naturæ stimulo.

Vniuersa fermè Italia à capite ad soleam Græcorum philosophantium, ac veteris Academiæ vestigia ostentat. Italica inter alias Pla-

tonicæ Academiæ ſectas Picus adnumerat. Quinetiàm vt lepidè Claudianus de Manlij Theodori conſulatu ſcripſit:

In Latium ſpretis Academia migrat Athenis.

Eius quæ nunc ſolum madefaciunt, atque irrigant, deducta ſunt è Græcorum ſcaturigine fluenta. Græcanicis luminibus, velut inſperſà ſcobe, Tullius libros illuſtrauit ſuos. Tuſculanum eius Gymnaſium, *Lycæi* ſpeciem referens delineaui. Luculli Peripateticas inambulationes Plutarchus expreſſit. Καὶ τῶν περὶ αὐτὰς περιπάτων καὶ σχολαστηρίων ἀκολύτως ὑποδεχομένων τοὺς Ἕλληνας, ὥσπερ εἰς μουσῶν τι καταγώγιον. Πολλάκις δ', καὶ συνεσχόλαζεν αὐτὸς ἐμβάλλων εἰς τοὺς περιπάτους τοῖς φιλολόγοις, καὶ πολιτικοῖς.

In adiecta ambulacra, ſcholaſque recipiebantur Græci, uelut ad Muſarum hoſpitium diuertentes. Ingrediebatur ſubindè ipſe Peripatos, & cum Philologis, ac Politicis conferebat. Maro dictus Homeri ſimia. At malo titulo perperàm tantus Poeta appellatus. Modeſtius dixerim ipſum in arte Prototypà luſiſſe; Homerum imitatum. Poetæ omnes Itali ad Gręcam canunt lyram. Atticúq; carmen, aut imitantur, aut æmulantur. Quod ſi in præſentiarum Italica ſtudia, atque Academias ſcire cupis. Calent adhùc Aprutij, Iapygiæ, & Dauniæ tractus, Pythagoricis conuētibus olim efferueſcentes; ecquas nutriant quo-

tidie

tidie Laureas, neminem fugit. Innumera vbiq; Gymnasia excoluntur. Priuatarum Academiarum curiosa, ac Polyonyma varietas amplissima, quæ in dies augescit. Felix Campania campis, felicior ingenijs, litterariæ pompæ ostentatrix sedula; nulli secunda. Parthenopæa Gymnasia insignioribus scientiis suffulciuntur; humanioribus ad ornatum nitent. Quot Poetarũ carmina mollis Sebetus præterfluẽs insusurrat? Suorum non cõtenta Parthenope, rapuit è Tusculanis Tullium, à Mantuà Maronem. Solers ociosorum Academia (reliquas breuitati indulgens lubenter omitto) quibus Pallados Numẽ hæc ocia fecit, expolit in dies, si quà pallent ferrugine Academicos suos. Horum modulatu illa Sirenùm littora geminatis concentibus insonuere. Celebriores Hetrusci carminis Poetas, hæc Academia dedit. Cuius Musagetes Illustr. Io. Baptista Manzo Marchio Villæ, calcare adhibito ociantes extimulat, currentesq; obuijs plausibus excipit, comitesq; amplexatur. Gymnasia, quæ Picenum, Flaminia, & Latium habet superuacaneum censeo recensere. Roma tota vna Academià est, exterarum quoque Gentium confluuium, compendiumque. Collegia nedùm Academicos, vocant, sed Aulæ ipsæ. Palatiorum Porticus, Stoæ sunt philoso-

phantium. Romæ laus nō incredibilis est, promiscuè ciuium, atq; alienorum efflorescere studijs, exteris opibus cumulari; deriuatisq; ab vniuerso ferè orbe fluminibus, suum Tiberim increbrescere. Esto, non omnes pariat ipsa, certè omnes alibi partas opes, trahit, fouet, conseruat ipsa. Suis aduentitijsque diuitijs gloriatur, quas suomet splendore, ac labore cogit, collegit. Esto: Spes lucri, dignitatum cupedo, Fortunæ illicia, Sapientes inescatos Romam trahant; vnum mihi non inficiandum reor, Sapientum selectiorum Arcolam eam esse.

Thuscia vernaculo Idiomate graui, ac disertissimo, plurimùm accepta. Olitores suos agrestis Musa Poetas non iniucundos facit. Quaq; villulæ sparsìm disseminatę, totidem habēt permessos. Quaq; conuentus Aganippæi ad exercitium litterarium visuntur. Nascuntur ad Philosophiam indigenæ, obstetricantibus Camœnis, ipsoq; Genio instruente. Florentia Ducum sedes, fuit etiàm Academicorum. Nulla natio ad profundam contemplationem aptior, procliuiorq;. Grauioribus institutis imbuta, etiàm curiosis inuigilat, nec solùm maturandis fructibus, sed cortici abradendo. Testis vna Academia Crusca vulgò appellata.

Brut. lib. 8. Hist. Flor.

Gallia Cispadana, Aurelia olìm, & Transpa-

dana

dana, queis non virent, non vernant ingenij? Quandò belicis obſurduere mugitibus Muſæ? Nunquàm inter Martios ſaltus, Apollinis choreæ deſtitere. Nunquam litteras arma contruſere. Contentioſæ Mediolani ſollicitudines, ſpeculantium ſolitudines haud quaquàm detur bauere. Quàm celebris, ſtupido notata ſupercilio, indice mõſtrata Bononia? Eiuſq; Academia Theodoſij iunioris, ac Lotharij priuilegijs aucta? Studiorum prouentus, quàm copioſus? Quàm vber Autumnus? Quam multa matura ſeges? Sitientum Academia ſuo fonte Caſtalio inſignita ſitientes, ac ſciendi cupidos largo ſatiauit hauſtu. Patauinum Gymnaſium, quod à Friderico Imp. initia auſpicatò accepit, hàc noſtrà ætate, auditorum numero, ac Profeſſorũ ſelectu longè alia ſuperat. E finitimis, ac remotioribus plagis, gregatim ſtudioſa iuuentus accurrit. Alpinæ glacies, flagrantibus adoleſcentulis, haud impedimento ſunt, quin eorum veſtigijs liqueſcunt, & vltrò Patauium verſùs aperiunt iter. Quàm docta, quàm ſcita cohors Patauio profecta? Et quò terrarum appulſa, quales opulentæ ſapientiæ merces ſuppeditauit, exportauit? Conſtantes animoſi, qui etiam Muſicos excipiunt altercantes, quanta in dies cognitione proficiunt? Quippe qui, aureo vellere di

tes, audacesq; vndantes quæstionum campos feliciter tranant. *Ipse* Patauium, Bononiamque Italiæ totius suggrundia appello, quibus eminentissimis veluti è locis, collecti scientiarum imbres effunduntur abundè.

Seb. Montic. de patr. pot. T. 8. n. 131

Venetias adi paludem Heliconiam conspicies, inque eà accinentes Musas, symphonosque olores; adnatantes Erotas, Camœnis admixtos, Calliæque pæana recitantes. Singuli sese humanę litteraturæ deuouere. Suo Neptuno sociatur Hermes; insignibus etiàm mutuatis vicissìm, hic tridente pollet; ille, caducæo. Academica Liguriæ tripudia notissima sunt, quibus etiàm marinæ rupes tinnulæ. Philarmonicos ingeniosæ Veronæ conuentus percurre, gratumque omninò insonantes, Vicentina Musæa sensìm perlustra, omniaque oppida, vrbes, viculos; quaque Errantis Academiæ vestigia, ac Græcæ sapientiæ volaticæ monumenta comperies. Plurimùm ego defatigarer, atque ad lassitudinem perducerer si vniuersa singulatim peragrarem. Satis est. Sisto.

CAPVT VI.

Sylloge.

ACademia primo appulsu in Siciliam perrexit. Prima litterarum cognitio à Phœnicibus habita. Scientię omnes à Gręcis exportatę. Sicilia tota Græca facta est. Gręci aduenæ qui? Siceliotę, & Siculi. Sicilia magna Gręcia dicta. Numina Academica in Siciliam delata. Omniscij è Siculà terrà. Telluris amęnitas, ac prodigia Philosophos pellexere. Musa Siculorum illaborata. Poeticus impetus. Commentitia poetarum, in Sicaniâ, & propè Sicaniam. Panhormus Academica. Messanenses Academici. Syracusiæ reliquię Academicę. Catanę. Drepanum. Enna. Philosophiana ora.

ERrabunda illa Athenarum Academia, primo occursu Siciliam Insulam, Italiæ appendicem impegit. E proximis Græciæ littoribus turmatìm Attici Sapientes in illam fluebant; ac tuto commercio commeabant, diuersabantur; feciali Fluuio iura firmante. Verùm quidèm, haud inficior litterarum cognitionem Phœnicum appulsu in hàc Insulà obortam (cum anteà immanes Cyclopas, Lęstrigonasq; exceperit, barbarosque prorsùs aduenas;)

at temporis decursu Ionibus, Doriensibus, Pho cicis, Atticis, Chalcidensibus, Messenijs illò ac-currentibus, ac totà Insulà Hellenismum inso-nante, maximũ rerum notitia incrementum accepit. Atquì, inquit Solinus, *Post Siculum Neptuni filium, in Siciliam plurimi Corinthiorum, Argiuorum, Iliensium, Doriensium, Cretensium con fluxerunt.* Cumq; ijs profectò Scientiæ, Facul-tatesque omnes. Priusquàm Tiberi cæderet Al pheus, indiscriminatìm degebant cum Siculis barbaris Græci. Et Insulà totà Græcà factà nihil penè eà tẽpestate inter Siceliotas, & Siculos dif-ferebat. Teste Thucydide, Stephano, atq; Stra-bone: huius solùm verba transcribo. *Adeò Græ-*

Thuc lib. 6. St. l. 6 *corum creuit potentia, ut Prouinciam Italiæ,* hanc Neapolitanam intellige, Μεγάλην Ἑλλάδα ταύτην ἔλεγον, καὶ τὴν Σικελίαν. *Et Siciliam, Magnæ Græ-ciæ nomine appellarent.* Homericus Vlysses, non

Euri-pides Siciliam, sed Græcam Terram censuit, hæc ad Cyclopem effatus:

Γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοῦς.

Οἰκεῖς, ὑπ' Αἴτνῃ τῷ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.

Terræ enim Græcæ penetralia
Incolis, sub Ætnà ignifluà petrà.

Tunc tẽporis, aut Tyrãnide, aut Aristocratià, seu Democratià Respulica Siciliæ agebat, non.

dùm

dùm adſueta ferre Monarchas. Exìn etiàm ſtudiorũ, ac profeſſorũ varietas ortũ duxit. Numina ipſa Athenienſis Academiæ tutelaria, ad eã inuiſendam non ſemel, ſed iterùm perrexere, cum peregrinante Academià peregrina. Ennam luſtrauit Minerua, oraſque maritimas Hermes, à quo Mercurij promontorium auſpicium, nomenque retinuit. Sicelides Muſæ ſuũ habuere in hàc Solis Inſula Permeſſum.

Ecquam dedit prolem omniſcia tellus Sicula? Quot ſuo fouit calore ingenia? Quot illuſtres ſubmiſit Philoſophos, Mathematicos, Medicos? Omnium fermè ſcientiarum coronides à cætero orbe inſula iſthæc inſpectandas erexit. Loca ipſa, quæ totam Phœbo ſacram, ac pergratam fecere, Philoſophantibus opportuna. Panhormæa vernantis Pomonæ periſtromata, Himerenſes cliui, Meſſanenſium aulæa varia, diſcoloris Hiblæ, ac mellitæ tapetes, agri Leontini, qui Herculeos occupauere ſuà pulcritudine oculos, Ennę florentis, Ætnæ vernantis amęniſſimi tractus, quos delitiarum paradiſos contemplantibus, aperiunt? Quam gratas Nemorum vmbras nõ ad horrorem, ſed ornatum inſpicias? Nulla hic flumina luto decurrunt ſordida, ſed quæ agitata etiàm ſpeculum præbent. Arcana Terræ Sicanæ miracula, qualibus

men-

mentes ſtimulis laceſſunt? Prodigioſi montes, prodigioſiſſimi fontes, reciprocantes paludes, flexuoſi Maris Euripi, penitiſſimę virtutis plantæ innumeræ anſam ſpeculationibus præſtitere. Aeris ipſa ſerenitas, rarò turbida ad ſidereũ ſpectaculum, etiam vulgares inuitat. *Poeſis Siciliç cognata.* Indigenis illa ſuis ὁρμὴν πυρὸς Igneũ impetum, ac feruorem impreſſit. Illaborata Siculorum Muſa, non illepida, ſpontè fluit, ſcitque indociles vias percurrere. Mille in dies eructant carmina; ſed quæ vernaculo idiomate, Ætnæo feruẽt incendio, vernantq; flore. Flãmas violà, ac rosà conueſtiunt. *Poetica amantium vota* ſuſpirijs Lybicum cient, ſuauitate ſaccharum inſtillant. Commentitiæ fabellæ, colorata inuolucra, quibus ceu fucis, atque ornamẽtis verſus omnes inſperguntur, plurima in Trinacria ſunt, aut propè. Nullum in eà, vel ſcopulum videas, abſq; Græcanico fuco : nullum littus, abſq; Græco ſale. Circumſpice: en tibi Alphæi amores, obliquam Arethuſæ fugam, primos Herculeæ Deitatis honores, Dianæ fontem, mira Dædali opera, atque artificia, Æneæ tempeſtates, Anchyſes parentalia, Cereris faces Ætnæo è cratere accenſas, Solarium ſtabula ſonipedum, Errores Vlyſſæos, Æoli caua ſaxa, ac ventoſa palatia. Ventorum carceres

Vulcaniam fornacem, Ephæſtias officinas, inſulas, montem Templum, Calypſus Nymphę domicilium, Geryonis boues ab Alcide exportatos, Inferorum fores, Brontis focum, Cereris templum, atque falcem è cælo deciduam, Triptolemi currus, Immortalitatis fornacem, Ennæ cuniculos, Proſerpinæ raptum, Plutonici limites imperij, Inferum lacum, Cyclopum caulas, atque aulas, Aquilam Iouis adminiſtram, Vertumni ſedem, Scyllæ & Caribdis ingluuiem. Typhonis, & Enceladi ſagittas, Typhoei ſedem, Neptuni ſpeculum, montem, tridentem, Stagnum Dianæ, Palicorum fontem, ac paludem, Crateres Palicorum fratres ebullientes, Thaliæ, cum Ioue congreſſus, aç partum, Tres Cyclopum ſcopulos, Polyphemi contubernium, Specum Plutoniam, Nympharum lucum, Daphnis ex Mercurio, & Nymphà ortum, Matrem Idæam, Læſtrigonios campos, Iunonios montes, ac Fanum, Hecates ſceptra, atque ſpectra, Apollinis oraculum, Iouis togam à Proſerpinà Dianà, ac Mineruà, ex Ennæ floribus contextam, Cyanes fontem, & centùm alia.

Gymnaſia, & Academiæ cõplures publicæ, priuatæque iàm nunc per totam fermè Siciliã

patent. Nullibi magis variegatam, quàm inibi inſpectabis, Pallados pallam. Siculum traijce fretum, maritimum littus circumnauigà, videbis tecum circumnantes Camœnas, Nymphaſque Sicelides. Cephalędium, Himeram, Drepanum, Megaram, Mylas percurre, nõ deerũt innumeri, qui ſeſe obijcient, *Philoſophi*, atq; Academici. Mediterraneas plagas perluſtra; *Leontinos*, Agrigentum, Tauromenium, atq; oras *Philoſophianas*, paſsìm Hermetis, ac Philologiæ adnotabis, veſtigia. Muſæa centum, centumque Lycæa habebis obuia. Panhormus πᾶν ὅρμος Hortus Acedemicus tota eſt. Suus nõ cædit mons Ercta Permeſſo, non Orethus Caſtalio, non Hippocrene cędit Eleutherus, nec ſuæ Morijs oleæ. Prata cliuos, villulas, Poetarũ ſuſpirijs magis afflatas videas, quàm Ventorũ flatibus; magiſque cupientium votis, carminibuſque, quàm fluminum ſuſurris. Gens Panhormæa ſpeculationibus idonea, acuta, ingenioſa, docilis. Ad plura ſimul addiſcenda non ſemel applicita; plureſque inſequens Lepores omnes adſequitur. Æſtuat initio, quod ſi tepeſcit, aliquandò, etiàm pro libito feruet. Genio quidèm ad omnia prompto, ac ſollicito. Huius Vrbis ſimulacrum videre eſt, eiuſque tempora coronata ſerto, ſeu Laureà ſapientibus paratà. Anti-

quum etiàm Panhormi Numiſma, ſeu Toreuma D. Carolus à Vigintimillijs Vir omnis litteraturæ, præcipuè Mathematices peritiſſimus obtulit inſpiciendum; in quo ære fuſo Vrbis inſignia ſunt Pallados, ac Gorgonis caput; queis ſapientia Theorica, atque Politica exprimuntur. Reaccenſorum Academia, Proregum tutelà, & auſpicio inter primas adoptanda. Quæ olìm hoſpita Palatij, iam nunc in Ædibus S. Ioſeph. Cler. Reg. ſtatuit ſedem. Veſtæ matris ignem ſeruat immortalem, quem ſi extingui contigerit, mox iterùm cernimus reaccendi. Sopita jacet aliquâdò, at ſine fomite, atq; algens nunquàm. Eam ſi vel minimo excites flatu

Viuet, & ex minimo maximus ignis erit.

Suum ipſa æmulatur Ætnam, qui ſi interdiù euaporat, ardet noctu flammeus. Hæc eſt ara ſemper incenſa, quæ gelidos calefacit, animatque, ſpiritumque tepentem denuò ad incendium ſuſcitat. Panhormæi Academici hęc natura eſt, hic mos; ocians videbatur, extemplo feruet, expumat, atque implacidà fertur mente. Arebat, ſilebat, mox totum adloquitur Hymettum. Meſſanam πολυτέχνη, καὶ Πανσοφία. *Multiplex ars, omniſque ſapientia*, ceu variam Pinacothecam exornât. Oppidum hoc Meſſeniorum aduentu, Academiam excepit;

quam ad hæc vsquè tempora pernox ſequitur, obſequiturque perdium. Ingeniorum Exquilias Meſſanæ inuenies, ac Philoſophantium Autumnum. Iuuentus litteris initiata, nunquam dediſcit. Gens boni tenax, mordicùs tuet, ſi indipiſcat ſemel. Speculationi vehementer addicta, validius addiſcit. Facultatum, Scientiarumq; communicationes in hac vrbe vigent maximè, vbi maior eſt animorum vnio, atque communio. Lex eius abrogata nunquàm, rata, conſtans, Reipublicæ bonum viciſſim mutuari, ac prò virili parte integerrimum tueri. Peniciſſimos receſſus oculis Meſſanenſium Natura ipſa obiecit, nè ſinat eos à ſtudijs feriari. Scyllæi vortices, ac Neptuni Tridens eos ociari non ferunt. Inibi omnis portenti ærarium eſt, difficilibus inuolucris obſignatum. Publicum Gymnaſium celebre, publiciſque floret honoribus. Nec priuatæ deſunt Academiæ, in quibus ſuas agunt ſciendi cupidi Synaxeis.

Syracuſiæ reliquiæ, adhùc ſciendi cupiditate feruent. Indigenæ verè Academici, carmine ſuperbientes natiuo. Eructant inter vagitus carmina, & cum lacte nutricis hauriunt, Alcræi fontis Latices. Plectro cogunt Muſas, mille iretiunt Sophiam iocis, varijs adlinunt fucis, ac leporibus centùm adulantur. Vrbs Catanenſis

Æt-

Ætnæ vicinià non ignobilis, Imperialibus priuilegijs aucta, Laurearumque dispensatrix, quas è suo Apollineo Nemore decerpit. Propè igneas, scaturigines suæ adsidunt, tripudiantq; Camœnæ. Catanensium ingeniorum fluenta flammea, quorum haustu ardentia promunt eloquia; nec citrà igneum furorem Poetæ fiunt.

Superesset peregrinam, errantemque Academiam per vniuersum orbem insequi. Scio quidèm id laboris quosdam subijsse, præcipuè Middendorpium, qui omnium Academiarum instituta, ac priuilegia fasce collegit. Ipse ad meum collineabo scopum, Academiarum externarum, atque Academiæ, hospitantis, & peregrinæ selectiora, ac digniora monumenta alterà opellà complectar.

ACADEMICI

RITVS, ET ACADEMICORVM mores.

SYNTAGMA VII.

Academici Auditores.

CAPVT I.

Sylloge.

ACademicorum laus est audire. Sapientiæ studium Philosophia, & quare? Pythagorici auditores taciturni. Abaris sacerdos Apollinis. Philicoi, audiendi cupidi. Philosophi auditores. Aurium plantator, & irrigator Deus. Plantare aures quid? Quò sapiens quis fuerit, eò est auditor. Ingluuies, ac sciendi cupido inexplebilis. Philosophia cur Cyclica dicta. Iamblici auditores. Animus auditione uiget. Academicus auritus, non Polyglottos. Apollinis simulacrum. Audiens sapiens sapientior. Sapientiæ ornamentum auditio. Sapiens ab omni discit homine. Senex auditor. Pelagus nō dedignatur flumina. Saturnus, ac dies philicoos. Solon auditor. Christus auditor hominum. Abaridis laus Pythagoræ auditorem fuisse. Iulianus, Chrysantius, Aedesius, auditores. A Dipsade morsi. Sciendi auiditas.

PRima Academicorum laus est audire, quippè qui Auditorum titulo cohonestantur.

Nul.

Nullum hoc priuilegio maius eſt, ſi quis ſenis, atque ſapientiſſimi *Præceptoris* auditor fuerit. Profeſſoris benemeriti plauſus, in ſuos redūdāt alumnos auditores. Alexander ſuum iactabat Stagiritam, ſuum quoq; Stagirita *Platonem*, & Socratem Plato. Primus omnium *Pythago*ras, vti prodidit Hugo Victorinus, ſtudium ſapientiæ Philoſophiam nuncupauit, maluitque Philoſophus, quàm ſophos dici, cum anteà ſophi, ideſt ſapientes vocarentur. Pulcrè, & modeſtè quidem inquiſitores veritatis non ſapientes, ſed amatores ſapiētiæ appellabat; quia adeò omne verum latet, vt eius amorē, quantumlibet mens ardeat, quantumlibet ad eius inquiſitionem adſurgat, difficilè tamèn ipſam, vt eſt veritatem comprehendere poteſt. Quiq; ad Philoſophiæ conſcenderat ſupercilium, vt refert de eo Iamblichus, Ἄξιον ἡγεῖτο ἑαυτὸν ἐκμανθάνειν *dignum ſe doceri reputabat*. Suos ille diſcipulos, qui turmatìm confluebant Ἀκυσματικοὺς *Auditores*, intèr cortinam auſcultantes appellari voluit; ſuaſque theorias Ακούσματα *Auditiones*, quas tamquam Θεῖα δόγματα *diuina oracula* auſcultarent, attenderent. Idem auctor de illo ſcripſit. Σιωπικοὺς εἶναι, καὶ ἀκυστικοὺς, καὶ ἐπαινεῖσθαι παρ' αὐτοῖς τὸν δυνάμενον ἀκοῦσαι. *Taciturnos eſſe, & auditores voluit ſuæ doctrinæ ſequaces: atq; apud illum re-*

c. 6.

c. 30.

censeri eos, qui possent auditionem inuigilauisse. Quin etiàm Abaris ille sacerdos Apollinis, qui ex Hyperboreis venit, ferè senex annis, auditor fuit Pythagoræ, vt quęcumq; ad munus sacerdotale pertinerent, ab Græcià ad suos reuersurus apùd Hyperboreos locuplete prædà reportaret. Sapiens, atque Academicus cumulatè celebratur si φιλήκοος *Audiendi cupidus, atq; studiosus;* vocitetur. Plutarchus in Symposio φιλήκοον Νεανίσκον *Adolescentem audiendi curiosum voluit esse.* Philostratus, Iuuenem hospitis cuiusdam filium decimum agentem annum laudat quod φιλήκοος, καὶ χάιρων τῷ μανθάνειν, *audiendi studiosus fuerit, & disciplinarum cupidus.* Heraclitus Philosophus, à Clemente Alex. adductus quosdam audire nescientes, nec dicere despiciebat; adiutus (ait Clemens) à Salomone dicente: *si fueris* φιλήκοος, *atque audire dilexeris, suscipies; & si inclinaueris aurem tuam eris sapiens.* Aristeas à Philocrato interrogatus quà ratione posset, quis esse φιλήκοος?

lib. 1.

lib. 1. Iconũ

lib. 2. strom

Respōdit: Διαλαμβάνων ὅτι πάντα συμφέρει γινώσκειν, ὅπως ἂν πρὸς τὰ συμβαίνοντα ἐκλεγόμενους τι τῶν ἠκροαμένων, ἀντιποτιθεὶς πρὸς τὰ τῶν καιρῶν ἀντιπράσσηται *Si existimauerit omnia cognoscere plurimùm conferre;' ad hòc ut ex auditis aliquid seligat, & opportuno promat tempore, atque ad praxim disponat.* Atquì ait

San.

Sanctissimus Pater Syrus in cantico ad Sapientiæ laudem composito, Gerardo Vossio interprete. *Largire ò Deus doctrinam amanti doctrinam. Amanti autem doctrinam, multa concedetur doctrina.*

Audire prò discere, pcipere, pdiscere vsurpatũ. Ἀκούειν, quoq; disciplinis imbui est, atq; discipulũ esse. Ἀναξιμένης, ait de Anaximene Laertius, ἤκουσεν Ἀναξίμανδρον *Anaximandrum adijt audiuit.* Celeberrimi omnium Philosophorum primates. Ægypti, Chaldææ, Indorum, Æthyopum, Phęnicum, atque oris Iudęorum perlustratis, prius se se auditores, quam doctores præbuere.

Diuinissimè Dauidicus Psaltes cecinit, Deũ נטע אונים Natangh oznaim *aurem plantasse.* Tropicè. Hoc est Aurem ad audiendum aptam reddidisse. Seu ĩ aure sua eloquia inseruisse, inseuisse. Isque idem est, Episcopo ad lyram canente Synesio, qui

Ἐξ ὀχετᾶν ὑψιφορήτων

ὠδῖσιν, σοφίας νόον κατάρδων.

De riuis excelsis,
Sapientia partubus mentem irrigat.

Doctoris sermo roscidus, eloquiumq; fluens erumpentem sapientiam irrigat, per aurium inciles infusam: ac tenellos auditorum con-

ceptus auditionum imbribus irrorat ad incrementum.

Quò ſapiens quiſque fuerit, eò cupidus audiendi, atq; addiſcendi euadit. Non tument colla ſapientum, nec riget ceruix, dum intrà ſe neſcio, quid cornicantur, vel ſtupidis in terram oculis turgida, atq; inflata verba trutinare videntur. Socrates id de ſe vnum prædicabat ſcire nimi: quod ignoraret. Quandò & adſtruit Salomon cūctas res difficiles, ac ſermone inexplicabiles. Et alius diuini vir ſpiritus, abſconditam eſſe profatur ſapientiam, & intelligentiæ locum ab cunctorum oculis viuentium. Quin & ſcientiæ profundæ Ariſtoteles, eiuſmodi nobis difficultates oboriri ſcribit, in Naturæ manifeſtiſſimis, quæ Nycticoraci offunduntur Solem inſpectare tentanti. Hinc eruditorum nobilis illa eſt cō-
lib. 4. iectatio, quod ſcire expetant omnes, nec fruſtrà
c. 25. omninò eſſe appetitus queat, deſiderare quem-
antiq que, vt ſe ignorare ſciat. Hæc ex Cælio decerpſi.
lect. Illud idem ſuadet Bernardus: *Plus, diligas*
punc. *audire quam audiri.* Itemq; Plinius Iunior, in Epi-
7. ſpi ſtolà, quam ad Pompeium Baſſum miſit, hæc
rit. do de quodam ſcribit. *Gaudebam quod multa diſpu-*
ctr. *taret, multa audiret, multa lectitaret; cumque pluri-*
lib. 4. *mùm ſciret, quotidie tamen, aliquid addiſceret.* Et cū
ep. 23 Nazianzeno: *Ità naturà comparata eſt hominum*

ra-

ratio, vt inexplebilis sit, & audiendi, & loquendi *orat.*
vis. Nunquam ad satietatem sapit homo. Ing'u *53.*
uies, atq; cupido sciendi, quę ipsum chaos, &
spatia illa Exocosmica absorbere satagit, fortas-
sis primis rerum, ac facultatũ rudimentis quie-
scet? E porticu in vestibulũ, inq; adytum ipsum
Naturæ, occlusum remotũq; audacter nititur;
& quò magis audierit, eò fortius inualescit, vt
penitiora quoq; audiat. Audientium perfecto-
rum cupiditatem admiratus Augustinus. *Aui-* *in ps.*
ditatem, dicebat, *vestram tantam video, vt semper* *103.*
parati sitis audire. Recolo Solonis sententiam à
Terentiano Demeà relatam. *Nũquàm ità quis-*
quã benè subductà rõne ad vità fuit; Q- in res, ætas,
vsus semper aliquid adportet noui Semper aliquid
noui, atq; inusitati fert Naturæ studium. Huic
Oceano nulla promõtoria, nullę occurrunt co
lumnæ. Doctrinarũ alimentis in dies viget ani
mus, atque sinè termino augetur. Philo-
sophiam iurè Zenophon Εγκυκλοπαιδέιαν *circula-*
rem appellauit disciplinam. Circularis est in gyrũ
agitur sempiternũ, nullo termino clauditur, ad *Iliad.*
quem tandèm in terris degens, peruenire pos- *1.*
sit homo. Accipe *Homerum:*

Εγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα
Νῦ δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μύθων ἀκούων,
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θύμος
Παλαιά τε, καὶ πολλὰ εἰδώς.

Eram adhuc puer, ast vbi iam sum
Grandior, & reddit me aliorum oratio doctum,
Ipseq; grandescit mi animus,
Antiqua & multa explico noscens.

Quantà suauitate replerentur, ac delectatione Iamblici auditores refert Eunapius in eius vità. οἱ δ' ἀλήκτως ἔχοντες, καὶ ἀκορέστως τῆς ἀπολαύσεως ἠνώχλουν αὐτῷ συνεχῶς, καὶ προστησάμενοι γε τοὺς ἀξίους λόγου πρὸς αὐτὸν ἔφασκον· τί δῆτα μόνος ὦ διδάσκαλε θειότατε καθ' ἑαυτὸν τινὰ πράττεις, οὐ μεταδιδοὺς τῆς τελεωτέρας σοφίας ἡμῖν;

Qui vero indefesso eius audiendi studio ardebant, neque satietatem eiusce voluptatis capere poterant, assidui illi erant conuiuæ, & productis in medium, qui cæteros antecellebant, his eum compellabant verbis. Quid ità solus, Diuinissime præceptor seorsùm agitas? Neque de absolutà tuà sapientià nobis quidquam impertis? &c.

lib. 7. de rep. *Plato*, Philosophiam esse πολυμαθίαν *plurium rerum addiscentiam docet*. Vndè subdit Erasmus: Viro prudenti res quamplurimas audiendas esse. Auritum non Polyglotton esse Academicũ iuuat. Vulgare Græcanicum Zenodoti Adagium.

Ἄκυε τοῦ τὰ τέσσαρα ὦτα ἔχοντος.

Eum audi qui quatuor habet aures.

Apud Lacedæmones Apollinis simulacrũ,

qua.

quatuor aures habuisse, refert Aristophanes Grammaticus. *Ad* sapientem refero, qui vti Harpocrates mutus, & elinguis totus, auritus tamen, atque oculatus est.

Audi mortalium Sapientissimum. *Audiens sapiens sapientior erit.* Ἀκύσας σοφὸς σοφότερος ἔσαι. Paraphrasis Bedæ ea est. *Audiet sapiens minor maiorem.* Ostendit neminem in hàc vità ità sapientem fieri posse, cuius sapientia nequeat augeri. Semperque moris esse Sapientum, vt dictis maiorum, & aliquandò minorum auscultent. Adstipulatur Rodulphus Baynus. pou. 1.

Nemo vsque adeò sapiens est, vt sapientior esse nõ possit audiẽdo, imò quantò quis sapientior fuerit, tantò paratior ad audiendum esse solet. Hebraicus textus habet: ישמע חכם ויוסף לקח *Audiet sapiens, & addet doctrinam* Lumen lumini congestum, sidus creat. Lucis intensioris radius, quem lucis emphasin ἄλω, atque abundantiam vocant, *L*unam redimit. Sapientiæ doctrina superaddita eius ornamentum, & parergon ẽst; ac maioris notitiæ appendix. Quis sapiens est, ait, Filius Zomà, inter Hebræorum sapientes celeberrimus? הלמד מכל-אדם *Halomed michol Adam. Qui discit ab omni homine.*

Sapientibus interesse, eorumque sententias animo percolere, illis sępè adsociari, illos audire,

est

eſt ſapientem eſſe ità cecinit Menandér:

Σοφία γαρ' ἐςι, καὶ μαθεῖν ὁ μὴ νοεῖς,
Σοφοῦ γαρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφοῦ τε μανθάνειν,
Σοφεῖς ὁμιλῶν κ' αὐτὸς ἐκβήσῃ σοφός.

Diſcere quod neſcis, id ſapientia eſt.
Sapiente ſapiens aliquid à viro accipe.
Sapiens eris ſapientibus ſæpè adſſidens.

Ne verecundetur ſenex auditor fieri; nec pudeat eũ, qui in roſtris, atq; cathedris ad ſenectã vſq; omniũ acclamatione, & plauſu artes omnes profeſſus eſt, nõ pudeat inquam in imò ſubſellio Iuuenem audire. Sublimiori quidèm laude ſcenam aget auditoris, quàm egerit doctoris. Pelagus ipſum, vaſto, ac profundo gurgite purpureum, ampliſſimiſq; oris circumdatum, torrentium, atque fluminum minores aquas non dedignatur, quin obuijs hoſpitatur vlnis, inque ſuo ſinu colligit. Immenſa vndarum moles, inſtillantia fluenta non reſpuit. Ecqui Intelligentijs ſpiritualibus ſeniores? At illi viciſsìm illuminari ſatagunt. Quis annoſo inueteratior Saturno? Quid antiquius ipſo die, qui cum mundo condito σύγχρονος, eodem partu euixit? Et tamèn, vt Publius ſenario luſit,

Diſcipulus eſt prioris poſterior dies.

Et

Et Regi⁹ Prophetes יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יחוה דעה. *Iom leiomiabbiangh omer. velailah lelailah iechaueh danghah. Dies diei eructabit eloquiū, & nox nocti scientiam ostendet.* ps. 18

Γηράσκω. (dicebat Solon, vnum è septem Sapientiæ miraculis) ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος. *Senesco semper aliquid addiscens.* Et Menander, seu ille sit Æschylus apud Stob. serm. 29.

Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.

Est discere pe honesta res seni quoque.

Admirare quoeso sapientissimum omnium, ipsamque Sapientiā in humanitatis exuuio latitantem, quæ diuino omnia perlustrabat intuitu Hęc Hypostaticè cū nostri hominis, naturà indissolubili cōiūctione colligata, Beato simul, ac supernè infuso lumine, res omnes arcanas futuras, ac diuinæ omnipotentiæ subditas clarissimo cognoscebat obtutu. Ille igitur Homo Deus, primæ ac tenellæ ætatis compleuerat dies, cum inter Doctores humani discursus auditor, querulis parentibus, ac dolentibus nimiùm, innotuit. Iure meritò exclamat Augustinus: *Illa ætas venit in mentem, quæ nobis commendatur, & innotuit ex Euangelio, quà ætate pueri li inter maiores ætate, iunior inter seniores sedebat, & super oēs docentes se intelligebat.* O superbissimū terrenę, atq; inflatę sapientiæ fastū, audire cōtēnētis, audiri cōtendentis. Phalaris Siciliæ Tyrā- in ps. 118.

nus

nus ad Abaridem Hyperboreorum ſacerdotem ſcribens, potiſſimam eius attingit laudem:

Πυνθάνομαί σε χάριν ὁμιλίας ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐξ ὑπερβορέων εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀφῖχθαι τόπους. Πυθαγόρᾳ μὲν οὖν τῷ φιλοσόφῳ, καὶ Στησιχόρῳ τῷ ποιητῇ, καὶ τίσιν ἄλλοις τῶν ἐλλογίμων Ἑλλήνων συμμεμιχέναι, καὶ πολλὰ παρ' αὐτῶν προσμεμαθηκέναι: Ζητεῖν δὲ καὶ πλείοσιν ἱστορίας, χάριν ὧν ἐκ οἶσθα ἐντυχεῖν. *Accipio te ob conuerſationem cum illuſtribus viris, ex Hyperboreis in loca noſtra veniſſe, & cũ Pythagorà Steſichoro Poetà cũq; alijs quibuſdam præclaris gentibus conuerſatum, multaq; ab illis addidiciſſe: quærere autem, & cum alijs quibuſdam congredi, ob rerum hiſtoriam quas ignoras.* Habes ſummã præclariſſimi Sacerdotis iam ſenio cõfecti laudẽ fuiſſe, ſilicernio proximũ, addidiciſſe, quæ neſciebat. De Iuliano Eunapius tradit ĩ Maximi colloquiũ recepto, diſcedendũ ſibi nõ putaſſe, ſed eorũ more, qui à Dipſade morſi ſunt, τῆς διψάδος δηχθέντος, plenis faucibus auidè, & ſine reſpiratione diſciplinas haurire cõſtituiſſe. Idẽq; de Chryſanthio Ædeſij auditore ſubdit. Pergamũ cõtẽdẽs incidit in virũ, qui in tradẽda ſuà doctrinà adultior florebat, patulas ſiti fauces ſubijciens expleuit ſe, atq; ingurgitauit. Et de Ædeſio Iamblichũ audiẽte. Pendebat ex dicentis verbis, neque audiendi deſiderium explere poterat, è Cappadocià in Syriam profectus.

ACADEMICORVM SILENTIA.

CAPVT II.

Sylloge.

PHilosophicum silentium. Luscinię, Siderum, Apum Noctis, cælorum silentia Poetæ coaxantes à Castalio fonte ablegatæ. Noctuę Palladi sacrę silentium. Cęli apsophi. Angelorum σιγὴ, taciturnitas. Silentium Deo sacrum. Numen Triops. Academici Sigalio Deo deuoti. Gymnasiorum inscriptiones apponendæ. Pythagoricum silentium quinquenne, seu per triennium. Echemythia. Sylentium philosophiæ vertex. Silentij viæ. Oxyli speculatores. Silentio scientijs litatur. Dei imitatores, atque æmuli taciti. Ægyptiorum mysteria inter silentia cõmunicata. Hirundinem sub tecto habere inhibitum. Eius rei caussa. Hirundines loquaces stultæ. Musæa Hirundinũ. Areopagiticum silentium. Tacita Angerona Harpocrates Academici silentij Numina. Arbos Persea. Palladis silentiarij. Angerona digito ad os admoto. Silentij bona. Tacita Siopea, & adolescentula quare dicta. Numęcũ Nymphà congressus. Silentium sapientię comes. Philosophi non absquè silentio sapientes. Silere est sapientem esse. Sapientiæ lydius lapis, atque index uelum, ac sepes taciturnitas. Annus silens. Tempus pede tacito, ac cito. Eadem origo silentij, & siluæ Charasc Hebræis. Siluani Academici etiam taciti. Garruli sophistę linguà solum sapiunt. Academiarum Cicadæ

Hirundines, Turtures, Arabici tibicines. Inscitiores verbosi. Chius Coum canere non sinens. Echo Telenicia Silua garreintium Dodonæa. Iupiter Dodoneus. Calamo non vocibus sapientes confligunt. Paginarum, ac voluminum linguæ. Antipater Stoicus Calamoboas cur dictus?

NEmorum recessibus, ac Silentio, Musis litatur. Decet oẽs silentium, ac linguę frænum inijcere, sed maximè Philosophos. Taciturnitatis Enchomia plures congessere. Ipse Philosophici silentij tantummodò laudes breui præstringam, & excurram. Ab adiunctis Academico Silentium suadeo. Gymnasiorum saltus à platearum confinio remoti silent, et leni tantispèr murmure garrientibus auris respondent. Nox tempestiua Studiosi cętus amica ore compresso & silenti, tacita mundi exploratrix Siderum turmas ordinatà vertigine tutò mouet. Abdita Musæa, & seclusæ Gymnasiorum fores; taciturnitatem hortantur. Aspice quæso *Luscinas*, quæ semestri silentio animantur ad cantum. Apes tacitæ mella legunt; Vespæ, quæ raptu viuunt strepentes circumeunt. Clangit crocitatu carniuorus Vultur, vbi contemplatrix Aquila in Silẽtio, & in spe solem suum meditatur. Clamosus dies verbum eructat, nox silens

lens ſcientiam indicat,& nutu capeſſit.Coaxantes poetæ à Caſtalidum fontibus eliminantur, ad quorum hauſtum, non niſi compreſſis perueniтur labijs. Noctua *P*alladi ſacra, quæ in ſuo nidulo totum diem ſilentio tranſigit, noctu, abſque murmure circumuolat. Cicada inſectorum inſipientiſſima, Permeſſijs ablegata limitibus, quia ſemper ſtridula, nec ſtata nouit tempora,tacendi, atque aggarriendi. Celerrimos orbes, quos dei oratores eſſe probauimus ἀψόφους *ſinè ſtrepitu*, ac ſilentèr circumagi *A*reopagi Vertex adfirmat. Angelicarum acierum peculiarem σιγὴν ſilentium, Syneſius appoſuit; atque ipſum inprimis Τρίοφ *Ter oculatum* Numen; maximè omnium abditum,& occultatũ, ſibi ſilentium voluit ſacrari,quod peruigilio comite excubitoris munere perfungeretur, atque æternitatis arcana inuiolabili lege cuſtodiret. Academicus igitur Deo Sigalio ſe totum deuoueat, atque in Pharium ſe vertat Harpocratem Ægyptium. Eſto Gymnaſijs quibuſcumq; inſcriptio *TACE CAVE CONTEMPLARE.* ſeu illa *TER SILE.* Vellem profectò vias omnes quæ ad Gymnaſia ducunt Silentii vias appellari, vt Academicis illùc properantibus ſilentium ſuadeant. Eo nomine inſignitum tradit Pauſanias ĩ Heliacis,iter à Gymnaſio ad la-

de dd. nn. 4.

uicra, atq; ait olim vocatum Σιωπῆς ὁδόν. Quod ab Oxylo ſpeculatores miſſi ad exploradā Eleorum conſilia, voce compreſsà propugnatorum ſermones ſubauſcultando excipientes, impunè ad Ætolos redierint. Ab hoc ſpeculatorum ſilentio viam nomen accepiſſe adfirmat ille. Deindè temporis decurſu athletarū Gymnaſium illud Academicos excepit, quibus via ſilentij, Pythagoricū ſilentium indicebat. Iurè igitur meritò à *Platone* Ariſtotele *Pythagora* Silentium auditoribus Academicis fuit indictū, quos taciturnitate modeſtià, ſciendi cupidine initiatos volebant. In *Pythagoræ* Gymnaſio quinquenne aliquibus Silentium prçcipiebatur, nōnullis verò feruentioris ingenij per biennium, aut triennium. Eius ſectatores Ἐχεμυθίας cauſsà ſilentij, nullos guſtabant piſces, quos ſinè clamore pelagus incolere ſcimus. Accipe Tzetzes carmina.

Ὁ Πυθαγόρας κορυφὴν πάσης φιλοσοφίας,
Τὴν σιωπὴν ἐνόμιζε, καὶ τὸ κρατεῖν τῆς γλώττης·
Ὅθεν μετὰ συμπέρασμα πάσης φιλοσοφίας,
Καὶ τὸ σιγᾷν πενταετῶς ἐδίδασκε τοῖς μύσταις
Ηραχίσι κατορθυμένον ἐυροτμήτοις ἄγαν.

Pythagoras verticem totius Philoſophiæ,
Silentium nominauit, atq; cohibere linguam.
Vndè poſt finem totius Philoſophiæ,
Et tacere quinquennio docuit initiatos myſtas.

Bre.

Breuibus quod rectum erudiens, & bene numerosis ad nodũ m.

Scientiarũ auditores Mystas, ceu ſacris initiatos appellant; vtriſq; enim ſacrũ ſilentium commẽdatur. Apuleius: *Sacris pluribus initiatus, noſti ſanctam ſilentij fidem.* lib. 3. Quarè inter Pythagoræ ſymbola illud recenſetur. *Linguam coercito Deum imitatus.* Γλώσσης πρὸ τῶν ἄλλων κράτει θεοῖς ἑπόμενος. Scitè explicat Iamblichus. πρῶτον γὰρ ἐστι σοφίας ἔργον, τὸ τὸν λόγον ἐπιστρέφειν εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἐθίζειν μὴ ἔξω προϊέναι τελειοῦσθαι τε καθ᾽ ἑαυτὸν, καὶ ἐπιστρεφόμενος εἰς ἑαυτὸν τοῖς θεοῖς συνακολουθεῖ. *Primum opus ſapientiæ eſt ſermonem in ſeipſum conuertere, & adſuefacere ne foras progrediatur, vt perfectius reddatur in ſeipſo. In ſe etenim conuerſus Deos ſimul ſequitur, atque æmulatur.* Meminit & Porphyrius ſilentij in cõ. Antr. Aegyptiorum ſapientum, quibus vetitum erat nè quis præteriens loqueretur. Silentio enim Philoſopię myſteria cõmunicabat. De Pythagoræ myſtis ſilentio initiatis Zenodotus in Collectaneis. Σιωπηλότερος ἔσομαι τῶν Πυθαγόρᾳ τελεσθέντων. *Taciturnior ero, quam hi, qui ſunt Pythagorę initiati.* Eunapius in Proæreſio. Iam conſenſum auditorũ Proęreſij πυθαγορικὸν θέατρον *Pythagoricũ ſilentiũ tenebat.* In tãto pretio apud Pythagorã erat ſilẽtij cura, vt ẽt Cynicos Philoſophos tædos inprimis, ac prorsùs caninos ĩ hoc tñ vno Pythagorę

se-

ſequaces, retulerit Archeſtratus Geltus in Ga-
lib. 4 dipn. ſtrologiâ apud Athenęum. *O viri ſapientes, qui taciturnitate ſolà Pythagoræ obſequimini.* Πυταγορίζοντες τὸ σιωπᾷν.

Achemythiæ præceptum erat, vt teſtatur *lib. 2. c. 1.* Laertius, linguæ infrænatio, ac ſermonis inhibitio, ne quæſtionibus, & altercationibus *Pythagorei* implicarentur, ſed à ſobrio, & attento ſilentio ſapientiam auſpicarentur. Idem Pythagoras præcepto inhibuit, nè quis Hirundinem ſub eodem tecto haberet, quia nimium obſtrepera contemplantium mentes turbaret, & loquacitatem ſuaderet. Hirundines ſtultas, quia loquaces ſunt, appellat Ariſtophanes in Ranis Ἐςι καὶ ςωμύλματα Χελιδόνων Μουσεῖα. *Stulta blateramina, Muſæa Hirundinum.*

Quid de ſanctiſſimo illo ſapientum conſeſſu Areopagitico loquar, cuius ſilentium in Prouerbium abiit, vti Alciphron in Epiſt: Γενοῦ μοι τὸ νῦν Ἀρεωπαγίτου ςεγανώτερος. *Eſto mihi nunc Areopagità taciturnior.* Tria Numina Silentij præſidio, ac tutelę dicata fuiſſe accipio. Duo Romani Tacitam, & Angeronam. Ægyptij alterum Harpocraten, videlicet colebant. Hic Piceus Deus erat, taciturnæ noctis induſium ferens.

Quique premit vocem, digitoq; ſilentia ſuadet.

Illi etiã Perſea Arbos ſacra, cuius frondes lin

guæ

guæ figuram imitantur, fructus verò cordis. Certè vt ſapientibus indicaret loquendi modũ, ac ſilentiũ arctiſſimum indiceret Palladis Militiæ, quæ ſuos iubet eſſe ſilentiarios, atq; peruigiles. Angerona itidèm digito ad os admoto, ſeu vti Verrius Flaccus Maſſurius adijcit, ore obligato, atque ſignato Silentium denunciabat, & animi ſolicitudines, & angores propitiata depellebat. Ità enim Plutarchus in calce docuit, Silentium nõ modũ ſitim non excitare, ſed etiã moleſtià, & labore vacare, ac proindè ab omni periculo tutum eſſe. Horatius:

Eſt & fideli tuta ſilentio
Merces.

Tacita Dea, quam Σιωπήλω, καὶ νέαν *ſilentij ſtudioſam, & iuuenem* appellant, ea ipſa eſt cui Numa Pompilius primus ſacra fecit, & à Romanis adorari voluit, vt nim: Pythagoricum ſilentiũ ſapientibus ingereret. Hàc de re Plutarchus in Numà Pompilio. *At Numa Dea cuiuſdam, ſeu Nympha amorem congreſſuſque ſecum occultos, & cum Muſis conſuetudinem prætendebat. Pleraque enim vaticinia, accepta referebat: docuitq;* Romanos *vnam ſummo cultu venerari, Tacita nomine; quod eò inſtituiſſe videri poteſt, vt Pythagoricum ſilentiũ referret, atque commendaret.* Hactenus ille. Eſt ſilentium ſapientiæ comes indiuiduus. Lycur-

gus ſilentio pueros educari, ſilentium edoceri voluit. Chaldæi, Magi, Brachmanes, Ægyptii, eorumque omnium principes, ſilentio fuere cõſpicui, ac celeberrimi. Zenonis Socratis, Thaletis, Anaximandri, Anaſſagoræ, Iamblici, Procli Maximi taciturnitas etiam vulgo notiſſima.

ode 5. Pindarus in Nemæis.

Καὶ τὸ σιγᾷν πολλάκις ἐςὶ
Σοφώτατον ἄνθρωπον νοῆσαι.

Sæpè ſilere noſſe, eſt
Hominem ſapientiſſimum eſſe.

lib. 1. Anth. Silentium certè ſapientiæ eſt index, quo etiã in doctiores litteratorum cognomenta indipiſcunt. Ità Palladas.

Πᾶς τις ἀπαίδευτος φρονιμώτατός ἐςι σιωπῶν,
Τὸν λόγον ἐγκρύπτων ὡς πάθος αἴσχρότατον.

Omnis quidèm indoctus prudẽtiſſimus ẽ dũ tacet.
Si ſermonem abſcõdat, quaſi turpiſſimũ vitiũ ſit.

Silentij velo, atq; pallio inſcitiæ ſordes conteguntur, atq; in eius vmbraculo deliteſcunt. Is prudẽs eſt, ait Ennius, qui multa nedùm loqui, ſed & tacere poſſit. Cum in circulo ſilentium ora peruaſerit ſermocinantiũ ſignũ eſt, ait Plutarchus de Garrul., adeſſe Mercuriũ ſcientiarũ præſidem. Subdit: Qui generosà inſtituti ſunt diſciplinà ij tacere primùm, deinde loqui didicere. Non poſſe autem ſilere naturam incuſa-

re eſt,quod vnicam hominibus linguam,aures verò binas conceſſerit.

Annus ac Saturnus,qui omnium Deorum prudētiſſimus dicitur ὑσύκῳ ποδὶ *tacito pede* tēporum volumina percurrit. Adluſit Columella.

Tacito nàm tempora greſſu

Diffugiunt, nulloque ſono conūertitur annus.

Nec ratione vacat,quod apud Hebręos ab eodē verbo חרש *Charaſc*,nomina חרש & חורש *Chereſc*, & *Choreſc* deducuntur,quæ ſilentium,ac ſiluā ſaltumque ſignificāt. Academici,qui in Nemoribus degunt ac ſiluis, ſilentia ibidem ſeruare neceſſum eſt. Radix item Hebraica nedùm ſilere,ſed & profundùm cogitare,inſculpere, exarare ſonat. Sapientes ſub Saturni viuunt dominio, eiuſque ductu; cogitabundi,taciti, graui pede,defixis oculis,profundùm cogitant, ac partam ſapientiam in adamantinis intellectibus exarāt. Hebræis quoq; ſapiētioribus in p̄tio fuit taciturnitas, ac ſilētij amor. Simeon filius Gamaliel aiebat כל-ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיק (*Chol iamai gud'alti ben hachachmaim velò matſati lagoph tou miſtiack*. *Oībus diebus meis educatus fui inter ſapiētes,nec inueni vtilius quiddā ſilētio.* Inter doctiorū adnotationes,hæc etiālegit̄ ſententia:סיג לחכמה שתיקה. *Sciag lachochmach ſcetikàh: Sepes eſt ſapientiæ ſilentium.*

Ipſe ego méo quidèm Genio odi garrulos iſtos Λαλοὺς Ἀμετροεπεῖς Ἀκριτομύθους πολυμύθους, *Loquaces, locutuleios Rabulas, Blaterones, linguaces, ſuſurrones*. Qui ſcientias linguà capeſſunt non mente. Farciunt cottidiè centonas, & ſinè capite, & caudà fabellas. Ad Cleplydram dicere non contenti, nunquam dicunt ſufficit: fortaſsis hi ad uinum dicunt. Hi ſunt Academiarū Cicadæ etiam *Hy*eme, & noctu ſtridulæ: & Threijciæ Hirundines labijs inſtrepentes. Quidquid in buccas venerit largo eructant, alueo. Turture vocaliores, & ceu Arabici Tibicines finem neſciunt dicendi. Caute littore, & Laro longè loquaciores, nec ſanè loquuntur, ſed cornicantur. Videas auſcultantium aures horum multiloquio ſaburratas, atq; onuſtas, eoſq; veluti ſtupidos, & Lipotimià tactos à ſtrepentium conſortio diſcedere. Inſcitiores verborum copià, & dicendi facilitate, ſapientes oēs opprimunt, & verboſo clamore ſuffocant. Ità quidèm Chius ille loquax, qui in Prouerbium abijt, Coum decantatiſſimam virorū illuſtriū Inſulá, qui eà tempeſtate maximè floruere, canere non ſinebat. Sanè non eſt eiuſdem, & multa, & opportunè effari. Mens plena ſilet, nec verberata ſonat; at vacua reboat, reſonat. Teleniciam Echo, Crepitum Vaſculorum inanium, elegantiſſimè dicebant.

bant. Siluã Academicã disceptantiũ garrientiũque, Dodonææ similẽ puto, ac nimiùm strepenti Eius rei caussã esse cẽlent aliqui; quod vẽto flante pueri pensilis simulacrũ miro artificio ità dispositum erat, ut peluim ęream, sibi proximè adlocatã æneo flagello verberare posset. Referunt alij Iouem inibi Dodonæũ appellatũ, vndiq; æneis lebetibus cinctũ, ità tamen se vicissìm contingentibus, ut vno pulsato, alterius contactu statìm resonarent, atq; in orbẽ redeunte sono, multùm durabat, perpetuo boatu. Ità quidèm Sophistarum consortia, Lebetibus Dodonæis haud dissimilia sunt; si vnum verbo tangas videas omnes simul insurgere, loqui, clamare, stridere, aerem verbis verberare. Hos ego nõ Luscinias, sed Daulias Cornices, male sonoras, siluarum incolas appello.

At suas excusant garrulitates, & contentiones Academici. Oportet inquiunt, nactam sententiam ab impugnantibus aduersarijs, eáq; coarguentibus tueri. At quid vocibus opus est, et clamorosis altercationibus? Silentio Sapientiores, & calamo acrius confligunt. Nulla maior colluctatio, quam quæ fit Characteribus, ac philyris. Habent exercitus suos volumina, quibus aduersarios inuadũt. Habent paginę linguas suas, queis in aduersarios clament. Audi quid de

 Stoi-

Stoico Antipatro, qui Calamoboas dicebatur, referat Plutarchus. Stoicus Antipater, quia nõ valebat, neq; volebat pedem conferre cum Carneade, qui magno fluctu in Stoicos inuehebatur, scribebat. Calamoboas propterea, quasi Calamo, intonans cognomento est dictus. Garrulum fortasse vmbratilis in scribendo pugna, & vociferatio absterrens cottidie verborum luxuriam, conuersantibus cum eo reddidit tolerabiliorem Canum more.

lib. de Garr.

ACADEMICI AGELASTI sinè risu.

CAPVT III.

Sylloge.

FRons tabernaria studijs inepta. Risus lucis soboles. Flos adfectuum. Atticus risus Philosophos dedecet. Sophistę Platygelontes quarè? Puellarum lasciuientium risus. Cachinni Megarici, atque Synchrusii. Non ridendum, inter Pythagorę dicta. Cachinnus inscitię comes. Ora Philosophantium saturnia, pallent. Silentium Philosophicum res grauis est. Ebrietas loquax. Subsannatio scurrilitas Bromij famulitium. In Academia ridere ve-
ti-

titum. Academici Agelasti. Lusus, risusq; in Hederaceis sertis nidulantur.

SVperciliorum seueritas Philosophantium est insigne. Ab vno Saturno contemplandi profunditas, atque ad risum & hilaritatem accliuitas promanare nequeunt. Frons tabernariam præferens inepta studijs est. At dubia, mærens, striata, nubila, ad Silicernium prona, animum ad speculationes attollit. Risus lucis est soboles, & vere nouo congenitus, Nympharumque vultibus insidet. Vtque ait Iamblichus in Protepticis, μόνος μάλιστα ἐκφανῶς μηνύεται, ὥσπερ τι ἐπάνθημα, καὶ ἐπίφλεγμα μέχρι προσώπου τῆς διαθέσεως. *Præ omnibus maximè affectionibus conspicuè cernitur, tamquàm quid efflorescens, & inflamimans vsque ad adfectus faciem.* Adolescentum igitur florem, velut aura iucundissimè concutit. Grauiores Philosophos Atticus iste risus dedecet. Ionicas Choreas, exhedræ abhorrent. Sophistas πλατυγελῶντες *lato deductoque ore Cachinnantes*, Philosophi nomine indignos putat Philostratus. Rideant molles puellæ, & motus doceri gaudeant Ionicos maturæ Virgines, Megaricos lasciuientes

tes æmulétur Veneris cohortes, inque risus Synchrusios effundantur comici saltatores. Profectò indecorum est Philosophos, ac Palladi sacram militiam apertis buccis cachinnare. Inter Pythagoræ symbola, etiàm illud circumfertur Αχέτω γέλωτι μὴ ἔχεσθαι. Risu incontinenti, ne concutitor. Atque hominum Sapientissimus Inscitiæ comitem cachinnum, effusumq; risum sæpè sæpius appellauit. Sapientiæ egestas vehementioris risus, ac petulantiæ verborum abundantiam caussat. Pallent Philosophantium ora, decolorata flaccescũt labia, non ijs roseus color, ac sanguinis vigor quò risus efferuescit. Non tument eorum ilia, nec indomità agitatione quassantur. Impotentis animi est, spleni habenas laxare, ac præcipitem, inque risum elabentem inhibere non posse. Infit Plutarchus. *Vinum vel prudentem cantare coegit, atque in risum laxauit, & inde choreas. Res silentium grauis, sacra, & sobria, Ebrietas loquax, ideoque amens insipiens, & multisona.* Effusioris risus caussam attigit ipse. Vinumque esse, ait, immodicè haustum, quod etiàm sapientem effæminat, ac graues tibias baculo incedentes, penè claudicantes ad choreas extimulat, frontemque seueram perfricat. Sublannatio, Temulentia, Scurrilitas, Lusus, Comica

Lib. de Garr.

Bro-

Bromium constipant, inque hederaceis sertis enascuntur. Eas omnes Philosophorum pallia, atque hispidæ Barbæ, & ferruginei vultus expellunt. Quarè Academicis edictà lege iniunctum fuit, nè in Academià, quis eorum rideret, sed attento, ac graui adspectu arcana naturæ rimaretur. Academiæ sanctissimis Laribus iniuriosum putabat, Plato animum cachinnis dissolui. Audi Ælianum λέγος δ' τις διαῤῥεῖ, καὶ οὗτος Ἀττικὸς ὅς λέγει ἐν Ἀκαδημίᾳ μηδὲ γελάσαι ἐξουσίαν εἶναι ὕβρει γὰρ καὶ ῥαθυμίᾳ ἐπειρῶντο τὸ χωρίον ἄβατον φυλαχθῆναι. *Fama etiam illa percrebuit Atticæ, quę refert, nè ridendi quidèm potestatē in Academià fuisse. Nam ab iniurià, & animi dissolutione, vel ignauià purum, & inaccessum hunc locum seruare conabantur.* lib. 3. c. 35.

MODESTIA ACADEMICORVM
Continentia frugalitas.

CAPVT IV.

Sylloge.

M*inerua, ac Musæ Virgines. Cupidinis faces Permessi laticibus extinctę. Camęnę castę mentis. Venus terrena Musarum inimica. Musæ Vene-*

rem illudunt. Musæ telorum cupidinis impauidæ. Palladis arma amorum tela non metuunt. Cæcus iaculator rarò siluicolas ferit. Palatia Plateę cupidinem excipiunt, haud Stoę. Vitę licentiam odere sapientes. Heraclides, & Python in Academia sapientes. Contra Academiam insurgit ebrietas. De Polemonis raptu accusatur. Academię contrà Ebrietatem defensiones. Incōtinentes in Academià modesti fiunt. Academici mites, mansueti. Pallas Olearum inuentrix. Musarum imagines armatæ nunquàm. Musæ placidæ.

MInerua, atq; Musæ disciplinarum Præsides dictæ, illa armis potens, istæ cantionibus celeberrimæ, vtręq; virgines, & castitatis luce nitidæ. Mollioribus hę Sirenis deuictis, debellatisq; fortiores euasere. Obscænos amores belligera Pallas effugit. Cupidinis tela, nō timēt Musæ, & Veneris faces Permessi laticibus extinguuntur. Camęnę propterea dictæ, ut Pompeio placet, quod sint castę mentis. *I*ocatur *P*lato, ac Venerem illam terrenam, vulgaremq; Musis minitantem, labiarumq; morsu de ijs mulctam machinantē adducit. Heliconiadibus mox suffixam rupibus, solutas Virgines obiurgantem. Cui statim illæ Marti, ò Venus Marti talia, minitare tuus enim inter nos Cupido non volat. De hàc rę Epigramma refertur Musicij cuiusdam vatis in Anthologià:

Ἁ Κύπρις Μώσαισι κοράσσια τὰν Ἀφροδίταν,
Τιμᾶτ' ἢ τὸν ἔρον ὔμμιν ἐφοπλίσομαι.
Χ' αἱ μῶσαι ποτὶ κύπριν, Ἄρει τὰ ςωμύλα ταῦτα,
Ἡμῖν δ' ὐ πέταται τῦτο τὸ παιδάριον.

Quinetiàm Pallas ipſa cupidinis ſagittas irridet, vti de ea Apollonius. *lib. 1. Argō.*

Ἥρη νήιδα μὲν με πατὴρ τέκε τοῖο βελάων.

Cæcus ne hic puſio tæniatus Syluiculas, atque in nemoribus degentes, erranteſque Philoſophos ferire potis eſt, et ad Planoperipateticos collineare? Adeat otiantium Plateas, ac laſciuientium turbas, Hyadumq; ſaltantium choros, inter eas nullum ſinè ictu iaculum cadit, nullum aerem verberat. Palatia Aulę Cupidinem obuijs excipiunt vlnis, non Stoæ, atque Academiarum fornices. In thalamis ille, atque laquearibus, non in porticibus, ac cellulis nidulatur.

Dediſcit quis in Academià vitæ licentiam, atque ebrietatem; ac morigeratus ſtatìm euadit. Viuebant ſanè Heraclides, & Python efferueſcentis acti ſtimulis iuuentæ; atque penè adoleſcentuli, Cothyn Thracem furentes interfecere; at poſtquàm Academicis legibus ſubiere (vti teſtatur *P*hiloſtratus.) Τὰς δ' Ἀκαδημίας διατριβὰς ἐπαινῶντες σοφώ τε ἐγενέσθην, καὶ οὕτως ἐλευθέρω. *ſapientes, ex Academià, ac liberi euaſere.* *lib. 7. de vità Ap. c 1.*

Lucianus in Dialogo Bis accusatus, Iustitiam arbitram statuit inter Academiam, & Ebrietatem. Ebrietas contrà Academiam libello dato surrexit, eam incusans, quod Polemonem vi ad suas Diatribas rapuerit. Quæ silentio indicto ità prò se orauit. Polemon interdiù cum lasciuià, ac petulantià per medium forum ferebatur, Psaltriam secũ habens, & cantu perstrepens à summo mane, vsquè ad vesperam, semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis, ac floribus implicatum gerens. Postquàm autèm ad fores Academiæ comessabundus, & per lasciuiam illudens accessisset, perindè vt ad omnes solebat, mancipatum illum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, corollasque capiti detractas discerpsit. Ac quotiès bibendum, atque accumbendum fuerat, verba quædam perplexa, & misera, & multà curiositate referta illi tradidit. Quarè qui anteà efflorescebat, rubore amisso pallidus, & incuruus corpore factus est, & cantilenis illis vniuersis obliuioni mandatis, sinè cibo interdùm, & sitibundus ad mediam vsquè vesperam sedet nugando, equali Academia nugari solet.

Ebrie-

Ebrietati verò ex aduerso respondit Academia. Ego quidèm sorte quadam, ut consueui facere, patentibus foribus ad amicos, qui tum præsentes erant, sermones quosdam de virtute, atque modestià faciebam. Ille verò Polemon cum tibijs, & coronis adstans principio quidèm vociferabatur. At postquàm, nos nullam illius rationem habebamus, paulatìm resipiscere cępit ad sermones. Et simul auferebat coronas, & tibicinem compescebat, & ob purpuram erubescebat. Ac veluti è profundo somno experrectus, seipsum adspiciebat quo pacto ornatus, atque adfectus esset, & vitam superiorem, & anteactam damnabat. Et rubor ex temulentià contractus deflorescebat. Ipse autèm præ pudore eorum, quæ fecerat verecundabatur. Postremò ab illà effugiens, ad me transijt, neque vocante me, neque impellente, sed vltrò volens, & meliora hęc esse credens. Hactenùs prò se Academia. Viden Academiæ potentiam, quæ litterarum stimulis, ac virtutis aculeatis ictibus, lasciuientes adolescentulos ad se trahit; atque ab immoderatæ licentiæ vncis extractos, sibi obtemperantes restituit, ac temperatos. Ità quidem Sapientia amentes, pue-

ros, sciolos, meretriculæ sequaces blandâ voce ad suum triclinium appellabat, aduocabat compellebat.

Modestiam quoque in Academicis singularissimam simùl, ac mâsuetudinē notant: quorum omniū antesignanus Socrates videri posset. Nunquàm videas Philosophum armis contendentem. Nemo etiam *Pictor*, vel fictor Musarum imagines armatas nobis exhibuit. Caussam reddidit Ælianus Ὅτι δεῖ τὸν ἐν Μούσαις βίον εἰρηνικὸν εἶναί τε, καὶ ἅμα, καὶ πρᾶον εἶναι. *Quoniàm id vitæ genus, quod in Musis consumitur placatū simul, & mansuetum esse oportet*. Pallas sanè Armata è patris cerebro subsilijt, armisque pollens describitur. At eadem ipsa fuit oleæ inuentrix. Sapientia namque ad pacem insectatur arma, vtque fœdera conciliet gladium sumit, hastam arripit.

ACADEMICORVM Familiaritates.

CAPVT V.

Sylloge.

AMicitiæ faces. Clarissimę inter ingenuos, ac sapientes. Sapientum unionum unio. Academicorum necessitudines. Academici inter coęquales, sub oliuis sacris spatiantur. Diatribæ. Philosophorum commercia. Familiaritatum inter sapientes utilitas. Plura exercitio addiscuntur. Firma inter Palladis milites necessitudo. Philosophi unam Sophiæ familiã componunt. Similis Genij Academici, in unum confluunt locum. Nexus Academicorum aureus, atq; adamantinus, immarcescibilis. Profanus amor. Hora ὥρη. Amici quęstuosi. Academicam familiaritatem nulla Cupiditas, uel Philocerdia defoedat. Cum sapientibus amicitia, non est, absque uariæ cognitionis vsurà. Porphyrius totus Plotino addictus. Apollonius Philosophos adijt. Reportata merces ex Philosophorũ familiaritate.

AMicitia ciuilis animi mellitum edulium; suauissimum nectar, conciliatrix uirtutum. Nullum sinè sidere cælum, nec sinè amicitiæ face animus. Vinculum aureum est, atque spiritualium nexus animorum. Nil amicitià carius nil clarius, si inter ingenuos, si inter sapientes, ac bonæ mentis viros sit; nil

eà deterius, nil turpius, si inter pares scelestos, ac mali nominis, & ominis infausti iuuenes. Ad hoc sanè plurimùm Academiæ conferunt, quod familiaritates, atque amicitias, sinè spuriâ, atque vitio defęcatas alunt. Academici in vnum collecti, atque congregati consortium, dulcissimisque eloquijs irrorati, vnione quadam mutuâ, ceu purissimi vniones, ex vno Conchæ Matris sinu enitescunt. *Verissimum est* declamat quidam, *nullum ornamentum vitæ esse pulcrius, aut dulcius homini bene instituto, quàm interesse cætibus Ecclesiasticis, aut Scholasticis, in quibus homines de aliquà parte necessariæ, ac salutaris doctrinæ commonefiunt.* Ità quidèm in Aristophanis Nubibus, Dicæus cum Adico loquens, Academicorum necessitudines laudat.

act. 3
sce. 3.

Λιπαρὸς γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις.
Οὐ στωμμύλων, κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ' οἷα πὲρ οἱ νῦν
Ἀλλ' εἰς Ακαδημίαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις.
Στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιότου.
Σμίλακος ὄζων, καὶ ἀπραγμοσυνης, καὶ λευκῆς φυλλοβολούσης.
Ἤρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπότ' ἂν πλάτανος πτελέᾳ]
ψυθυρίζῃ.

Quę carmina Odoardus Biletus Carlæus vertit:

Imo

Imò nitidus versaberis in ludis, & floridus usq;
Nec prostitues nugacissima verba foro, qualia nunc nostri.
Sed enim in Academià, sub Oliuis sacris spatiaberis,
Inter Coæquales, Calamo redimitus,
Nila emredolebis, & ocium, indita Populnà capillis
Folia, vere nouo gaudens, cum Platanus, atque Vlmus susurrant.

Quo sensu puto vsurpatũ, vt Philosophorum Diatribæ Gymnastica exercitamenta, & conuersationes ipsas sonarent; vti apud Isocratem: Ποιεῖσθαι τὰς διατριβάς. *Conuersationes, & Philosophantium commercia instituere.* Ad rem etiàm Quintilianus in medià republicà viuendũ esse, his suadet: *Adsuescat iàm quis à tenero non reformidare homines, neque illà solitarià, & velut vmbratili vità domesticà pallescere. Excitanda mens, & attollenda semper, quæ in huiusmodi secretis, aut languescit, & quemdam velùt in opaco situm ducit. Mitto amicitias in Academià, quæ usque ad senectutem firmissimè durant. Audiet multa quotidie probari, multa corrigi. Proderit alicuius obiurgata desidia, proderit laudata industria, excitabitur laude æmulatio, turpe ducet cedere pari, pulcrum superasse maiores.* Hactenus ille. Pro-

ſunt etiam Sapientum amicitiæ, vt quædam fa- cultates facilius percipi poſſint; efficacius in animo ſuffigi, atque radices agere. Innuit Demoſthenes τὰ μὲν διδακτὰ τέχνῃ, τὰ δὲ λοιπὰ γυμνασίᾳ τινὶ, καὶ συνηθείᾳ καταχεῖν δυνηθῶμεν. *Quæ doceri poſſunt arte: cætera verò exercitatione quadam atque conſuetudine comprehendere poterimus.*

Ecquæ neceſſitudo inter amicos maior? Quę obſtrictior, atque firmior amicitia eà inueniri poteſt, quæ inter pares viros, clarioreſque vnius Pallados ſectatores, ſub vnà Mineruà militantes, ſub vno duce Genio cõſcriptos? Vnà ſedentes, diſceptantes, habitantes, colludentes, otiantes, negotiantes? Videas pleroſque ſtudioſos, ex omnibus terræ partibus eruditiſſimis hominibus, liberaliſſimiſque mortalium adſociari. Videas neotericos Platones, Ariſtoteles, Demoſthenes, *I*ſocrates vnam familiam conſtruere, in quà ſublimium rerum, atque artium ſcientiam, & liberaliora ſtudia profitentur. Amico fœdere fluenta varia, in vnum thorum collecta viciſsim incrementa ſuſcipiunt, & in plenius flumen coacta delabuntur. Pari ratione Academici plures, ſimili Genio acti, atque impulſi, ad inſtàr decurrentium ſuauiter riuulorum, in vnũ locũ leni murmurę confluentium Academiam pluri-

ri-

rimis oſtijs nihilo ſeciùs, quàm vaſtum quendam amnem, hinc indè influentes adaugent. Ità luſit quidam.

Nexus omnes Amicorum facilè diſſoluuntur, atque euaneſcunt; ſola inter ſapientes familiaritas aurea, quìn etiam adamantina eſt perennis, atque immortalis. Sapientiæ compedes aureos, atque & aurea vincula Sapientiſſimus Rex appellauit, atq; immortalitatem eſſe in ipſius acquiſitione. Immarceſcibilis ſiquidèm eſt ſapientum amicitia, qui æterno uinculo obſtringuntur, indiſſolubili, atque inſecabili nodo. At ſecùs amor omnis, qui flaccidus elangueſcit. Eodem nomine profanus Amor, ac hora denotantur ὥρα. Horaria amicorum laſciuientium adfectio eſt, qui vanis conuerſationibus, ludis, ludibrijs familiaritatem contraxere. Pernicioſæ familiaritates ſunt iſtæ, ferè omnes: in ijs dediſcit ſapiens, ac ſapè ſępius honoris, vel rei familiaris diſpendium, ac iacturam facit. Amicos hoſce non φιλοκηδεῖς, ſed φιλοκερδεῖς: *non obſequioſos, ſed quæſtuoſos cupidoſq;* appella. Sola inter ſapientes neceſſitudo liberalis eſt, quę amicos omnes ſuppeditat, quam nulla fœdat, aut cupido, aut libido. Per eam reſipiſcit ignarus, ac ſemper melior in dies euadit

dit, atque alter redit. Ariſtophanes in Ranis:

Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν.
Παρὰ σοφοῖν ἀνδροῖν ἀκοῦσαι,
Τινὰ λόγων ἐμμέλειαν,
Ἐπί τε δαΐαν ὁδόν.

Et nos ſanè cupimus,
Homines doctos audire,
Et aliquam capere loquendi concinnitatem,
Et ſcientiam.

Apollonius ille Tyaneus ſui æui miraculum: qui peragratis plurimis regionibus, inexhauſtas ſcientias in Græciam retulit. Certè Philoſophos omnes adijt, cumque ijs familiariter tamdiù viuebat, quamdiù poſſet aliquam ſapientiæ vſuram capeſſere. Vtque refert Philoſtratus ad Gades vſquè, & mox ad Indos,
lib. 4. Perſas, Æthiopeſq; peruenit. Καὶ γάρ τι, καὶ περὶ φιλοσοφίας τῶν ἐκεῖ ἀνθρώπων ἤκουσεν ὡς πολύ τοῦ θείου προηκόντων. *Multa de Philoſophiâ illic degentium hominum audiuerat, qui etiam magnam de rebus diuinis cognitionem habebant.* Porphyrius (vti de eo Eunapius) cum Romam veniſſet, & in magni illius Plotini conſuetudinem ſe inſinuaſſet, valere cæteris omnibus iuſſis, ad amicitiam fidemque ipſius ſe totum applicuit. Vbi & ani-

mum scientijs explere, & verba fonte illo manantia, ac de mentis illius sacrario deprompta haurire.

FINIS.

Impr. Abb. Gelosus V.G.   Impr. De Blasch. P.

Panhormi, apud Ant. Martarellum. 1637.

MENDA		CORRETTA
Primotdia fol.	4	Primordia
Intellectum	6	Intellectuum
Per pauculis	8	Perpauculis
Qu-	17	Qui.
Amicitia	233	Amicitias.
Placid.	216	Placidæ
philiris	211	Philyris
Achemythia	188	Echemythia
Tamèn vno	205	In hoc tamèn vno
Zenodotæs	205	Zenodotus
Philosophiu	205	Philosophiæ
Eius umbraculo	208	In eius vmbraculo
Adæus	190	Aedesius
Oratores	97	Oratoris
Ad sollicito	186	Ac sollicito
Explere, haurire	227	Expleret hauriret
Equali	218	Qualia
Occurrant	20	Occurrunt
Constipatas	32	Constipatis
Recensert	85	Recenseret
Gymnopædias	88	et Gymnopędias
Lacedæmones	89	in Lacedęmone
Academicos	93	Academicis

MENDA		CORRETTA
Bombitatione	96	Bombitatione
Strambo	107	Strabo
Si Ritus	113	Ità Porphyrius
Metapõtani	113	Metapontini
Mortis	129	Myrtis
Phantasiam	130	ad Phantasiam
Diuina	135	Diuisa
Nequa	133	Neque
Lythagoræ Lythag. & 8.	136	Pythagoræ, &c.
Trium	136	Et trium
Pythagorci	122	Pythagorici
Conceptum	40	Conceptuum
Expressiius	43	Expressius
Phyliris	58	Philyris

SVPERFLVVM

Docetur.	Fol. 64
Cum	14
Arbitrati nihil poße comprehensâ opinione infrenauere	144
Quoniam	26

Si quæ alia occurrunt, tu benignè Lector corrige, & excusa.

INDEX

RERVM SCITV DIGNIORVM, AC MEMORABILIVM.

A

A

B

C

cę-

Dia-

Gym-

Lu-

mu-

pri-

Sil-

FINIS.

00564366 2